

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPÓLSKIEGO

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYŃIA

Opracowanie:

Grupa CDE

Grupa CDE Sp. z o.o.

Biuro:

ul. Krakowska 11

43-190 Mikołów

Tel/fax: 32 326 78 16

e-mail: biuro@ekocde.pl

Zespół autorów:

Michał Mroskowiak

Anna Piotrowska

Wojciech Płachetka

Tomasz Pilch

Aleksandra Szlachta

Magdalena Tomanek

Kierownik projektu:

Agnieszka Kopańska

Spis treści

1.	Wstęp.....	5
1.1	Słownik pojęć.....	5
1.2	Podstawa opracowania.....	7
1.3	Metodologia	8
2.	Charakterystyka ogólna i sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy i Miasta.....	13
2.1	Położenie	13
2.2	Demografia	16
2.3	Bezrobocie	17
2.4	Pomoc społeczna	20
2.5	Aktywność społeczna	23
2.6	Sport i ochrona zdrowia.....	25
2.7	Bezpieczeństwo	27
2.8	Działalność gospodarcza i rolnicza	30
2.9	Edukacja.....	33
2.10	Kultura	34
2.11	Stan dziedzictwa kulturowego i turystyka.....	36
2.12	Infrastruktura techniczna.....	37
2.13	Gospodarka odpadami i wyroby azbestowe	39
2.14	Środowisko naturalne	41
3.	Diagnoza zjawisk występujących na terenie Gminy	45
3.1	Diagnoza zjawisk społecznych.....	45
3.2	Diagnoza zjawisk gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych	49
3.3	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	53
4.	Delimitacja obszaru rewitalizacji.....	56
4.1	I podobszar rewitalizacji - CENTRUM.....	59
4.2	II podobszar rewitalizacji - PKP	60
5.	Pogłębiona diagnoza zjawisk negatywnych występujących na terenie Miasta i obszaru rewitalizacji	62
5.1	Pogłębiona diagnoza terenu miasta.....	62
5.2	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	64
5.3	Analiza SWOT.....	65
6.	Wizja, cele, działania.....	68
6.1	Wizja	68
6.2	Cele	69
6.3	Działania.....	70
6.4	Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.....	78

7.	Mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych	80
7.1	Komplementarność przestrzenna	80
7.2	Komplementarność problemowa	84
7.3	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	88
7.4	Komplementarność międzyokresowa	88
7.5	Komplementarność źródeł finansowania.....	89
8.	Indykatywne ramy finansowe	90
8.1	Instrumenty finansowania	90
8.2	Szacunkowe ramy finansowe	93
9.	Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji	94
10.	System realizacji Programu Rewitalizacji	98
11.	System monitoringu Programu Rewitalizacji	102
12.	Powiązania Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi.....	106
12.1	Dokumenty strategiczne na szczeblu międzynarodowym oraz Unii Europejskiej	106
12.2	Dokumenty strategiczne na szczeblu krajowym	107
12.3	Dokumenty strategiczne na szczeblu regionalnym	111
12.4	Dokumenty strategiczne na szczeblu lokalnym.....	113
13.	Nietechniczne streszczenie oceny oddziaływania na środowisko.....	119

1. WSTĘP

1.1 Słownik pojęć

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 definiują następujące zagadnienia:

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a) uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b) pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c) ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d) właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e) zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennofunkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f) koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g) realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji:

- a) inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, miejskie programy rewitalizacji),
- b) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777).

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

1.2 Podstawa opracowania

Program Rewitalizacji dla Gostynia stanowi istotny instrument wspierający zarządzanie rozwojem miasta w zakresie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Pozwala on na prowadzenie wieloletniego procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy. Dokument formalnie jest **Lokalnym Programem Rewitalizacji**, lecz nazwano go technicznie Programem Rewitalizacji.

Program został opracowany zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym. Przy tworzeniu dokumentu opierano się również na Zasadach programowania i wsparcia rewitalizacji w ramach WRPO 2014+ oraz Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Tym samym zarówno jego struktura, jak i zawartość merytoryczna koresponduje wprost z zaleceniami dla tego typu opracowań.

Dokument uwzględnia zasadę partnerstwa i partycypacji na każdym etapie jego wdrażania oraz zapewnienia komplementarności pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami. Kompleksowość i spójność zaproponowanych kierunków działań koresponduje ze zdiagnozowanymi potrzebami rewitalizacyjnymi, umożliwiając optymalne wykorzystanie potencjału endogenicznego miasta na rzecz

podniesienia jakości życia i aktywności społecznej mieszkańców, poprawę ładu przestrzennego przestrzeni publicznych i stanu środowiska naturalnego oraz poprawę dostępności komunikacyjnej i wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej. Programowanie działań rewitalizacyjnych uwzględniło również konieczność zapewnienia kompleksowości interwencji infrastrukturalnej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) ze wsparciem realizowanym w ramach funduszy ukierunkowanych na rozwój kapitału społecznego (Europejski Fundusz Społeczny).

1.3 Metodologia

Proces diagnostyczny składał się z trzech głównych etapów, z czego pierwszy miały charakter analizy wskaźnikowej, dwa kolejne dotyczyły wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczony w ten sposób obszar rewitalizacji posiada największą kumulację zjawisk negatywnych i na nim będzie koncentrowała się interwencja w ramach Programu Rewitalizacji.

Tabela 1. Etapy procesu diagnostycznego.

ETAP I	Analiza negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji oraz kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) oraz innych negatywnych zjawisk, w tym: gospodarczych, środowiskowych, technicznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych.
ETAP II	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego, czyli obszaru, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz występowaniem co najmniej jednego z innych negatywnych zjawisk (gospodarczych, środowiskowych, technicznych oraz przestrzenno-funkcjonalnych.)
ETAP III	Wyznaczenie obszaru rewitalizacji, czyli obszaru, który cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, stanowiącego nie więcej niż 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego wykorzystano różnorodne źródła informacji, dzięki czemu zastosowane podejście ma charakter holistyczny i łączy metody ilościowe z jakościowymi. Dla wydzielonych jednostek pomocniczych – sołectw (podział wynika ze Statutu Gminy Gostyń) pozyskano materiał statystyczny dostępny w zasobach Urzędu Miejskiego oraz wygenerowany przez instytucje zewnętrzne, m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komendę Powiatową Policji, Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Opierano się także na ogólnodostępnych danych Banku Danych Lokalnych (GUS) oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Część pozyskanych tą drogą danych została wykorzystana do opracowania wskaźników, a część posłużyła do opisanego istniejącego stanu gminy. Dodatkowym narzędziem służącym pozyskaniu informacji na potrzeby diagnozy była ankieta, dzięki której zbadano opinie mieszkańców w zakresie występowania obszarów problemowych w mieście.

Uzyskane dane posłużyły do budowy wskaźników odnoszących wielkość zjawiska do poszczególnych jednostek pomocniczych. Proces ten był zdeterminowany dostępnością danych, różnym stopniem ich szczegółowości, a także sposobem gromadzenia informacji.

Większość wskaźników ma charakter względny, pozostałe pokazują wielkość zjawiska w liczbach bezwzględnych. Wszystkie jednak spełniają wymóg poprawności metodologicznej – zostały skonstruowane zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi, opisują zjawisko w sposób czytelny, są łatwe w odbiorze, weryfikowalne i różnicują przestrzeń gminy.

Wskaźniki cząstkowe powstały poprzez normalizację zmiennych dla stymulantów i destymulantów w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali. Zsumowane znormalizowane zmienne dają miarę syntetyczną dla danego obszaru – wskaźnik syntetyczny.

W wyniku tak przeprowadzonej procedury zbudowano listę wskaźników, które poddano analizie w oparciu o dane aktualne na rok 2015.

Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

Sfera	Kategoria	Wskaźnik
SPOŁECZNA	Bezpieczeństwo	Liczba interwencji policji na 100 osób [szt.]
		Liczba wszczętych postępowań na 100 osób [szt.]
		Liczba sporządzonych niebieskich kart na 100 osób [szt.]
		Liczba interwencji straży pożarnej na 100 osób [szt.]
	Pomoc społeczna	Liczba zasiłków z powodu bezrobocia na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków z powodu bezradności w opiece na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków z powodu alkoholizmu na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków z powodu ubóstwa na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków z powodu niepełnosprawności na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków stałych na 100 osób [szt.]
		Liczba zasiłków jednorazowych na 100 osób [szt.]

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

GOSPODARCZA	Rynek pracy	Liczba bezrobotnych ogółem na 100 osób [os.]
		Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 osób [os.]
		Liczba bezrobotnych długotrwale na 100 osób [os.]
	Podmioty gospodarcze	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób [szt.]
TECHNICZNA	Wyroby azbestowe	Powierzchnia wyrobów azbestowych [m ²]
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Wypadki drogowe	Liczba wypadków drogowych na 100 osób [szt.]
ŚRODOWISKOWA	Uciążliwość ruchu drogowego*	Poziom ruchu drogowego [skala: 3 - wysoki, 2 - średni, 1 - niski]

* kategoria opracowana na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu Drogowego GDDKiA oraz map akustycznych WIOŚ Poznań

- wyższy poziom ruchu drogowego wiąże się z większą ilością generowanych zanieczyszczeń i hałasu do środowiska

Źródło: opracowanie Grupa CDE SP. z o.o.

Pierwszym etapem budowy wskaźnika syntetycznego jest normalizacja zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali, czyli skali niemianowanej, nie związanej z jednostką miary. Jest to zabieg konieczny z punktu widzenia poprawności obliczeń, dzięki niemu różne rozpiętości zmiennych nie nadają sztucznej wagi, czynnikom przyjmującym wartość z wyższych przedziałów. W trakcie normalizacji zmiennych przekształcono również destymulanty w stymulanty. Jako stymulanty, na potrzeby wskazania obszarów zdegradowanych, przyjęte zostały zmienne, których wyższa wartość występowała w obszarach kwalifikujących się jako obszary zdegradowane. Destymulantami były natomiast zmienne, których niższa wartość oznaczała bardziej problemowy obszar. Obliczeń dokonano wg następujących wzorów:

$$Z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_i\{x_{ij}\}}{\max_i\{x_{ij}\} - \min_i\{x_{ij}\}} \quad Z_{ij} = \frac{\max_i\{x_{ij}\} - x_{ij}}{\max_i\{x_{ij}\} - \min_i\{x_{ij}\}}$$

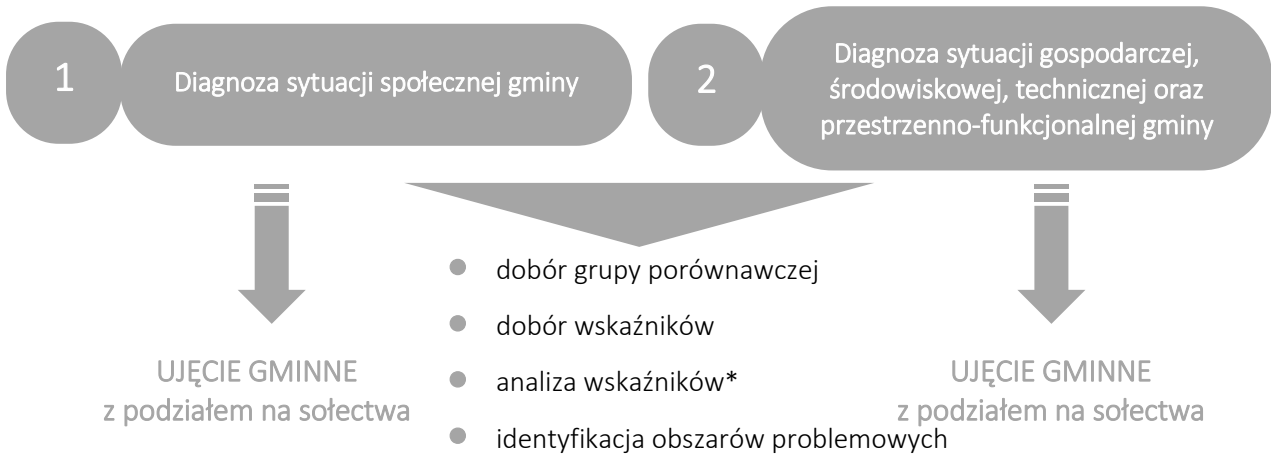
gdzie: x_{ij} – to wartość i-tego obszaru dla j-tej zmiennej,

Z_{ij} – to zmienna po normalizacji.

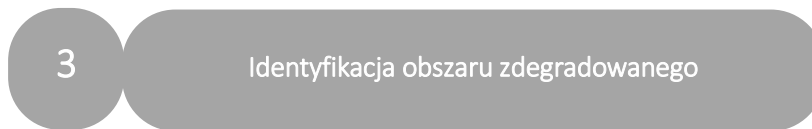
Wskaźnik syntetyczny, odzwierciedlający sytuację obszarów w poszczególnych sferach utworzono przy użyciu metody sum standaryzowanych. Metoda sum standaryzowanych należy do grupy metod bezwzorcowych porządkowania liniowego, zgodnego ze wzorem:

$$S_i = \sum_{j=1}^k Z_{ij}$$

gdzie: $i = 1, \dots, n$

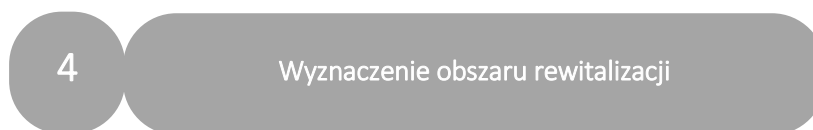

*Ocenę skali koncentracji problemów oparto na wskaźniku syntetycznym, odzwierciedlającym problemy: społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne gminy.

- Obszar wykazujący kumulację negatywnych zjawisk społecznych (1) oraz pozostałych analizowanych zjawisk wskazujących nagromadzenie negatywnych cech gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-funkcjonalno-technicznych (2).

Na bazie wcześniej obliczonych wskaźników syntetycznych wytypowano obszar zdegradowany, będący obszarem przekraczającym jednocześnie średnią wskaźnika syntetycznego sfery społecznej i średnią wskaźnika syntetycznego pozostałych sfer.

- Obszar wyznaczony po dokonanej syntezie wyników uzyskanych z przeprowadzonej analizy obecnej sytuacji w gminie, obszar cechujący się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów, jak również znacznym potencjałem rozwojowym, obszar, na którym ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar nie większy niż **20%** powierzchni gminy
Obszar zamieszkały przez nie więcej niż **30%** mieszkańców

2. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA I SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA GMINY I MIASTA

2.1 Położenie

Gostyń jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowej części województwa wielkopolskiego w powiecie gostyńskim. Gmina stanowi 16,9% powierzchni powiatu, zajmując powierzchnię 136,91 km², w tym Miasto Gostyń ma powierzchnię 10,79 km², a reszta to tereny wiejskie. Gminę zamieszkuje 36,7% ludności powiatu.

Jednostki sąsiadujące z gminą Gostyń to:

- gminy powiatu gostyńskiego: Piaski, Krobia, Poniec;
- gmina powiatu leszczyńskiego: Krzemieniewo;
- gmina powiatu kościańskiego: Krzywiń;
- gmina powiatu śremskiego: Dolsk.

Rysunek 1. Położenie gminy Gostyń na tle województwa wielkopolskiego i powiatu gostyńskiego.

Źródło: www.kupsprzedaj.pl/mapa/

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej gmina Gostyń położona jest na styku dwóch podprowincji: Pojezierzy Południowobałtyckich (mezoregion Pojezierze Krzywińskie) – część północna gminy, oraz Nizin Środkowopolskich (na granicy dwóch mezoregionów: Wysoczyzny Leszczyńskiej i Wysoczyzny Kaliskiej rozdzielonych Pradolina Żerkowsko-Rydzyńską) – południowa część gminy. Przeważającą część terenu stanowią użytki rolne, z czego 2/3 powierzchni to grunty orne. Łąki i pastwiska zajmują około

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

10% ogólnej powierzchni, a niewiele ponad 13% lasy i tereny zadrzewione. Najważniejszymi rzekami przepływającymi przez obszar gminy są Kanał Obry oraz jej dwa dopływy: Kania i Brzezinka.

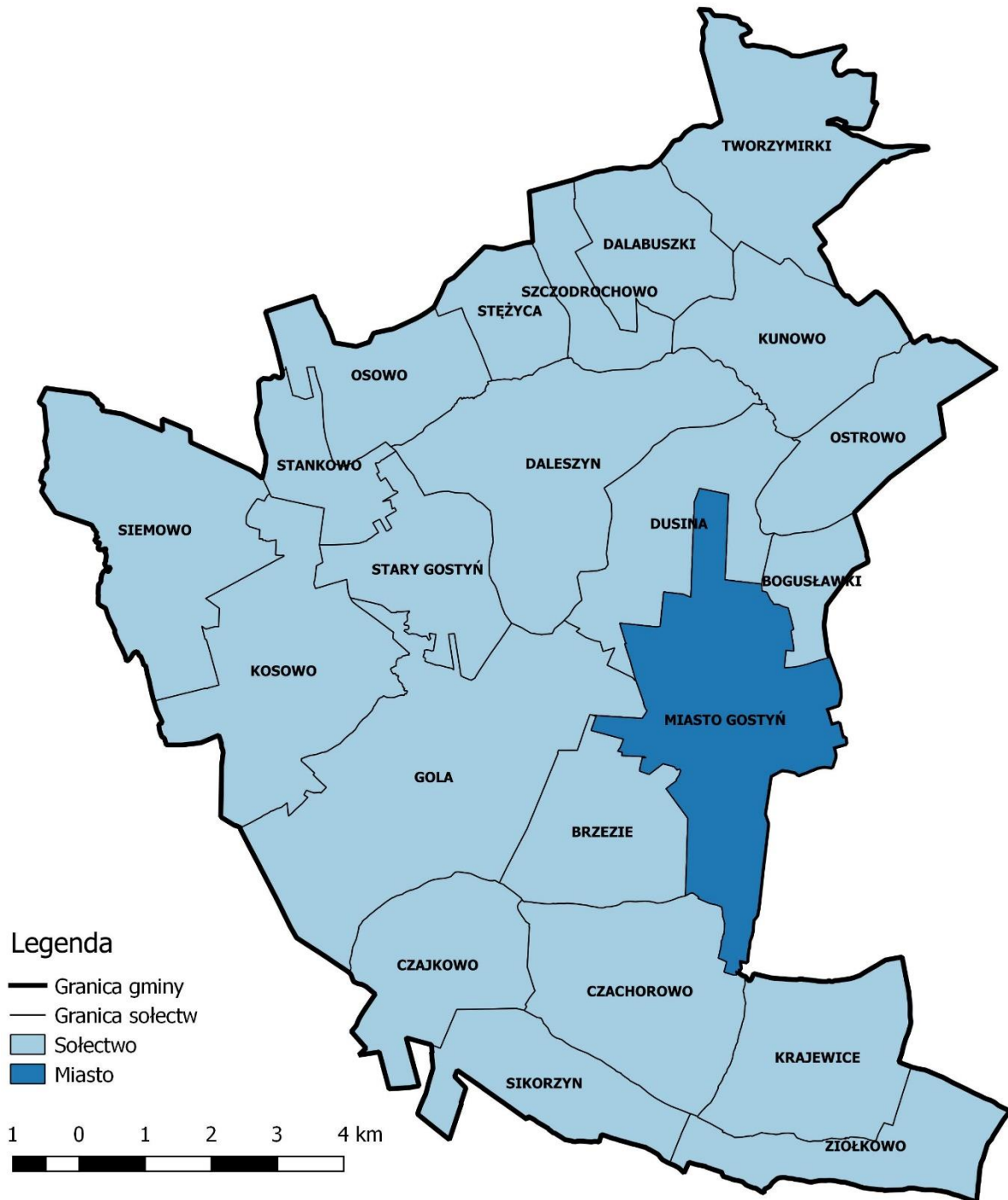
W skład gminy Gostyń wchodzi miasto Gostyń oraz 21 sołectw:

- Bogusławki,
- Gola,
- Sikorzyn,
- Brzezie,
- Kosowo,
- Stankowo,
- Czachorowo,
- Krajewice,
- Stary Gostyń,
- Czajkowo,
- Kunowo,
- Stężyca,
- Dalabuszki,
- Osowo,
- Szczodrochowo
- Daleszyn,
- Ostrowo,
- Tworzimirki,
- Dusina,
- Siemowo,
- Ziółkowo.

Tabela 3. Powierzchnia i liczba mieszkańców jednostek pomocniczych gminy Gostyń – stan na rok 2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	Powierzchnia [km ²]	Udział w całości powierzchni	Liczba mieszkańców	Udział w całości liczby mieszkańców
1	Miasto Gostyń	10,79	7,88%	19889	72,03%
2	Bogusławki	2,12	1,55%	121	0,44%
3	Brzezie	5,53	4,04%	859	3,11%
4	Czachorowo	7,81	5,70%	349	1,26%
5	Czajkowo	5,71	4,17%	207	0,75%
6	Dalabuszki	4,16	3,04%	171	0,62%
7	Daleszyn	10,43	7,62%	584	2,11%
8	Dusina	6,15	4,49%	246	0,89%
9	Gola	13,99	10,22%	970	3,51%
10	Kosowo	9,16	6,69%	455	1,65%
11	Krajewice	6,49	4,74%	589	2,13%
12	Kunowo	5,43	3,97%	657	2,38%
13	Osowo	4,71	3,44%	275	1,00%
14	Ostrowo	4,81	3,51%	137	0,50%
15	Siemowo	9,13	6,67%	422	1,53%
16	Sikorzyn	4,98	3,64%	261	0,95%
17	Stankowo	2,95	2,15%	312	1,13%
18	Stary Gostyń	4,98	3,64%	447	1,62%
19	Stężyca	2,67	1,95%	107	0,39%
20	Szczodrochowo	2,48	1,81%	76	0,28%
21	Tworzimirki	7,74	5,65%	187	0,68%
22	Ziółkowo	4,69	3,43%	293	1,06%

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 2. Jednostki pomocnicze gminy Gostyni.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rys historyczny

Początki historii Gostynia sięgają XIII wieku. Na mocy dokumentu lokacyjnego z 1278 roku, Mikołaj Przedpełkowic zaczął budować prywatne miasto. Założył je od podstaw na wysepkach w starorzeczu Kani, a nazwa pochodzi od pobliskiej wsi Gostyń (dzisiaj Stary Gostyń).

Gostyń od założenia był miastem prywatnym. W XIV wieku stał się częścią majątku Wezenborgów (Wizenburgów), a później rodziny Borków Gostyńskich. Okres XV-XVII w. to szybki rozwój miasta. Sprzyjało temu dogodne położenie na uczęszczanym szlaku handlowym Poznań – Wrocław.

Miasto było ważnym ośrodkiem ruchu reformacyjnego. To tutaj w 1565 roku odbył się synod różnowierców wielkopolskich. Spotkali się oni we wzniesionym w 1. połowie XV wieku kościele farnym. Wojny, m.in. ze Szwedami w XVII wieku oraz wielka zaraza w XVIII wieku znacznie spustoszyły Gostyń.

W czasach zaborów gostynianie walczyli o polskość – nie tylko militarnie, ale także poprzez działalność gospodarczą, oświatową i charytatywną. Ważną kartę w dziejach miasta zapisała organizacja Kasyno Gostyńskie. Jednym z czołowych działaczy był błogosławiony Edmund Bojanowski, angażujący się w pracę organiczną i niosący bezinteresownie pomoc potrzebującym. W XX wieku mieszkańcy ziemi gostyńskiej walczyli w wojnach światowych i powstaniu wielkopolskim.

Współczesny Gostyń to ośrodek administracyjny o bogatej tradycji. W latach 1879-1975 był siedzibą powiatu, a obecnie pełni funkcję miasta powiatowego.

2.2 Demografia

Populacja gminy (stan na 2015 r. - GUS) liczy 27 975 mieszkańców (20 168 osób – miasto, 7807 osób – obszar wiejski), a gęstość zaludnienia to 204 osoby na 1 km² (1819 os./km² – miasto, 62 os./km² – obszar wiejski). Liczba ludności w gminie charakteryzuje się tendencją wzrostową – przyrost naturalny na 1000 mieszkańców wynosi 2,4 (1,7 – miasto, 2,7 – obszar wiejski). Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,22 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Struktura płci społeczeństwa gminy prezentuje się następująco – 51,2% populacji stanowią kobiety, a 48,8% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,5 lat (dla miasta 40,4 lat) i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. 63,5% mieszkańców gminy Gostyń jest w wieku produkcyjnym, 18,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Obciążenie demograficzne w gminie jest nieco niższe od województwa i powiatu. Sytuacja w mieście jest lepsza niż na obszarach wiejskich.

Tabela 4. Obciążenie demograficzne w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Województwo wielkopolskie	59,70
Powiat gostyński	58,00
Gostyń - gmina	57,50
Gostyń - miasto	57,20
Gostyń - obszar wiejski	58,20

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku zarejestrowano 326 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 382 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Gostyń -56 (dla miasta -85).

2.3 Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów. Bezrobocie jest przyczyną degradacji ekonomicznej osób nim dotkniętych oraz ich rodzin. Gwałtowny spadek dochodów spowodowany utratą pracy doprowadza do wymuszonego ograniczania lub rezygnacji z zaspokajania niektórych potrzeb, a także zmusza do korzystania z finansowej i rzeczowej pomocy z zewnątrz, co często doprowadza do narastania spirali zadłużenia. Najdotkliwiej skutki bezrobocia w płaszczyźnie ekonomicznej odczuwają rodziny wielodzietne oraz niepełne. Utrata jedyne go żywiciela rodziny oznacza natychmiastowe pogorszenie warunków życia. Skutki bezrobocia rodziców nie tylko zmieniają sytuację dzieci, ale często mogą negatywnie wpłynąć na ich przyszłe losy w związku z ograniczonymi możliwościami realizacji planów edukacyjnych. Grupą szczególnie zagrożoną skutkami bezrobocia jest młodzież, a w szczególności absolwenci. Bezrobocie zniekształca proces aktywizacji zawodowej młodych ludzi. Bezrobocie ma w tej grupie osób skutki nie tylko ekonomiczne, ale może mieć również skutki w postaci zakłóceń w sferze psychospołecznej. Bezczyńność i nieuregulowany tryb życia wyzwalają w młodzieży zachowania dewiacyjne i patologiczne, które prowadzą do narastania kolejnych problemów społecznych, takich jak alkoholizm, przemoc w rodzinie, czy wzrost przestępczości.

Stopa bezrobocia dla gminy wynosi 9,3% i jest o wiele większa niż dla województwa czy powiatu. W samym mieście sytuacja jest dwa razy gorsza niż w porównaniu z województwem. Na obszarze wiejskim sytuacja jest o wiele lepsza.

Tabela 5. Stopa bezrobocia w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Stopa bezrobocia [%]
Województwo wielkopolskie	6,10
Powiat gostyński	8,30
Gostyń - gmina	9,30
Gostyń - miasto	12,90
Gostyń - obszar wiejski	5,70

Źródło: GUS/BDL

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gostyniu wskazują, że z roku na rok liczba zarejestrowanych bezrobotnych spada. Trend ten jest zauważalny nie tylko w gminie, ale i w całym powiecie. W samym roku 2015 liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie gminy wynosiła 1101 osób, z czego 597 osób było długotrwale bezrobotnych, 304 osoby miały powyżej 50 roku życia, a prawo do zasiłku przysługiwało 169 osobom.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	2013				2014				2015			
		Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Liczba osób długotrwale pozostających bez pracy	Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Liczba osób długotrwale pozostających bez pracy	Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Liczba osób długotrwale pozostających bez pracy	Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku
1	Miasto Gostyń	X	X	X	X	983	249	522	172	805	233	420	135
2	Bogusławki	5	1	3	0	3	1	2	0	1	0	1	0
3	Brzezie	39	6	21	2	33	5	17	4	24	5	13	4
4	Czachorowo	24	4	13	2	23	5	13	3	20	4	13	2
5	Czajkowo	9	2	2	1	15	4	9	2	10	2	8	0
6	Dalabuszki	21	5	14	2	18	6	12	1	15	5	9	1
7	Daleszyn	30	6	9	8	30	4	14	8	15	2	9	4
8	Dusina	29	6	20	2	22	5	16	3	13	3	8	2
9	Gola	73	20	49	6	63	19	38	9	51	19	35	4
10	Kosowo	26	6	12	1	16	4	7	2	14	2	8	2
11	Krajewice	26	3	17	1	26	3	13	5	21	3	13	1
12	Kunowo	39	5	15	6	36	3	15	5	26	3	10	5
13	Osowo	12	3	5	3	12	3	6	2	6	2	4	0
14	Ostrowo	7	1	4	1	8	1	3	1	1	0	1	0
15	Siemowo	18	3	4	2	15	2	7	1	9	2	5	2
16	Sikorzyn	16	3	9	3	15	5	12	2	7	2	7	0
17	Stankowo	23	6	10	1	25	7	12	3	18	6	10	1
18	Stary Gostyń	43	6	13	11	32	5	15	7	20	5	10	4
19	Stężycza	5	0	1	2	7	1	3	2	5	1	1	2
20	Szczodrochowo	7	1	4	0	9	2	4	3	4	1	3	0
21	Tworzymirki	9	2	4	1	6	2	5	0	3	1	2	0
22	Ziółkowo	20	2	8	2	16	3	8	4	13	3	7	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

2.4 Pomoc społeczna

System pomocy społecznej jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego polityki społecznej państwa, ma za zadanie wspieranie osób i rodzin, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie zaspokoić swoich elementarnych potrzeb życiowych. Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Gostyń odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych);
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Jak wynika z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w gminie Gostyń z roku na rok jest przyznawane coraz mniej świadczeń pomocy społecznej. Tendencja spadkowa może świadczyć o polepszaniu się sytuacji społecznej na terenie gminy.

Pod względem przyznawania pomocy społecznej w gminie Gostyń pobierane jest średnio więcej świadczeń w przeliczeniu na mieszkańców niż w powiecie gostyńskim i województwie wielkopolskim. W mieście i na obszarach wiejskich sytuacja jest porównywalna.

Tabela 7. Liczba świadczeń pomocy społecznej w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Liczba świadczeń ze względu na ubóstwo na 100 osób	Liczba świadczeń ze względu na bezrobocie na 100 osób	Liczba świadczeń ze względu na niepełnosprawność na 100 osób	Liczba świadczeń ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę na 100 osób	Liczba świadczeń ze względu na alkoholizm na 100 osób
Województwo wielkopolskie	1,42	1,11	0,91	1,12	0,20
Powiat gostyński	1,09	1,22	0,85	0,96	0,21
Gostyń - gmina	1,36	1,77	1,14	1,23	0,25
Gostyń - miasto	1,33	1,75	1,16	1,22	0,28
Gostyń - obszar wiejski	1,45	1,82	1,08	1,26	0,18

Źródło: GUS/BDL

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 8. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną ze względu na powód świadczenia na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	2013								2014								2015							
		Bezdomność	Bezrobocie	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w opiece	Alkoholizm	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Ofiary przemocy w rodzinie Procedura "Niebieska karta"	Bezdomność	Bezrobocie	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w opiece	Alkoholizm	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Ofiary przemocy w rodzinie Procedura "Niebieska karta"	Bezdomność	Bezrobocie	Długotrwała lub ciężka choroba	Bezradność w opiece	Alkoholizm	Ubóstwo	Niepełnosprawność	Ofiary przemocy w rodzinie Procedura "Niebieska karta"
1	Miasto Gostyń	8	453	262	122	58	371	255	3	10	424	252	123	57	314	250	2	5	353	247	108	56	268	234	2
2	Bogusławki	0	2	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0
3	Brzezie	0	12	12	7	1	4	11	0	0	11	10	4	1	2	9	1	0	12	10	5	1	2	9	0
4	Czachorowo	0	8	1	1	0	5	2	0	0	6	2	0	0	4	4	0	0	4	4	0	0	3	3	0
5	Czajkowo	0	3	0	1	0	3	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	4	0	0	1	3	0	0
6	Dalabuszki	0	11	6	1	1	11	6	0	0	7	9	0	0	9	7	0	0	8	5	0	0	7	5	0
7	Daleszyn	0	7	2	2	0	7	3	0	0	8	2	0	0	9	3	0	0	8	4	1	0	9	5	0
8	Dusina	0	13	6	2	0	5	6	0	0	12	4	2	0	6	6	0	0	9	7	2	0	5	5	0
9	Gola	1	46	14	10	7	32	14	0	0	38	15	6	8	30	14	0	0	36	17	4	6	24	13	0
10	Kosowo	0	9	4	2	0	8	3	0	0	8	5	1	0	7	2	0	0	3	2	3	0	5	2	0
11	Krajewice	0	9	5	1	0	9	4	0	0	8	6	0	0	6	3	0	0	5	4	1	0	6	2	0
12	Kunowo	0	17	10	2	1	13	9	0	1	15	11	0	1	11	12	0	0	8	11	0	1	7	10	0
13	Osowo	0	4	3	3	0	4	1	0	0	3	3	1	0	3	2	0	0	4	4	1	0	3	3	0
14	Ostrowo	0	5	4	1	0	0	4	0	0	3	4	1	0	0	4	0	0	4	4	0	0	0	4	0
15	Siemowo	0	6	4	0	1	8	3	0	0	6	5	0	2	8	4	0	0	5	3	1	1	9	3	0
16	Sikorzyn	0	5	0	1	0	2	1	0	0	4	0	1	0	4	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0
17	Stankowo	0	10	10	3	4	11	9	0	0	6	11	2	2	6	7	0	0	6	11	3	2	9	8	0
18	Stary Gostyń	0	15	8	1	0	14	6	0	0	13	6	0	2	12	4	0	0	13	6	2	2	13	7	0
19	Stężycza	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0
20	Szczodrochowo	0	3	0	1	0	1	1	0	0	3	1	0	0	0	2	0	0	3	1	0	0	0	2	0
21	Tworzymirki	0	3	4	2	0	3	1	0	0	3	1	2	0	3	1	0	0	3	2	2	0	2	1	0
22	Ziółkowo	0	3	2	0	0	3	2	0	0	3	3	0	0	3	1	0	0	2	3	1	0	2	2	0

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 9. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną ze względu na rodzaj świadczenia na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	2013						2014						2015					
		Zasiłki stałe	Usługi opiekuńcze	Zasiłki okresowe	Zasiłki jednorazowe	Opłacenie posiłku dla dzieci przedszkolnych, uczniów i osób dorosłych	Dopłata do kosztów pobytu w Domu Pomocy Społecznej	Zasiłki stałe	Usługi opiekuńcze	Zasiłki okresowe	Zasiłki jednorazowe	Opłacenie posiłku dla dzieci przedszkolnych, uczniów i osób dorosłych	Dopłata do kosztów pobytu w Domu Pomocy Społecznej	Zasiłki stałe	Usługi opiekuńcze	Zasiłki okresowe	Zasiłki jednorazowe	Opłacenie posiłku dla dzieci przedszkolnych, uczniów i osób dorosłych	Dopłata do kosztów pobytu w Domu Pomocy Społecznej
1	Miasto Gostyń	39	75	348	546	212	0	39	86	310	511	191	0	38	98	263	413	164	0
2	Bogusławki	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0
3	Brzezie	0	2	12	15	3	0	0	2	7	10	5	0	1	1	10	11	6	0
4	Czachorowo	0	1	5	8	1	0	0	1	4	8	1	0	0	2	3	8	1	0
5	Czajkowo	0	0	2	3	0	0	0	0	2	3	0	0	0	0	2	4	0	0
6	Dalabuszki	1	0	12	15	3	0	2	0	10	14	2	0	2	0	8	11	1	0
7	Daleszyn	1	0	6	8	1	0	2	2	8	9	3	0	2	2	5	9	2	0
8	Dusina	1	0	9	15	3	0	1	0	7	16	2	0	0	1	5	13	2	0
9	Gola	0	0	30	47	13	0	0	0	31	44	16	0	0	0	23	39	12	0
10	Kosowo	1	0	7	8	2	0	1	0	6	7	2	0	0	0	3	5	2	0
11	Krajewice	0	0	9	10	2	0	0	2	6	9	1	0	0	0	4	6	1	0
12	Kunowo	4	0	9	21	5	0	3	0	7	23	5	0	2	1	2	16	2	0
13	Osowo	0	0	3	7	1	0	0	0	3	7	1	0	0	0	3	9	2	0
14	Ostrowo	0	0	3	5	1	0	0	0	3	5	1	0	0	0	4	5	1	0
15	Siemowo	0	0	5	8	1	0	1	0	6	10	1	0	1	0	4	7	1	0
16	Sikorzyn	0	0	2	4	1	0	0	0	3	4	1	0	0	0	2	2	1	0
17	Stankowo	1	1	9	17	1	0	1	0	6	13	1	0	0	0	8	15	0	0
18	Stary Gostyń	1	1	8	15	2	0	1	0	9	16	2	0	1	1	9	14	3	0
19	Stężycza	0	0	1	2	1	0	0	0	1	2	1	0	0	0	1	2	0	0
20	Szczodrochowo	0	0	3	3	1	0	0	0	2	4	0	0	0	0	2	4	0	0
21	Tworzymirki	0	0	3	5	1	0	0	0	3	4	1	0	0	0	2	4	0	0
22	Ziótkowo	0	0	3	5	3	0	0	1	2	4	1	0	0	1	2	2	0	0

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

2.5 Aktywność społeczna

Frekwencja wyborcza

Aktywność społeczności lokalnej może mieć istotny wpływ na zmiany jakie zachodzą w ich otoczeniu. Jedną z podstawowych form uczestnictwa obywateli w życiu publicznym jest głosowanie w wyborach (dostępne dla każdego uprawnionego). Analiza rozkładu przestrzennego frekwencji w wyborach parlamentarnych, które miały miejsce w Polsce, w październiku 2015 roku pozwoliła wskazać okręgi wyborcze w gminie z najmniejszą aktywnością mieszkańców w tym zakresie. Analizy dokonano w oparciu o dane Państwowej Komisji Wyborczej. Na terenie Gminy Gostyń w 22 OKW uprawnionych do głosowania było 22 371 osób, a frekwencja wyborcza wyniosła 46,77% i jest niższa niż frekwencja dla województwa wielkopolskiego, ale za to wyższa od powiatu gostyńskiego.

Na podstawie podziału Gminy Gostyń na stałe obwody głosowania w OKW 1-15 głosowali mieszkańcy miasta, w OKW 16-21 głosowali mieszkańcy obszarów wiejskich, natomiast OKW 22 był obwodem zamkniętym.

Tabela 10. Uczestnictwo mieszkańców w wyborach parlamentarnych w 2015 r.

Nr OKW	Siedziba OKW	Jednostka pomocnicza wchodząca w granice OKW	Liczba uprawnionych	Liczba wydanych kart	Frekwencja
1	Gimnazjum Nr 1, Gostyń ul. Kościelna 4	Miasto Gostyń	1014	541	53.35%
2	Przedszkole Miejskie Nr 5, Gostyń ul. Mostowa 9	Miasto Gostyń	937	420	44.82%
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących, Gostyń ul. Wrocławska 10	Miasto Gostyń	1065	532	49.95%
4	Biblioteka Publiczna M i G, Gostyń ul. Wrocławska 257	Miasto Gostyń	1062	486	45.76%
5	Świetlica osiedlowa, Gostyń ul. Górna 30 b	Miasto Gostyń	1025	574	56.00%
6	Szkoła Podstawowa Nr 2, Gostyń wejście od ul. Sądowej	Miasto Gostyń	1065	515	48.36%
7	Gimnazjum Nr 1, Gostyń wejście od ul. Lipowej	Miasto Gostyń	1096	568	51.82%
8	Dom Dziennego Pobytu, Gostyń ul. Polna 72	Miasto Gostyń	1065	556	52.21%
9	Gostyński Ośrodek Kultury "Hutnik", Gostyń ul. Hutnika 4	Miasto Gostyń	1203	628	52.20%
10	Gimnazjum Nr 2, Gostyń wejście od ul. Leszczyńskiej	Miasto Gostyń	1119	526	47.01%

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

11	Gimnazjum Nr 2, Gostyń ul. Hutnika 3	Miasto Gostyń	1227	534	43.52%
12	Szkoła Podstawowa Nr 5, Gostyń ul. Graniczna 1	Miasto Gostyń	1084	518	47.79%
13	Zespół Szkół Zawodowych, Gostyń ul. Juliana Tuwima 44	Miasto Gostyń	1152	695	60.33%
14	Zespół Szkół Zawodowych, Gostyń ul. Juliana Tuwima 44	Miasto Gostyń	1244	634	50.96%
15	Szkoła Podstawowa Nr 2, Gostyń ul. Wrocławska 264	Miasto Gostyń	953	481	50.47%
16	Świetlica wiejska, Stary Gostyń	Daleszyn, Dusina, Stary Gostyń	1004	383	38.15%
17	Szkoła Podstawowa, Siemowo	Osowo, Siemowo, Stankowo, Stężycza	861	289	33.57%
18	Szkoła Podstawowa, Kunowo	Bogusławki, Dalabuszki, Kunowo, Ostrowo, Szcudrochowo, Tworzymirki	1019	365	35.82%
19	Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, Gostyń ul. Strzelecka 28	Brzezie, Czajkowo, Sikorzyn	1035	439	42.42%
20	Szkoła Podstawowa, Gola	Gola, Kosowo	1148	405	35.28%
21	Wydział Komunikacji Starostwa Powiatowego w Gostyniu, Gostyń ul. Wrocławska 154	Czachorowo, Krajewice, Ziółkowo	951	362	38.07%
22	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej Szpital w Gostyniu, Gostyń pl. K. Marcinkowskiego 89	obwód zamknięty	42	13	30.95%

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Tabela 11. Frekwencja wyborcza w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Frekwencja wyborcza [%]
Województwo wielkopolskie	50,16
Powiat gostyński	42,78
Gostyń - gmina	46,77
Gostyń - miasto	48,11
Gostyń - obszar wiejski	35,71

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Organizacje społeczne

Jednym z przejawów aktywności społecznej jest również liczba działających organizacji pozarządowych. Na terenie gminy działa ok. 55 stowarzyszeń i fundacji o różnorodnym zakresie działalności społecznej oraz sportowej, zajmujące się m.in.:

- pomocą osobom wymagającym wsparcia oraz działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalnością kulturalno-oświatową i organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- działalnością sportową, upowszechnianiem kultury fizycznej i rekreacji,
- profilaktyką alkoholową oraz ochroną zdrowia,
- pielęgnowaniem i upowszechnianiem historii i tradycji lokalnych,
- wspieraniem przedsiębiorczości.

Samorząd lokalny co roku uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, w którym zawiera szczegółowy katalog zadań publicznych oraz warunki współpracy finansowej.

W gminie Gostyń w przeliczeniu na mieszkańców, działa prawie dwa razy więcej organizacji pozarządowych niż w województwie i porównywalnie z powiatem. Liczba podmiotów w mieście jest o wiele wyższa niż na obszarach wiejskich.

Tabela 12. Liczba organizacji pozarządowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 osób
Województwo wielkopolskie	2,50
Powiat gostyński	4,09
Gostyń - gmina	3,90
Gostyń - miasto	4,46
Gostyń - obszar wiejski	2,43

Źródło: GUS/BDL

2.6 Sport i ochrona zdrowia

W gminie Gostyń administracją obiektów i urządzeń sportowych zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji. Ośrodek posiada bogatą ofertę sportową. Dzięki odpowiedniej bazie organizuje on imprezy sportowe i rekreacyjne oraz współpracuje z wieloma klubami i stowarzyszeniami sportowymi, takimi jak: Klub Kręglarski Start, Gostyńska Liga Kręglarska, Kolarski Klub Sportowy, UKS Jedynka, Uczniowski Klub Sportowy Kania Gostyń oraz inne. Obiekty sportowe dają członkom klubów i stowarzyszeń możliwość podnoszenia umiejętności sportowych oraz rozgrywania spotkań ligowych. Dla dzieci i młodzieży prowadzone są zajęcia w ramach programu Animator - Moje Boisko Orlik 2012.

Gmina Gostyń posiada 10,8 km tras rowerowych (stan na rok 2012) oraz wiele obiektów sportowo-rekreacyjnych, w tym:

- boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią – Osiedle Konstytucji 3 Maja w Gostyniu;
- boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią – przy ul. Wiśniowej w Gostyniu;
- boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej – plac przy ul. Leszczyńskiej w Gostyniu;
- hala sportowa (44 x 22 m) – Gimnazjum nr 1 w Gostyniu;
- sala sportowa z widownią – Szkoła Podstawowa nr 2 w Gostyniu;
- tor kartingowy (800 m) – plac przy Górze Zamkowej w Gostyniu;
- sala gimnastyczna (24 x 12 m), boisko – Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu;
- hala sportowa z widownią – Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu;
- boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią – Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu;
- boisko do piłki ręcznej (asfaltowe), boisko do piłki nożnej – Gola;
- miniboisko do piłki nożnej – Krajewice;
- miniboisko do piłki nożnej – Czajkowo;
- boisko do piłki nożnej – Kosowo;
- boisko do piłki nożnej – Stankowo;
- miniboisko do piłki nożnej – Osowo;
- miniboisko do piłki nożnej – Dusina;
- boisko do piłki nożnej – Kunowo.

W kompleksie sportowym, oprócz stadionu i boisk piłkarskich jest do dyspozycji m.in. kryta pływalnia z zapleczem fitness. Można tu nie tylko pływać, ale także korzystać z siłowni i gabinetów odnowy biologicznej. Dostępna jest oferta zajęć tanecznych i aerobowych. W sezonie zimowym popularnością cieszy się lodowisko, latem pod dachem można zagrać w tenisa. Leśne dukty i ścieżki otaczające kompleks, zachęcają do różnych form spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu: jazdy na rowerze, biegania czy *nordic walking*.

Gostyń może poszczycić się jedną z najnowocześniejszych w Polsce 6-torową kręgielnią klasyczną. Organizowane są tu zawody, także o randze międzynarodowej, ale obiekt tętni życiem na co dzień. Wiele osób uczestniczy w rozgrywkach amatorskiej ligi zakładów pracy. W mieście powstają siłownie zewnętrzne, przybywa ścieżek rowerowych. Gostynianie pokochali rower jako alternatywny sposób codziennego przemieszczania się. Popularne jest także jeździectwo.

Z kolei dostępność obiektów ochrony zdrowia przyczynia się do ogólnego lepszego stanu zdrowia mieszkańców, dzięki możliwości uzyskania porady i pomocy lekarskiej i pielęgniarstwa w stosunkowo niedużej odległości od miejsca zamieszkania. Zadania z zakresu ochrony zdrowia na terenie gminy

Gostyń realizowane są przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz indywidualne praktyki lekarskie i pielęgniarstwo. W Gostyniu zlokalizowany jest Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej (szpital powiatowy), który świadczy usługi medyczne w zakresie leczenia zamkniętego i leczenia szpitalnego. Ponadto działa kilka niepublicznych zakładów specjalistycznych opieki zdrowotnej, poradnie lekarskie, laboratorium medyczne. Funkcjonuje również pogotowie ratunkowe i ok. tuzin aptek.

2.7 Bezpieczeństwo

Poczucie bezpieczeństwa jest jednym z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym się żyje, pracuje i spędza czas. Główny wpływ na poziom bezpieczeństwa na danym terenie ma zjawisko przestępczości. Za źródła przestępczości wymienia się nędzę, niesprawiedliwość i konflikty społeczne, nierówny podział bogactw, niski stan zdrowotny społeczeństwa, dominację jednej grupy społecznej nad innymi – opierającą się jedynie na bogactwie lub posiadaniu siły czy władzy, frustracje wywołaną niespełnieniem podstawowych potrzeb związanych z egzystencją ludzką, masowy wyzysk, nierówne możliwości życiowe i nieszczęścia powodowane przez człowieka, rygorystyczność kodeksów i przepisów prawnych pozostającymi w niezgodzie z poglądami społeczeństwa, przestarzałe lub nieprzychylnie ludzom ustawodawstwa stosowane w sposób sztywny wobec wielu warstw społecznych.

Na poziom bezpieczeństwa wpływa również zagrożenie pożarowe. Pożary jednak w przeciwieństwie do przestępczości, w większości przypadków są zjawiskiem niezamierzonym przez człowieka i wynikają z jego zaniedbań.

W poniższych tabelach zostały przedstawione dane pozyskane z Komendy Powiatowej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej w okresie trzyletnim. Można z nich wywnioskować, że z roku na rok na terenie gminy zwiększa się liczba interwencji policji, wszczętych postępowań oraz liczby zdarzeń drogowych. Maleje za to liczba sporządzonych niebieskich kart (przestępstw w rodzinie). Pożary jako zjawiska występujące losowo wykazują fluktuację (ich liczba jest zmienna i nie posiadają ani tendencji wzrostowej ani spadkowej) w wyznaczonym okresie czasu.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 13. Wypadki zarejestrowane przez policję na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	2013					2014					2015				
		Interwencje	Wszczęte postępowania	Nietrzeźwi kierujący	Liczba zdarzeń drogowych (wypadki, kolizje)	Liczba sporządzonych niebieskich kart	Interwencje	Wszczęte postępowania	Nietrzeźwi kierujący	liczba zdarzeń drogowych (wypadki, kolizje)	Liczba sporządzonych niebieskich kart	Interwencje	Wszczęte postępowania	Nietrzeźwi kierujący	liczba zdarzeń drogowych (wypadki, kolizje)	Liczba sporządzonych niebieskich kart
1	Miasto Gostyń	1161	217	9	176	38	1271	185	9	150	21	1418	213	21	181	21
2	Bogusławki	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Brzezie	2	3	0	3	0	7	5	0	2	0	7	6	1	4	0
4	Czachorowo	3	2	0	0	0	11	4	0	2	0	12	4	1	1	0
5	Czajkowo	2	0	0	0	0	7	3	0	1	0	6	1	0	1	0
6	Dalabuszki	1	0	0	1	1	2	2	0	0	0	2	1	0	0	0
7	Daleszyn	2	4	0	0	0	1	1	0	0	0	14	1	1	2	0
8	Dusina	10	4	0	0	1	9	2	0	0	0	11	6	2	1	2
9	Gola	18	10	0	0	3	53	10	0	2	1	48	9	1	3	0
10	Kosowo	7	2	0	0	1	9	2	0	1	2	5	2	0	0	1
11	Krajewice	0	1	0	1	1	6	1	0	2	0	9	1	1	1	0
12	Kunowo	6	12	2	3	2	14	4	1	2	0	14	7	1	8	1
13	Osowo	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	3	1	0	0	1
14	Ostrowo	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0
15	Siemowo	4	5	0	0	1	10	2	0	0	0	1	1	0	0	0
16	Sikorzyn	6	3	0	0	0	9	2	0	0	0	13	1	1	0	2
17	Stankowo	6	2	1	1	0	11	1	0	0	1	6	3	1	2	2
18	Stary Gostyń	14	5	0	0	2	19	3	0	1	1	7	3	0	2	0
19	Stężycza	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0	0	2	0
20	Szczodrochowo	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
21	Tworzymirki	1	0	0	0	0	12	0	0	0	2	8	1	0	0	1
22	Ziółkowo	2	0	0	0	0	7	0	0	0	0	6	0	0	1	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 14. Wypadki zanotowane przez straż pożarną na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.

L.p.	Jednostka pomocnicza	2013			2014			2015		
		Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Fałszywe	Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Fałszywe	Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Fałszywe
1	Miasto Gostyń	36	150	13	29	121	16	38	177	17
2	Bogusławki	0	2	0	0	3	0	0	2	0
3	Brzezie	0	8	0	2	7	1	3	6	0
4	Czachorowo	1	3	0	1	4	0	0	1	1
5	Czajkowo	0	1	0	1	3	1	2	1	0
6	Dalabuszki	0	1	0	0	0	0	1	5	0
7	Daleszyn	2	3	0	0	1	0	0	5	0
8	Dusina	0	1	0	0	0	0	0	3	0
9	Gola	2	8	0	1	7	0	2	7	0
10	Kosowo	0	2	0	1	6	0	0	4	0
11	Krajewice	0	4	0	2	6	0	1	5	0
12	Kunowo	2	3	0	1	7	0	0	7	0
13	Osowo	0	3	0	0	2	0	0	0	0
14	Ostrowo	0	0	0	0	1	0	1	0	0
15	Siemowo	1	3	0	0	0	0	0	2	0
16	Sikorzyn	0	1	0	0	1	0	1	1	0
17	Stankowo	0	1	0	1	0	0	1	1	0
18	Stary Gostyń	0	2	0	1	2	0	0	7	0
19	Stężycza	0	0	0	0	1	0	0	1	0
20	Szczodrochowo	1	0	0	0	0	0	1	2	0
21	Tworzymirki	2	1	0	0	0	0	0	0	0
22	Ziółkowo	0	1	0	2	1	0	0	1	0

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

2.8 Działalność gospodarcza i rolnicza

Aktywność gospodarcza mieszkańców bezpośrednio wpływa na rozwój gminy, toteż analiza przestrzennego układu działalności gospodarczej stanowi element diagnozy sytuacji w gminie. W gminie Gostyń w roku 2015 funkcjonowało 3055 podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym (2377 – miasto, 678 – wieś) oraz 70 w sektorze publicznym (59 – miasto, 11 – wieś). W strukturze branżowej zarejestrowanych w gminie firm, blisko 55% wszystkich podmiotów gospodarczych stanowią łącznie podmioty z sekcji C, F, G.

Tabela 15. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w 2015 r. w gminie Gostyń.

Sekcja PKD	Liczba podmiotów gospodarczych
A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	88
B – Górnictwo i wydobywanie	4
C – Przetwórstwo przemysłowe	453
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	12
F – Budownictwo	438
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	781
H – Transport i gospodarka magazynowa	158
I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	66
J – Informacja i komunikacja	58
K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	91
L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	105
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	263
N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	55
O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	27
P – Edukacja	111
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	179
R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	56
S – Pozostała działalność usługowa i T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	212
U – Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: GUS/BDL

Tabela 16. Podmioty gospodarcze na terenie jednostek administracyjnych gminy Gostyń – stan na rok 2017.

L.p.	Jednostka pomocnicza	Liczba podmiotów
1	Miasto Gostyń	1595
2	Bogusławki	9
3	Brzezcie	67
4	Czachorowo	17
5	Czajkowo	5
6	Dalabuszki	3
7	Daleszyn	32
8	Dusina	9
9	Gola	21
10	Kosowo	20
11	Krajewice	57
12	Kunowo	49
13	Osowo	11
14	Ostrowo	9
15	Siemowo	23
16	Sikorzyn	10
17	Stankowo	26
18	Stary Gostyń	30
19	Stężycza	8
20	Szczodrochowo	2
21	Tworzymirki	2
22	Ziółkowo	20

Źródło: CEIDG

Na terenie miasta i gminy działają w większości bardzo małe firmy są to przede wszystkim firmy rodzinne. Według danych z rejestru ewidencji działalności gospodarczej wynika, że na terenie miasta i gminy najwięcej zarejestrowanych przedsiębiorców zajmuje się handlem detalicznym, hurtowym oraz usługami dla ludności.

Na przełomie ostatnich lat powstały hipermarkety tj. Biedronka, Tesco, Lidl, Netto, Intermarche, Bricomarche, Carrefour Polska, DINO Polska. W ostatnim okresie bardzo szybko rozwija się handel obwoźny.

Gmina Gostyń dzięki dobrym glebom, ukształtowaniu terenu, sprzyjającym warunkom klimatycznym, a także wysokiej kulturze rolnej znajduje się w rolniczej czołówce gmin w Wielkopolsce. Gmina posiada bogate zaplecze pozwalające na rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Szczególnie mocno rozwinięte są dziedziny gospodarki w zakresie przetwórstwa mleczarskiego i cukrowniczego oraz produkcji szkła opakowaniowego i filtrów dla motoryzacji. Zakłady produkcyjne dostarczają całą gamę wysokiej jakości

produktów, zarówno na rynek krajowy jak i zagraniczny. Duży udział w gospodarce gminy ma rzemiosło i handel prywatny.

Obecnie na terenie gminy Gostyń funkcjonuje wiele prężnie rozwijających się podmiotów gospodarczych, które dostosowały się do warunków gospodarki rynkowej i są konkurencyjne w odniesieniu do innych przedsiębiorstw działających w regionie. Są to przede wszystkim przedsiębiorstwa: budowlane, handlowe, producenci tworzyw sztucznych, itp.

Najważniejszymi podmiotami gospodarczymi funkcjonującymi na terenie gminy Gostyń są:

- Ardagh Glass Gostyń S.A. – producent opakowań szklanych,
- MANN+HUMMEL FT Poland – wytwórca filtrów,
- Pfeifer & Langen Polska S.A. – cukrownia,
- Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu – producent przetworów mlecznych,
- Teriel Sp. z o.o. – odlewnia żeliwa,
- Top Farms Wielkopolska – produkcja rolna,
- Przedsiębiorstwo Barbara Kaczmarek S.J. – producent rur PCV,
- NETBOX – producent opakowań tekturowych,
- Convert Paper – produkcja i dystrybucja tektury,
- ZUPTOR – produkcja i montaż maszyn rolniczych,
- ARBET – producent styropianu,
- STAL-MET – handel wyrobami hutniczymi.

W gminie Gostyń w przeliczeniu na mieszkańców, jest zarejestrowanych mniej podmiotów gospodarczych niż w województwie, za to więcej niż w powiecie. W samym mieście stosunek ten jest nieco wyższy, natomiast na obszarach wiejskich o wiele niższy od województwa i powiatu.

Tabela 17. Liczba podmiotów gospodarczych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 osób
Województwo wielkopolskie	117,94
Powiat gostyński	94,92
Gostyń - gmina	111,99
Gostyń - miasto	121,08
Gostyń - obszar wiejski	88,51

Źródło: GUS/BDL

Ogólna powierzchnia użytków rolnych wynosi 10 525 ha. Powierzchnia gruntów leśnych zajmuje łącznie 1856 ha. Rolnicza przestrzeń produkcyjna w granicach gminy pod względem warunków przyrodniczych dzieli się na dwa rejony, a granica rozdzielająca je przebiega równoleżnikowo na wysokości Gostynia. Część północna charakteryzuje się dość przeciętnymi warunkami glebowymi i bardziej zróżnicowaną rzeźbą terenu – liczne rozcięcia erozyjne pradolin Kani i Obry. Część południowa to obszary równinne o wysokiej bonitacji gruntów z przewagą kompleksów glebowych mieszczących się w III i IV klasie. Pod względem efektywności produkcji rolniczej południowa część gminy posiada lepsze warunki, czego dowodzi większa towarowość i obsada zwierząt. Wysoka kultura rolna, reprezentowana przez gostyńskich rolników, sprawia, iż rolnictwo w gminie jest na wysokim poziomie w związku z czym znajduje się w czołówce gmin Wielkopolski. Dominują przede wszystkim uprawy: zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych.

2.9 Edukacja

Na terenie gminy Gostyń funkcjonuje 9 szkół podstawowych, w tym 3 na terenie miasta, a także 3 gimnazja (łącznie ze szkołą podstawową i gimnazjum w Zespole Szkół Specjalnych w Brzeziu). Dla najmłodszych mieszkańców gminy funkcjonuje 11 przedszkoli: 4 publiczne i 7 prywatnych. W Gostyniu funkcjonuje również Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia im. Józefa Zeidlera.

6841 mieszkańców gminy Gostyń jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 3343 kobiet oraz 3498 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 10,7% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,8% wykształcenie policealne, 8,2% średnie ogólnokształcące, a 18,5% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 32,2% mieszkańców gminy Gostyń, gimnazjalnym 6,0%, natomiast 21,7% podstawowym ukończonym. 0,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy gminy Gostyń mają niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Gostyń największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (26,0%) oraz zasadnicze zawodowe (23,4%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (41,3%) oraz średnie zawodowe (19,4%).

19,0% mieszkańców gminy Gostyń w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (18,9% wśród dziewczynek i 19,0% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 975 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,97 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 24,4% ludności (23,8% wśród dziewczynek i 25,0% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 18

uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 98,56.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 11,0% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (11,5% wśród dziewczyn i 10,4% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 22 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 106,66.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 17,4% mieszkańców (17,2% wśród dziewczyn i 17,6% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 4 uczniów. 26 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,2% mieszkańców gminy Gostyń w wieku potencjalnej nauki (28,4% kobiet i 28,0% mężczyzn).

W gminie Gostyń współczynnik skolaryzacji, jest wyższy od powiatu i województwa. W samym mieście stosunek ten jest dużo wyższy, natomiast na obszarach wiejskich, jest drastycznie niższy od powiatu i województwa.

Tabela 18. Współczynnik skolaryzacji w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych [%]	Współczynnik skolaryzacji brutto dla gimnazjów [%]
Województwo wielkopolskie	94,21	101,87
Powiat gostyński	96,92	100,39
Gostyń - gmina	98,56	106,66
Gostyń - miasto	109,77	149,71
Gostyń - obszar wiejski	77,03	11,54

Źródło: GUS/BDL

2.10 Kultura

Działalnością kulturalną w gminie zajmuje się przede wszystkim Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik”, organizujący imprezy artystyczne i prowadzący kółka zainteresowań. Ponadto prężnie funkcjonuje Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu, Muzeum w Gostyniu oraz liczne organizacje pozarządowe prowadzące m.in. działalność kulturalną.

Muzeum w Gostyniu liczy dziś kilka tysięcy pozycji, wśród których największą liczbę stanowią eksponaty etnograficzne, na które składa się przede wszystkim folklor biskupiański i okolic Gostynia oraz przedmioty codziennego użytku. Dużą część zbiorów stanowią również muzealia dotyczące historii Gostynia i okolic (księgi cechowe, protokolarze bractw kurkowych, towarzystw i lokalnych

instytucji) oraz numizmaty. Znaczną wartość historyczną mają przechowywane w gostyńskim Muzeum archiwalia (są wśród nich dokumenty sygnowane przez Jana Kazimierza, Jana III Sobieskiego, Jana Henryka Dąbrowskiego czy Józefa Poniatowskiego).

Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik” posiada bardzo bogatą ofertę kulturalną. W ramach wspomnianego ośrodka funkcjonuje wiele różnych kółek zainteresowań czy klubów, które rozwijają pasje mieszkańców gminy od najmłodszych lat. Wyróżnić można m.in.: chór „Dzwon” (będący symbolem muzycznym miasta), jedną z najlepszych w kraju kapel folkloru miejskiego „Eka”, Klub Plastyka Amatora, grupę tańca nowoczesnego i współczesnego EV-DANCE, sekcje fitness – nowoczesne formy gimnastyki oraz ćwiczeń psychofizycznych – Joga, grupę teatralną KĘS, Klub Fantastyki „Kopuła Zapomnienia” (jeden z nielicznych w Wielkopolsce), koło modelarstwa lotniczego, a także Klub Seniora „Złota Jesień”.

Gostyński Ośrodek Kultury od kilku lat tworzy autorskie spektakle operowe we współpracy z artystami DEUTSCHE OPER w Berlinie. Od 2009 roku GOK uczestniczy w ogólnopolskim projekcie Teatr Polska, dzięki temu do Gostynia przyjeżdżają regularnie najlepsze teatry dramatyczne w kraju. Silną stroną działalności są imprezy plenerowe: Dni Gostynia, imprezy w cyklu „Rynek sercem naszego miasta”, gdzie GOK samodzielnie organizuje imprezy, a także udziela wsparcia organizacjom trzeciego sektora. Wymienić należy również koncerty w parku miejskim. GOK pielęgnuje lokalną tradycję i dziedzictwo narodowe – organizuje święta patriotyczne, opiekuje się miejscami pamięci narodowej. Prowadzi także Kino „Pod Kopułą”, które wyposażone jest w aparaturę na najwyższym poziomie, w tym projektor cyfrowy i 3D, organizuje przeglądy i festiwale filmowe, np. „Sputnik nad Polską”, a także prowadzi Klub Dobrego Filmu.

W gminie funkcjonuje Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu. Posiada ona wypożyczalnię dla dorosłych, czytelnię dla dorosłych, wypożyczalnię zbiorów audiowizualnych oraz oddział dla dzieci i młodzieży. Poza wypożyczaniem zbiorów biblioteka prowadzi również działalność wydawniczą oraz organizuje różnego rodzaju spotkania i konkursy. Biblioteka Publiczna posiada również filie: w Daleszynie oraz w Kunowie.

Obecnie trwająca pełna komputeryzacja, bezpłatny dostęp czytelników do Internetu, rozbudowa zbiorów bibliotecznych, działalność filii oraz realizacja zadań biblioteki powiatowej sprzyjają rozwojowi czytelnictwa w mieście, gminie i powiecie. Dzięki temu Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu należy do ścisłego grona bibliotek o najwyższym poziomie w województwie wielkopolskim.

W gminie Gostyń liczba czytelników bibliotek publicznych w przeliczeniu na mieszkańców, jest wyższa od powiatu i województwa. W samym mieście stosunek ten jest dużo wyższy, natomiast na obszarach

wiejskich, jest o wiele niższy od powiatu i województwa. Sytuacja jest natomiast odwrotna, jeśli chodzi o wypożyczenia księgozbiorów.

Tabela 19. Czytelniczy bibliotek w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Województwo wielkopolskie	153,00	19,90
Powiat gostyński	161,00	21,90
Gostyń - gmina	196,00	18,50
Gostyń - miasto	234,00	18,30
Gostyń - obszar wiejski	100,00	19,80

Źródło: GUS/BDL

Miasto Gostyń szczyci się bogatą ofertą kulturalną. Państwowa Szkoła Muzyczna dba o zadowolenie mieszkańców w sferze muzyki, udostępniając m.in. salę koncertową na potrzeby regularnych spotkań i imprez kulturalnych. W sezonie letnim mieszkańcy mogą korzystać z muszli koncertowej wraz z zapleczem techniczno-sanitarnym, znajdującej się w parku miejskim. Odbywające się tam koncerty i przedstawienia teatralne przyciągają niejednokrotnie nawet kilka tysięcy widzów.

2.11 Stan dziedzictwa kulturowego i turystyka

Gmina Gostyń posiada bogate środowisko kulturowe, do którego zaliczyć należy: przestrzenne układy zabytkowe, kompleksy zabudowań historycznych, poszczególne obiekty podlegające ochronie prawnej, kształt i estetykę zabudowy oraz tradycje.

O atrakcyjności turystycznej i badawczej gminy świadczą m. in. stanowiska archeologiczne z różnych okresów: kultury mezolitu, neolitu, pucharów lejkowych i stożkowych, kultury łużyckiej i przeworskiej, wczesnego średniowiecza i średniowiecza. Wartość swoją posiadają także założenia urbanistyczne miasta lokacyjnego (XIII-XIX w.) oraz liczne zabytki: zespoły pałacowo-parkowe, folwarczne, obiekty sakralne i zabytkowe domy mieszkalne

Znaczącą rolę na terenie gminy Gostyń zajmują zabytki budownictwa świeckiego, jak i sakralnego – m.in. klasycystyczny dwór w Goli, dwór w Dusinie, kościół p.w. św. Małgorzaty w Gostyniu, Kościół Ducha Świętego i Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gostyniu, kościół p.w. św. Marcina w Starym Gostyniu. Ważne jest przede wszystkim wskazanie miejsc ciekawych turystycznie, w celu ułatwienia turystom rozeznania się w regionie.

Sprzyjającym dla rozwoju turystyki jest fakt, że obszar gminy Gostyń jest czysty ekologicznie, co związane jest z brakiem szczególnie uciążliwego przemysłu, a okolice, pomimo małego zróżnicowania krajobrazowego są bardzo atrakcyjne. Przyjazna atmosfera panująca wśród mieszkańców dodatkowo podnosi satysfakcję z wypoczynku. Znaczącą rolę pełnią zabytki budownictwa świeckiego, jak i

sakralnego. Podstawą promocji mogą być przede wszystkim różnego rodzaju imprezy o charakterze regionalnym, podczas których prezentowane są walory gminy Gostyń. Istnieją również sprzyjające warunki do rozwoju agroturystyki, która obecnie cieszy się szczególnym zainteresowaniem wśród turystów.

Wysoka jest również powierzchnia terenów zielonych na których mieszkańcy mogą odpocząć od trudów dnia codziennego, pójść na spacer lub wyprowadzić psa. W gminie w porównaniu z województwem i powiatem powierzchnia terenów zielonych w przeliczeniu na mieszkańców jest porównywalna. Sytuacja ta jest lepsza w samym mieście, za to gorsza na obszarach wiejskich.

Tabela 20. Powierzchnia terenów zieleni w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej na 1000 osób [ha]
Województwo wielkopolskie	1,66
Powiat gostyński	1,54
Gostyń - gmina	1,52
Gostyń - miasto	1,89
Gostyń - obszar wiejski	0,59

Źródło: GUS/BDL

2.12 Infrastruktura techniczna

Dane przedstawiające parametry infrastruktury technicznej przedstawione zostały poniżej w tabeli zbiorczej.

Tabela 21. Charakterystyka infrastruktury technicznej na terenie gminy – stan na 2015 r.

Rodzaj sieci	Gmina	Miasto	Wieś
Sieć wodociągowa			
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osób)	27 955	20 148	7807
Długość czynnej sieci wodociągowej (km)	154,8	66,5	88,3
Stopień zwodociągowania (%)	90,8	100	71,9
Zużycie wody (m ³ /osobę)	33,7	32,8	36,1
Sieć kanalizacyjna			
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osób)	25 459	20 148	5311
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	120,6	58,7	61,9
Stopień skanalizowania (%)	83,1	99,3	49,9
Sieć gazowa			
Ludność korzystająca z sieci gazowej (osób)	21 168	18 589	2579
Długość czynnej sieci gazowej (km)	126,3	69,4	56,9
Zużycie gazu (tys. m ³)	4539,6	3952,7	586,9

Źródło: GUS/BDL

Stosunek długości sieci kanalizacyjnej w relacji do sieci wodociągowej wynosi 0,8 (0,9 – miasto, 0,7 – wieś).

Obecnie na terenie gminy funkcjonują następujące oczyszczalnie ścieków:

- mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków w Gostyniu;
- oczyszczalnia ścieków funkcjonująca przy cukrowni koncernu „Pfeifer & Lagen”.

Maksymalna przepustowość oczyszczalni w Gostyniu wynosi 8750 m³ na dobę (stan na 2012 r.).

Długość kanałów deszczowych na terenie Gminy Gostyń wynosi ok. 33 km, o średnicy od fi/300 do fi/800. Czyszczenie wykonywane jest w ramach potrzeb.

Cały teren gminy Gostyń jest zelektryfikowany. Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców liniami średniego napięcia przez stacje transformatorowe. Samorząd lokalny, we współpracy z Grupą Energetyczną ENEA S.A. Zakład Dystrybucji Energii Rejon Dystrybucji Kościan, prowadzi inwestycje poprawiające stan sieci elektrycznej w gminie.

Stosunek ludność korzystającej z urządzeń sieciowych na terenie gminy wygląda różnie od rodzaju sieci. Za to dla każdej sieci stosunek ten jest wyższy w porównaniu do powiatu i województwa. Zwodociągowanie w mieście i na obszarach wiejskich jest prawie całkowite, natomiast sieć kanalizacyjna i gazowa jest o wiele słabiej rozwinięta na wsi.

Tabela 22. Stan korzystania z urządzeń sieciowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Stopień zwodociągowania [%]	Stopień skanalizowania [%]	Stopień zgazyfikowania [%]
Województwo wielkopolskie	96,40	70,60	47,40
Powiat gostyński	97,90	67,00	62,50
Gostyń - gmina	99,90	91,00	75,70
Gostyń - miasto	99,90	99,90	92,20
Gostyń - obszar wiejski	100,00	68,00	33,00

Źródło: GUS/BDL

Rozpatrując infrastrukturę drogową Gostynia, należy niewątpliwie podkreślić główny atut: położenie miasta przy ważnych szlakach drogowych wschód – zachód oraz północ – południe. Układ komunikacyjny stanowi dobrze rozbudowaną sieć powiązań drogowych o niższej randze. Walorem jest też przebiegająca przez teren gminy linia kolejowa ze stacją Gostyń oraz pobliskimi węzłami komunikacyjnymi: Jarocin, Leszno, a także przebieg tras komunikacji autobusowej przez teren gminy z głównym zapleczem w Gostyniu.

Miasto i gmina Gostyń położone są na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych:

- droga krajowa nr 12: Dorohusk - Puławy - Kalisz - Jarocin - Gostyń - Leszno - Głogów - (Łęknica);

- droga wojewódzka nr 434: (Kostrzyn) Kórnik - Gostyń - Rawicz (z Rawicza droga nr 5 do Wrocławia);
- droga wojewódzka nr 308: Nowy Tomyśl - Grodzisk Wielkopolski - Kościan – Kunowo.

Na terenie gminy Gostyń poza miastem znajduje się ogółem 43,531 km dróg gminnych administrowanych przez gminę. W tym wg rodzaju nawierzchni:

- Bitumiczna - 25,320 km
- Brukowcowa - 4,453 km
- Tłuczniowa - 8,278 km
- Gruntowa - 5,480 km

Na terenie miasta Gostynia jest ogółem 35,926 km dróg gminnych. W tym wg rodzaju nawierzchni:

- Bitumiczna - 23,940 km
- Betonowa - 4,810 km
- Brukowa - 1,259 km
- Gruntowa, tłuczniowa - 5,917 km

Tabela 23. Charakterystyka i długość [km] dróg na terenie gminy – stan na 2012 r.

Rodzaj dróg	Gmina	Miasto	Wieś
Drogi krajowe			
DK Nr 12	10,719	3,655	7,064
Drogi wojewódzkie			
DW Nr 434	14,467	6,086	8,381
DW Nr 308	4,842	0,000	4,842
Drogi powiatowe			
DP łącznie	70,977	3,340	67,637
Drogi gminne			
DG łącznie	81,457	35,926	45,531

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń

2.13 Gospodarka odpadami i wyroby azbestowe

Statystycznie na jednego mieszkańca gminy Gostyń w 2014 r. przypadało 311,83 kg odpadów komunalnych oraz 21 kg odpadów zebranych selektywnie (papier, tektura, tworzywa sztuczne, szkło, metale). Z terenu gminy Gostyń zebrano łącznie 8702,429 Mg odpadów komunalnych, w tym 7628,96 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Wg informacji przekazanych przez Urząd Miejski w Gostyniu w 2015 roku na 5316 budynków z terenu gminy, 3966 budynków objętych było selektywną zbiórką odpadów – co daje współczynnik selektywnej zbiórki odpadów na poziomie 74,6%.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Gostyń należy do Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego (KZGRL), składającego się z 18 gmin. Celem działania Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenach gmin uczestników Związku, w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ewidencją Bazy Azbestowej na terenie gminy Gostyń występuje ok. 405 tys. m² płyt azbestowo-cementowych, z czego 181,2 tys. m² należy do osób fizycznych, natomiast 223,8 tys. m² do osób prawnych.

Tabela 24. Wyroby azbestowe [kg] na terenie gminy Gostyń.

zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne	razem	os. fizyczne	os. prawne
4 670 560	2 232 991	2 437 569	301 952	267 882	34 070	4 368 608	1 965 109	2 403 499

Źródło: Baza Azbestowa

Gostyń posiada Gminny Wykaz Wyrobów Azbestowych, który corocznie aktualizowany jest o dane usuniętego i pozostającego do usunięcia azbestu. Wg sprawozdania z ilości azbestu usuniętego z terenu miasta i gminy Gostyń w latach 2007-2016 r. usunięto łącznie 729 311 kg wyrobów azbestowych.

Powołując się na wykaz, na terenie samego miasta znajduje się tylko 9,81% wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych w całej gminie Gostyń.

Tabela 25. Wyroby azbestowe [kg] usunięte z terenu gminy Gostyń.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	SUMA
Ilość azbestu usuniętego [kg]	25 750	52 006	140 417	112 901	105 241	37 760	83 827	36 025	41 743	93 641	729 311

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Tabela 26. Wyroby azbestowe [m²] pozostałe do usunięcia z terenu gminy Gostyń.

L.p.	Sołectwo	Powierzchnia azbestu [m ²]			
		I stopień pilności	II stopień pilności	III stopień pilności	SUMA
1	Miasto Gostyń	12 276,93	4177,08	1477	17 931
2	Bogusławki	166	0	0	166
3	Brzezie	7290	4132	420	11842
4	Czachorowo	4190,4	2169,1	146	6505,5
5	Czajkowo	2894	1687,95	0	4582
6	Dalabuszki	2961,7	3920,13	0	6881,8
7	Daleszyn	5752,5	2614	0	8366,5
8	Dusina	321,5	1643,62	0	1965,1
9	Gola	5539,36	1998,08	134	7671,4

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

10	Kosowo	5472,44	2579,3	194	8245,7
11	Krajewice	8667,5	1797	2268	12733
12	Kunowo	9717	4714,36	125	14 556
13	Osowo	2589	2012	350	4951
14	Ostrowo	4966	990	1715	7671
15	Siemowo	8653,5	2791	505	11 950
16	Sikorzyn	11543	3260,41	1643	16 446
17	Stankowo	4567	1849	1187	7603
18	Stary Gostyń	2537	1503	56	4096
19	Stężycza	1804	1860	0	3664
20	Szczodrochowo	3646	422	400	4468
21	Tworzymirki	6035	2201	221	8457
22	Ziółkowo	7297,8	4133	590	12 021
	SUMA	118 888	52 454	11 431	182 773

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

W przeliczeniu na mieszkańców masa wyrobów azbestowych na terenie gminy jest o wyższa w porównaniu z powiatem i województwem. Sytuacja w mieście jest o wiele lepsza niż na obszarach wiejskich.

Tabela 27. Masa wyrobów azbestowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.

Jednostka administracyjna	Masa wyrobów azbestowych pozostałych do unieszkodliwienia na 1000 osób [kg]
Województwo wielkopolskie	150 395,84
Powiat gostyński	287 335,43
Gostyń - gmina	156 161,14
Gostyń - miasto	21 250,74
Gostyń - obszar wiejski	504 678,24

Źródło: GUS/BDL

2.14 Środowisko naturalne

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Gostyń znajduje się 6500 ha obszarów objętych ochroną prawną, co stanowi 47,5% powierzchni gminy, na które składa się obszar chronionego krajobrazu i również w jego obrębie rezerwat przyrody.

OChK Krzywińsko-Osiecki wraz z zadrzewieniami generała Dezyderego Chtapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra, częściowo położony na terenie gminy Gostyń, o całkowitej powierzchni 71 425 ha. Utworzony na podstawie Rozporządzenia nr 82/92 Wojewody Leszczyńskiego z dnia 1 sierpnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa leszczyńskiego (Dz. Urz. Woj. Leszcz. Nr 11, poz.131). Swym zasięgiem obejmuje Pojezierze

Krzywińskie, Pojezierze Dolskie oraz Dolinę Rowu Polskiego, Rowu Śląskiego i Kanału Obry. Obszar wyznaczono w celu zachowania i ochrony obszarów o cechach środowiska zbliżonego do naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu niezbędnych warunków do wypoczynku i korzystania z walorów krajobrazowych dla turystyki.

Na terenie gminy Gostyń znajduje się jeden rezerwat „Torfowisko Źródliskowe w Starym Gostyniu”, o powierzchni 3,58 ha. Utworzony został na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 144 z dnia 8 lipca 1963 r. (MP nr 57, poz. 295). Jest pozostałością rynnowego jeziora polodowcowego. Teren rezerwatu jest zasilany przez gruntowe wody wysiękowe z dużą zawartością związków wapnia (zwłaszcza węglanu wapnia), które spływają po niżej położonych nieprzepuszczalnych warstwach iłów. Naniesione wapno odkłada się na terenie łąk torfowych, jeszcze pół wieku temu było ono pozyskiwane do wapnowania pól. Odkładanie się węglanu wapnia pozwoliło na wytworzenie się rzadkiego zbiorowiska roślinnego. Rezerwat jest ostoją około 250 rzadkich gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych.

Ponadto wg Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody znajduje się 17 pomników przyrody, którymi są pojedyncze drzewa, rzadziej grupy drzew i z jednym wyjątkiem (lipa w Dusinie) są to dęby. W jednym przypadku za pomnik uznano wszystkie drzewa w parku w Kosowie. W dwóch przypadkach (Czajkowo i Tworzymirki) za pomnik uznano głązy narzutowe.

Na terenie gminy Gostyń nie występują obszary objęte siecią ekologiczną Natura 2000.

Na terenie gminy zlokalizowane są trzy parki miejskie w Gostyniu oraz wiejskie w Kosowie, Krajewicach, Goli, Dusinie, Czachorowie, Osowie, Ziółkowie, Witoldowie i Tworzymirkach.

Wzdłuż Kościańskiego Kanału Obry i Kani rozciąga się korytarz ekologiczny. Ma on znaczenie głównie dla fauny związanej z siedliskami torfowisk i mokradeł oraz dla większych ssaków, umożliwiając im wędrówki pomiędzy kompleksami leśnymi. Korytarz ten ma znaczenie regionalne, ponieważ łączy tereny położone w gminach sąsiednich wzdłuż Rzeki Kani, Kanału Obry i Rowu Polskiego (zlokalizowanego już poza terenem gminy Gostyń).

Stan powietrza

Na terenie gminy Gostyń nie prowadzi się pomiaru jakości powietrza.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu publikuje roczne oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Poniższe dane pochodzą z opracowania *Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015*. Na terenie gminy Gostyń należącej wg klasyfikacji do strefy wielkopolskiej zidentyfikowano przekroczenie poziomu docelowego pyłu zawieszzonego PM10, pyłu zawieszzonego PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Powiat gostyński charakteryzuje się wysokim stopniem uprzemysłowienia. Wskazują na to ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych. Według danych GUS w 2014 r. emisja pyłów z terenu powiatu gostyńskiego z zakładów zaliczanych do szczególnie uciążliwych wyniosła 106 ton, natomiast wielkość emisji gazów osiągnęła poziom 140 848 ton. Pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powiat zajmuje 9 i 7 miejsce w województwie. W 2014 r. na urządzeniach do redukcji i neutralizacji zanieczyszczeń udało się zatrzymać 88,6% zanieczyszczeń pyłowych.

Stan wody pitnej

Na dokumentowanym obszarze znajduje się czwartorzędowy, międzymorenowy zbiornik rzeki Kani (GZWP nr 308). Szacunkowe zasoby dyspozycyjne ustalone zostały na 14,0 tys. m³/d dla powierzchni 140 km². Zbiornik ten zaliczony został do zbiorników objętych najwyższą ochroną – ONO. Stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia miejscowej ludności.

Badania jakości wód przeznaczonych do spożycia prowadzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wód w roku 2014 pobrano 42 próbki wody z wodociągów publicznych do badań fizykochemicznych i bakteriologicznych. W badanej wodzie wystąpiło okresowe, krótkotrwałe przekroczenie parametru bakteriologicznego w postaci niewielkiej liczby bakterii grupy coli, które uznawane są za bakterie wskaźnikowe. Sytuacja ta dotyczyła wodociągu publicznego w Goli. Celem poprawy jakości wody przedsiębiorca wodociągowy przeprowadził proces jej dezynfekcji, w wyniku czego otrzymano wodę o odpowiedniej jakości zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, w związku z prowadzonym monitoringiem jakości wody, na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań próbek wody orzekł wyłączanie przydatności wody do spożycia przez ludzi. Woda z wodociągów publicznych oraz lokalnego Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu stanowiących zaopatrzenie mieszkańców miasta i gminy Gostyń, pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym odpowiada wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, i jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

Stan gleb i złoża kopalin

Przeważającą część obszaru gminy budują gliny morenowe, na podłożu których wykształciły się gleby wysokich klas bonitacyjnych, warunki dla produkcji rolnej są szczególnie korzystne. Gleby klasy IIIa, IIIb, IV i V stanowią blisko 70% ogólnej powierzchni gruntów ornych, przy czym w większości są to gleby brunatne i bielcowe (sporadycznie czarne ziemie) wytworzone z piasków gliniastych, zaliczanych do bardzo dobrych i dobrych kompleksów pszennych. Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni

produkcyjnej według klasyfikacji Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa wynosi 76,0 przy średniej dla województwa 71,1 i średniej krajowej rzędu 66,0.

Gmina Gostyń jest obszarem mało zasobnym w tradycyjne surowce mineralne nadające się do eksploatacji. Na terenie gminy Gostyń udokumentowane są trzy złoża kruszywa naturalnego, zlokalizowane w Tworzymirkach, okolicach Gostynia i w Starym Gostyniu. Na większą, przemysłową skalę eksploatuje się złoża kruszywa w rejonie Kunowa. Największe znaczenie może mieć udokumentowane złożo węgla brunatnego. Występuje ono w pasie szerokości 2-3 km, na długości ok. 12-13 km (od Sikorzyna po Stankowo i dalej w kierunku północno-zachodnim). Zasoby węgla ocenia się na około 1998 mln ton przy średniej głębokości występowania spągu 258,4 m.

Zagrożenie powodziowe

Obszar gminy Gostyń zakwalifikowano w ramach Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w I cyklu planistycznym ciek Kanał Mosiński (Kościański Kanał Obry) (od km 0-103) oraz w II cyklu planistycznym ciek Kania (od km 0-11). Dla terenu gminy sporządzone zostały mapy zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego, które są w posiadaniu Gminy.

Wg udostępnionych przez KZGW Arkuszy Map Zagrożenia Powodziowego i Map Ryzyka Powodziowego, do ewentualnych podtopień może dojść tylko w północno-wschodniej części gminy Gostyń wzdłuż Kanału Obry na terenach sołectw: Daleszyn, Dusina, Kunowo, Ostrowo, Szczodrochowo.

Większość rzek w całości lub częściowo oprócz cieków: Bielewo-Żelazno, Kościański Kanał Obry, Kania posiadają uregulowane koryta na całej swojej długości. Na ciekach przepływających przez gminę znajdują się urządzenia przeciwpowodziowe:

- obustronne obwałowanie Kościańskiego Kanału Obry o łącznej dł. 28,63 km, w tym: lewostronne o długości 15,28 km i prawostronne o długości 13,35 km;
- przelew wałowy (obniżenie korony wału) w lewym obwałowaniu Kościańskiego Kanału Obry w km 31+892-31+917 o długości 25 m położony na terenie wsi Stankowo z przepływem powierzchniowym na polder;
- polder zalewowy na powierzchni całkowitej 25 ha użytków zielonych wsi Siemowo przyległych do Kościańskiego Kanału Obry (lewostronnie w km 30+200-31+810).

Stan techniczny urządzeń przeciwpowodziowych określany jest jako dobry.

3. DIAGNOZA ZJAWISK WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE GMINY

3.1 Diagnoza zjawisk społecznych

W celu wyznaczenia obszarów kryzysowych w sferze społecznej wytypowano 12 wskaźników. Poniżej zaprezentowano tabelarycznie zakres wartości poszczególnych wskaźników rzeczywistych (danych ilościowych opisujących sytuację w gminie), a także wartości wskaźników cząstkowych (znormalizowanych zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali).

W tabeli wskaźników rzeczywistych oznaczono jednostki pomocnicze, które przekroczyły wartość referencyjną dla gminy (średnią) w danym wskaźniku, oraz wskazana została łączna liczba wskaźników, które zostały przekroczone na terenie danej jednostki pomocniczej.

W tabeli wskaźników cząstkowych zsumowano znormalizowane zmienne, aby wskazać, na których jednostkach pomocniczych występuje największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych. Kumulacja negatywnego zjawiska występuje, gdy średnia dla obliczonych wskaźników syntetycznych zostaje przekroczona.

Zdiagnozowano, iż jednostkami pomocniczymi z koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej są:

- Miasto Gostyń,
- Dalabuszki,
- Dusina,
- Gola,
- Kunowo,
- Stankowo,
- Stary Gostyń,
- Szczodrochowo,
- Tworzymirki.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 28. Wskaźniki rzeczywiste sfery społecznej.

Sfera	SPOŁECZNA												
	Bezpieczeństwo				Pomoc społeczna								
Kategoria	Liczba interwencji policji na 100 osób [szt.]	Liczba wszczętych postępowań na 100 osób [szt.]	Liczba sporządzonych niebieskich kart na 100 osób [szt.]	Liczba interwencji straży pożarnej na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu bezrobocia na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu długotrwalej lub ciężkiej choroby na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu bezradności w opiece na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu alkoholizmu na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu ubóstwa na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu niepełnosprawności na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków stałych na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków jednorazowych na 100 osób [szt.]	Liczba przekroczeń wartości referencyjnej dla Gminy
Miasto Gostyń	7,13	1,07	0,11	1,17	1,77	1,24	0,54	0,28	1,35	1,18	0,19	2,08	7
Bogusławki	0,00	0,00	0,00	1,65	0,83	0,00	0,83	0,00	0,83	0,00	0,00	0,83	2
Brzezie	0,81	0,70	0,00	1,05	1,40	1,16	0,58	0,12	0,23	1,05	0,12	1,28	1
Czachorowo	3,44	1,15	0,00	0,57	1,15	1,15	0,00	0,00	0,86	0,86	0,00	2,29	2
Czajkowo	2,90	0,48	0,00	1,45	1,93	0,00	0,00	0,48	1,45	0,00	0,00	1,93	4
Dalabuszki	1,17	0,58	0,00	3,51	4,68	2,92	0,00	0,00	4,09	2,92	1,17	6,43	8
Daleszyn	2,40	0,17	0,00	0,86	1,37	0,68	0,17	0,00	1,54	0,86	0,34	1,54	3
Dusina	4,47	2,44	0,81	1,22	3,66	2,85	0,81	0,00	2,03	2,03	0,00	5,28	10
Gola	4,95	0,93	0,00	0,93	3,71	1,75	0,41	0,62	2,47	1,34	0,00	4,02	9
Kosowo	1,10	0,44	0,22	0,88	0,66	0,44	0,66	0,00	1,10	0,44	0,00	1,10	2
Krajewice	1,53	0,17	0,00	1,02	0,85	0,68	0,17	0,00	1,02	0,34	0,00	1,02	0
Kunowo	2,13	1,07	0,15	1,07	1,22	1,67	0,00	0,15	1,07	1,52	0,30	2,44	5
Osowo	1,09	0,36	0,36	0,00	1,45	1,45	0,36	0,00	1,09	1,09	0,00	3,27	3
Ostrowo	0,73	0,00	0,00	0,73	2,92	2,92	0,00	0,00	0,00	2,92	0,00	3,65	4
Siemowo	0,24	0,24	0,00	0,47	1,18	0,71	0,24	0,24	2,13	0,71	0,24	1,66	3
Sikorzyn	4,98	0,38	0,77	0,77	0,77	0,00	0,38	0,00	0,77	0,00	0,00	0,77	3
Stankowo	1,92	0,96	0,64	0,64	1,92	3,53	0,96	0,64	2,88	2,56	0,00	4,81	8
Stary Gostyń	1,57	0,67	0,00	1,57	2,91	1,34	0,45	0,45	2,91	1,57	0,22	3,13	10
Stężyca	2,80	0,00	0,00	0,93	1,87	0,00	0,00	0,00	0,93	0,00	0,00	1,87	1
Szczodrochowo	0,00	0,00	0,00	3,95	3,95	1,32	0,00	0,00	0,00	2,63	0,00	5,26	5
Tworzmirki	4,28	0,53	0,53	0,00	1,60	1,07	1,07	0,00	1,07	0,53	0,00	2,14	3
Ziółkowo	2,05	0,00	0,00	0,34	0,68	1,02	0,34	0,00	0,68	0,68	0,00	0,68	0
Średnia dla Gminy Gostyń	2,35	0,56	0,16	1,13	1,93	1,27	0,36	0,14	1,39	1,15	0,12	2,61	

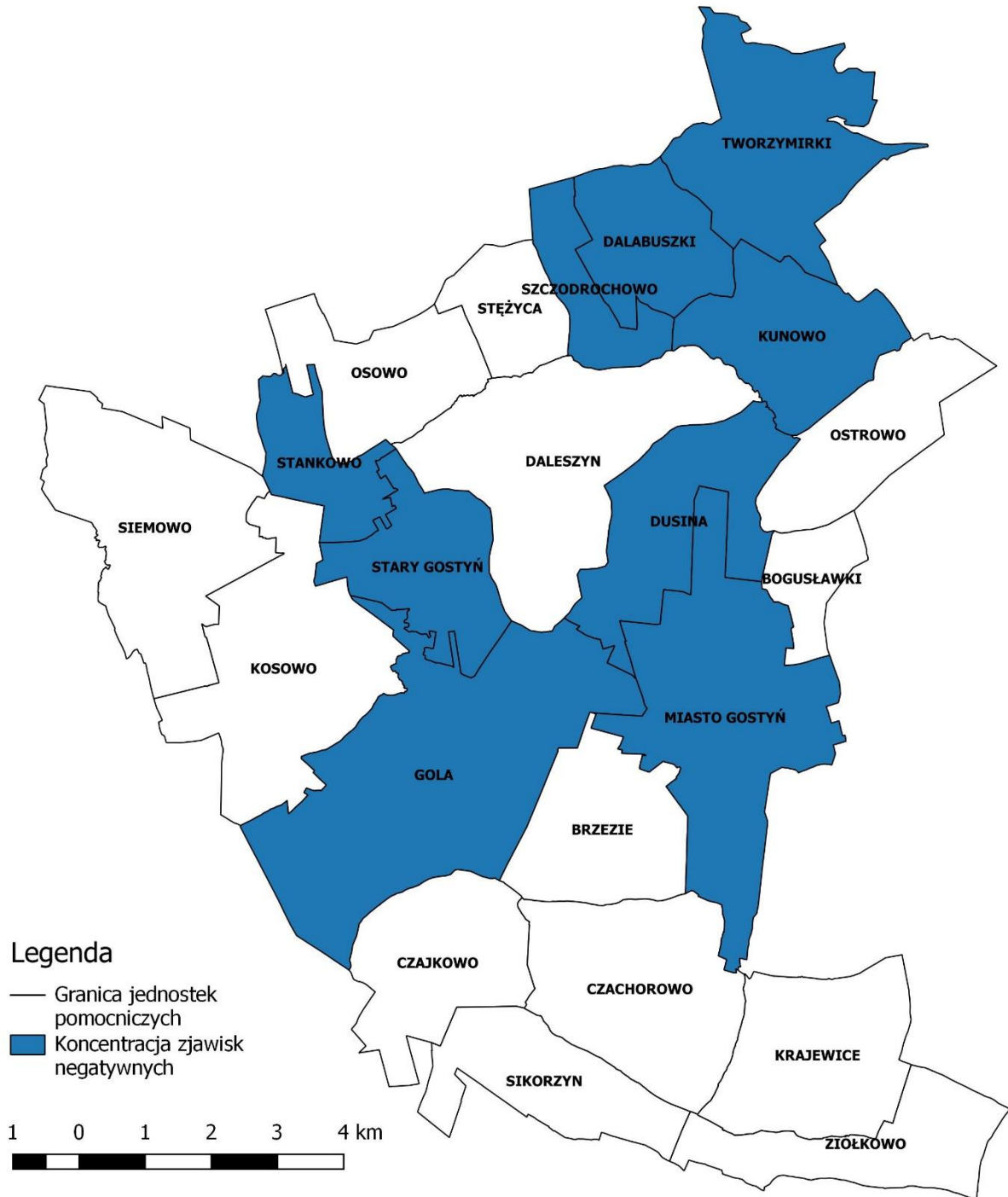
Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 29. Wskaźniki cząstkowe sfery społecznej.

Sfera	SPOŁECZNA												
	Bezpieczeństwo				Pomoc społeczna								
Kategoria	Liczba interwencji policji na 100 osób [szt.]	Liczba wszczętych postępowań na 100 osób [szt.]	Liczba sporządzonych niebieskich kart na 100 osób [szt.]	Liczba interwencji straży pożarnej na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu bezrobocia na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu bezradności w opiece na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu alkoholizmu na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu ubóstwa na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków z powodu niepełnosprawności na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków stałych na 100 osób [szt.]	Liczba zasiłków jednorazowych na 100 osób [szt.]	Wskaźnik syntetyczny
Miasto Gostyń	1,00	0,44	0,13	0,30	0,28	0,35	0,51	0,44	0,33	0,40	0,16	0,24	4,58
Bogusławki	0,00	0,00	0,00	0,42	0,04	0,00	0,77	0,00	0,20	0,00	0,00	0,03	1,46
Brzezie	0,11	0,29	0,00	0,27	0,18	0,33	0,54	0,18	0,06	0,36	0,10	0,10	2,52
Czachorowo	0,48	0,47	0,00	0,15	0,12	0,33	0,00	0,00	0,21	0,29	0,00	0,28	2,33
Czajkowo	0,41	0,20	0,00	0,37	0,32	0,00	0,00	0,75	0,35	0,00	0,00	0,22	2,61
Dalabuszki	0,16	0,24	0,00	0,89	1,00	0,83	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	7,12
Daleszyn	0,34	0,07	0,00	0,22	0,18	0,19	0,16	0,00	0,38	0,29	0,29	0,15	2,27
Dusina	0,63	1,00	1,00	0,31	0,75	0,81	0,76	0,00	0,50	0,70	0,00	0,80	7,24
Gola	0,69	0,38	0,00	0,24	0,76	0,50	0,39	0,96	0,60	0,46	0,00	0,58	5,56
Kosowo	0,15	0,18	0,27	0,22	0,00	0,12	0,62	0,00	0,27	0,15	0,00	0,07	2,06
Krajewice	0,21	0,07	0,00	0,26	0,05	0,19	0,16	0,00	0,25	0,12	0,00	0,06	1,36
Kunowo	0,30	0,44	0,19	0,27	0,14	0,47	0,00	0,24	0,26	0,52	0,26	0,30	3,52
Osowo	0,15	0,15	0,45	0,00	0,20	0,41	0,34	0,00	0,27	0,37	0,00	0,45	2,79
Ostrowo	0,10	0,00	0,00	0,18	0,56	0,83	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,52	3,19
Siemowo	0,03	0,10	0,00	0,12	0,13	0,20	0,22	0,37	0,52	0,24	0,20	0,17	2,31
Sikorzyn	0,70	0,16	0,94	0,19	0,03	0,00	0,36	0,00	0,19	0,00	0,00	0,01	2,58
Stankowo	0,27	0,39	0,79	0,16	0,31	1,00	0,90	1,00	0,70	0,88	0,00	0,72	7,13
Stary Gostyń	0,22	0,28	0,00	0,40	0,56	0,38	0,42	0,70	0,71	0,54	0,19	0,43	4,81
Stężycza	0,39	0,00	0,00	0,24	0,30	0,00	0,00	0,00	0,23	0,00	0,00	0,21	1,37
Szczodrochowo	0,00	0,00	0,00	1,00	0,82	0,37	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00	0,80	3,89
Tworzymirki	0,60	0,22	0,66	0,00	0,24	0,30	1,00	0,00	0,26	0,18	0,00	0,25	3,71
Ziółkowo	0,29	0,00	0,00	0,09	0,01	0,29	0,32	0,00	0,17	0,23	0,00	0,00	1,39
Średnia dla Gminy Gostyń	0,33	0,23	0,20	0,29	0,32	0,36	0,34	0,21	0,34	0,39	0,10	0,34	3,44

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 3. Jednostki pomocnicze z koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

3.2 Diagnoza zjawisk gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych

W celu wyznaczenia obszarów kryzysowych w sferach gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej wytypowano 7 wskaźników. Poniżej zaprezentowano tabelarycznie zakres wartości poszczególnych wskaźników rzeczywistych (danych ilościowych opisujących sytuację w gminie), a także wartości wskaźników cząstkowych (znormalizowanych zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali).

W tabeli wskaźników rzeczywistych oznaczono jednostki pomocnicze, które przekroczyły wartość referencyjną dla gminy (średnią) w danym wskaźniku, oraz wskazana została łączna liczba wskaźników, które zostały przekroczone na terenie danej jednostki pomocniczej.

W tabeli wskaźników cząstkowych zsumowano znormalizowane zmienne, aby wskazać, na których jednostkach pomocniczych występuje największa kumulacja negatywnych zjawisk gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych. Kumulacja negatywnego zjawiska występuje, gdy średnia dla obliczonych wskaźników syntetycznych zostaje przekroczona.

Zdiagnozowano, iż jednostkami pomocniczymi z koncentracją negatywnych zjawisk w sferach gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej są:

- Miasto Gostyń,
- Czachorowo,
- Czajkowo,
- Dalabuszki,
- Dusina,
- Gola,
- Kosowo,
- Kunowo,
- Sikorzyn,
- Stankowo,
- Szczodrochowo,
- Ziółkowo.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 30. Wskaźniki rzeczywiste sfery gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Sfera	GOSPODARCZA				TECHNICZNA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	ŚRODOWISKOWA	
	Rynek pracy			Podmioty gospodarcze	Wyroby azbestowe	Wypadki drogowe	Uciążliwość ruchu drogowego	
Wskaźnik rzeczywisty	Liczba bezrobotnych ogółem na 100 osób [os.]	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 osób [os.]	Liczba bezrobotnych długotrwale na 100 osób [os.]	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób [szt.]	Powierzchnia wyrobów azbestowych [m ²]	Liczba wypadków drogowych na 100 osób [szt.]	Poziom ruchu drogowego [skala: 3 - wysoki, 2 - średni, 1 - niski]	Liczba przekroczeń wartości referencyjnej dla Gminy
Miasto Gostyń	4,05	1,17	2,11	8,02	17931,01	0,88	3	5
Bogusławki	0,83	0,00	0,83	7,44	166,00	0,00	2	1
Brzezie	2,79	0,58	1,51	7,80	11842,00	0,35	1	2
Czachorowo	5,73	1,15	3,72	4,87	6505,50	0,00	2	5
Czajkowo	4,83	0,97	3,86	2,42	4581,95	0,00	1	4
Dalabuzki	8,77	2,92	5,26	1,75	6881,83	0,58	1	5
Daleszyn	2,57	0,34	1,54	5,48	8366,50	0,00	1	1
Dusina	5,28	1,22	3,25	3,66	1965,12	0,00	2	5
Gola	5,26	1,96	3,61	2,16	7671,44	0,00	3	5
Kosowo	3,08	0,44	1,76	4,40	8245,74	0,00	3	2
Krajewice	3,57	0,51	2,21	9,68	12732,50	0,17	2	3
Kunowo	3,96	0,46	1,52	7,46	14556,36	0,46	2	4
Osowo	2,18	0,73	1,45	4,00	4951,00	0,00	1	1
Ostrowo	0,73	0,00	0,73	6,57	7671,00	0,00	2	1
Siemowo	2,13	0,47	1,18	5,45	11949,50	0,00	1	1
Sikorzyn	2,68	0,77	2,68	3,83	16446,41	0,00	1	3
Stankowo	5,77	1,92	3,21	8,33	7603,00	0,32	1	4
Stary Gostyń	4,47	1,12	2,24	6,71	4096,00	0,00	1	2
Stężycza	4,67	0,93	0,93	7,48	3664,00	0,00	2	2
Szczodrochowo	5,26	1,32	3,95	2,63	4468,00	0,00	2	5
Tworzymirki	1,60	0,53	1,07	1,07	8457,00	0,00	1	2
Ziótkowo	4,44	1,02	2,39	6,83	12020,80	0,00	2	5
Średnia dla Gminy Gostyń	3,85	0,93	2,32	5,37	8307,85	0,13	1,68	

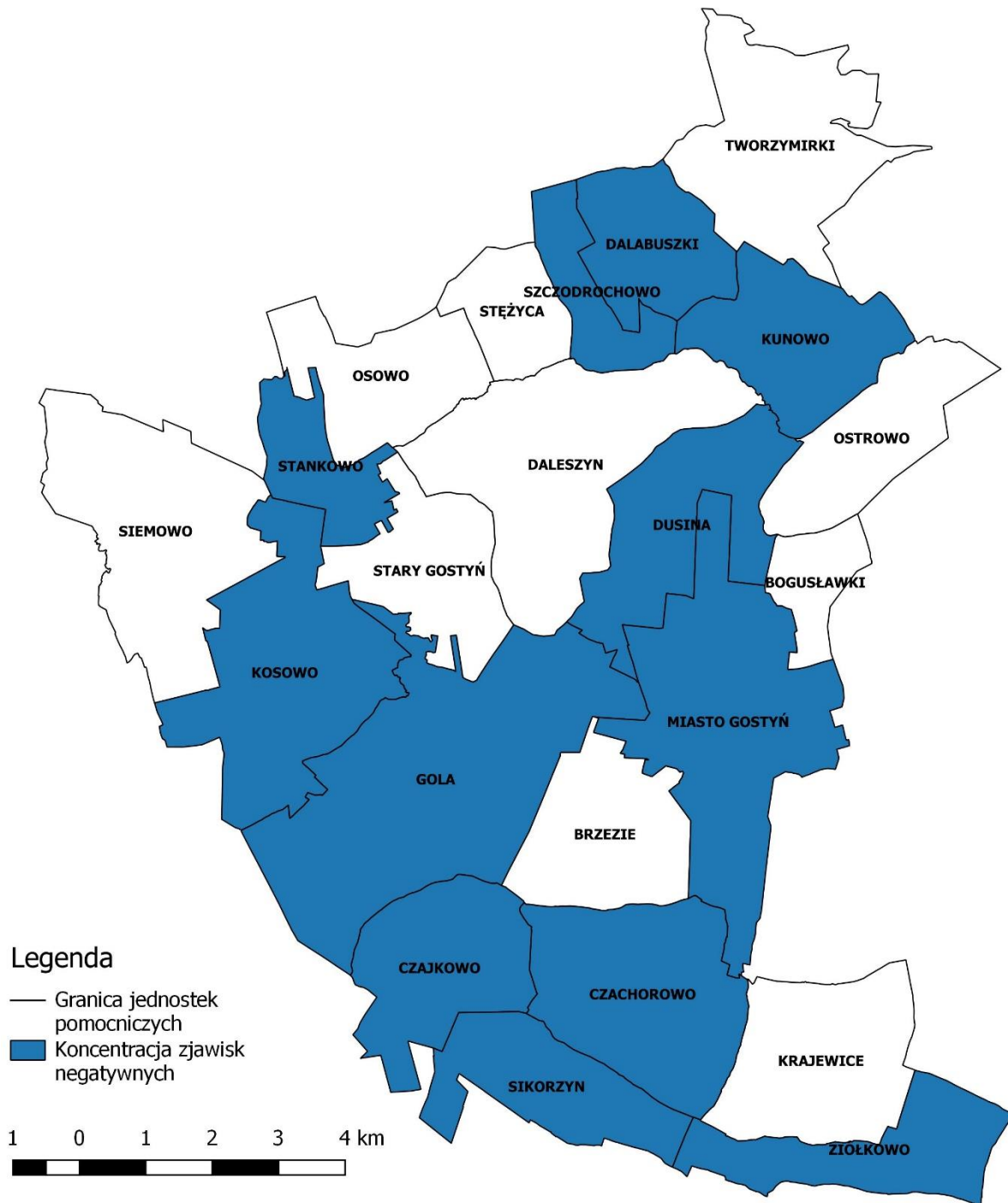
Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 31. Wskaźniki cząstkowe sfery gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Sfera	GOSPODARCZA				TECHNICZNA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	ŚRODOWISKOWA	
Kategoria	Rynek pracy			Podmioty gospodarcze	Wyroby azbestowe	Wypadki drogowe	Uciążliwość ruchu drogowego	
Wskaźnik cząstkowy	Liczba bezrobotnych ogółem na 100 osób [os.]	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 100 osób [os.]	Liczba bezrobotnych długotrwale na 100 osób [os.]	Liczba podmiotów gospodarczych na 100 osób [szt.]	Powierzchnia wyrobów azbestowych [m ²]	Liczba wypadków drogowych na 100 osób [szt.]	Poziom ruchu drogowego [skala: 3 - wysoki, 2 - średni, 1 - niski]	Wskaźnik syntetyczny
Miasto Gostyń	0,41	0,40	0,30	0,19	1,00	1,00	1,00	4,31
Bogusławki	0,01	0,00	0,02	0,26	0,00	0,00	0,50	0,79
Brzezie	0,26	0,20	0,17	0,22	0,66	0,39	0,00	1,90
Czachorowo	0,62	0,39	0,66	0,56	0,36	0,00	0,50	3,09
Czajkowo	0,51	0,33	0,69	0,84	0,25	0,00	0,00	2,62
Dalabuszki	1,00	1,00	1,00	0,92	0,38	0,66	0,00	4,96
Daleszyn	0,23	0,12	0,18	0,49	0,46	0,00	0,00	1,47
Dusina	0,57	0,42	0,56	0,70	0,10	0,00	0,50	2,84
Gola	0,56	0,67	0,63	0,87	0,42	0,00	1,00	4,16
Kosowo	0,29	0,15	0,23	0,61	0,45	0,00	1,00	2,74
Krajewice	0,35	0,17	0,33	0,00	0,71	0,19	0,50	2,25
Kunowo	0,40	0,16	0,17	0,26	0,81	0,52	0,50	2,82
Osowo	0,18	0,25	0,16	0,66	0,27	0,00	0,00	1,52
Ostrowo	0,00	0,00	0,00	0,36	0,42	0,00	0,50	1,28
Siemowo	0,17	0,16	0,10	0,49	0,66	0,00	0,00	1,59
Sikorzyn	0,24	0,26	0,43	0,68	0,92	0,00	0,00	2,53
Stankowo	0,63	0,66	0,55	0,16	0,42	0,36	0,00	2,77
Stary Gostyń	0,47	0,38	0,33	0,34	0,22	0,00	0,00	1,75
Stężycza	0,49	0,32	0,05	0,26	0,20	0,00	0,50	1,81
Szczodrochowo	0,56	0,45	0,71	0,82	0,24	0,00	0,50	3,28
Tworzymirki	0,11	0,18	0,07	1,00	0,47	0,00	0,00	1,83
Ziółkowo	0,46	0,35	0,37	0,33	0,67	0,00	0,50	2,68
Średnia dla Gminy Gostyń	0,39	0,32	0,35	0,50	0,46	0,14	0,34	2,50

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 4. Jednostki pomocnicze z koncentracją negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

3.3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Obszar zdegradowany to obszar wykazujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczo-środowiskowo-przestrzenno-funkcjonalno-technicznych. Wiąże się to bezpośrednio z obszarami wprost generującymi zidentyfikowane problemy, zarówno społeczne występujące przeważnie na obszarach zamieszkałych przez miejscową ludność, jak również problemy bezpośrednio związane z warunkami mieszkalnymi oraz stanem technicznym budynków.

Na bazie wcześniej obliczonych wskaźników syntetycznych wytypowano obszar zdegradowany, będący obszarem przekraczającym jednocześnie średnią wskaźnika syntetycznego sfery społecznej i średnią wskaźnika syntetycznego pozostałych sfer.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, ze względu na szereg przeplatających się niekorzystnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych, uznano za obszar zdegradowany tereny następujących jednostek pomocniczych gminy:

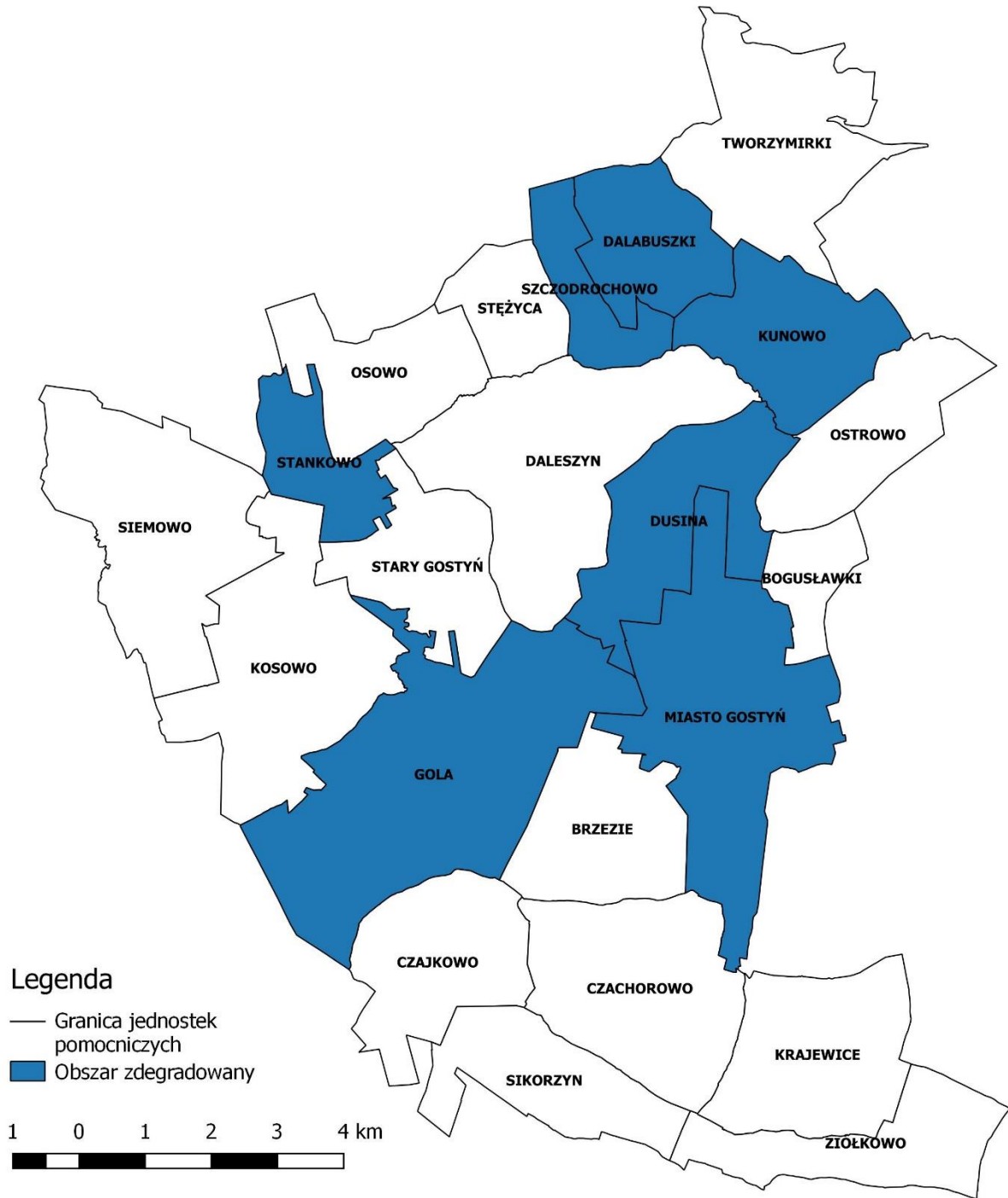
- **Miasto Gostyń,**
- **Dalabuszki,**
- **Dusina,**
- **Gola,**
- **Kunowo,**
- **Stankowo,**
- **Szczodrochowo.**

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 32. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego z nałożenia się zdiagnozowanej koncentracji zjawisk negatywnych.

Jednostka pomocnicza	Koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej	Koncentracja negatywnych zjawisk w sferach gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej	Obszar zdegradowany
Miasto Gostyń			
Bogusławki			
Brzezie			
Czachorowo			
Czajkowo			
Dalabuszki			
Daleszyn			
Dusina			
Gola			
Kosowo			
Krajewice			
Kunowo			
Osowo			
Ostrowo			
Siemowo			
Sikorzyn			
Stankowo			
Stary Gostyń			
Stężycza			
Szczodrochowo			
Tworzimirki			
Ziółkowo			

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 5. Obszar zdegradowany wyznaczony na terenie gminy Gostyń.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

4. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Opierając się o analizę obecnej sytuacji w sferach społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej w Gostyniu, dokonano hierarchizacji potrzeb, której celem było zidentyfikowanie kluczowych potrzeb dla miasta i określenie priorytetowych kierunków działania.

Działania rewitalizacyjne powinny skupić się na podniesieniu atrakcyjności miasta, zarówno dla mieszkańców, turystów jak i inwestorów, co jest możliwe do osiągnięcia poprzez poprawę infrastruktury technicznej, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, miejsc zielonych i terenów rekreacyjnych, renowację obiektów dziedzictwa kulturowego i stworzenie dobrych warunków (również lokalowych) do rozwoju przedsiębiorczości. Należy przy tym również dążyć do ograniczenia problemów społecznych i poprawienia bezpieczeństwa na terenie miasta.

Rewitalizacja przebiegać będzie na dwóch wyznaczonych podobszarach: „CENTRUM” oraz „PKP”. Podobszary zostały wytypowane nie tylko na podstawie analizy, ale również aby zachować ciągłość procesów rewitalizacyjnych zapoczątkowanych w „Zintegrowanym Programie Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011-2020”.

Suma powierzchni całego obszaru rewitalizacji to **0,97 km²**, co w skali całości terenów Gminy Gostyń stanowi **0,71%**, a Miasta Gostynia 9,06%. Suma mieszkańców całego obszaru rewitalizacji to **2361 osób**, co w skali ogółu mieszkańców Gminy Gostyń stanowi **8,44%**, a Miasta Gostynia 11,71%.

Obszar rewitalizacji wybrany został spośród obszarów zdegradowanych Miasta Gostynia, cechujących się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. W skład obszaru rewitalizacji wchodzi dwa podobszary posiadające wspólną granicę. Podobszary te spełniają wszystkie warunki obszaru rewitalizacji, tj.:

Warunek I - obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym – w analizie tereny miasta zostały uwidocznione jako posiadające nagromadzenie negatywnych zjawisk społecznych przy każdym wskaźniku obrazującym stan sfery społecznej;

Warunek II - występowanie na obszarze ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych – w analizie tereny miasta zostały uwidocznione jako posiadające nagromadzenie negatywnych zjawisk gospodarczych przy każdym wskaźniku obrazującym stan sfery gospodarczej;

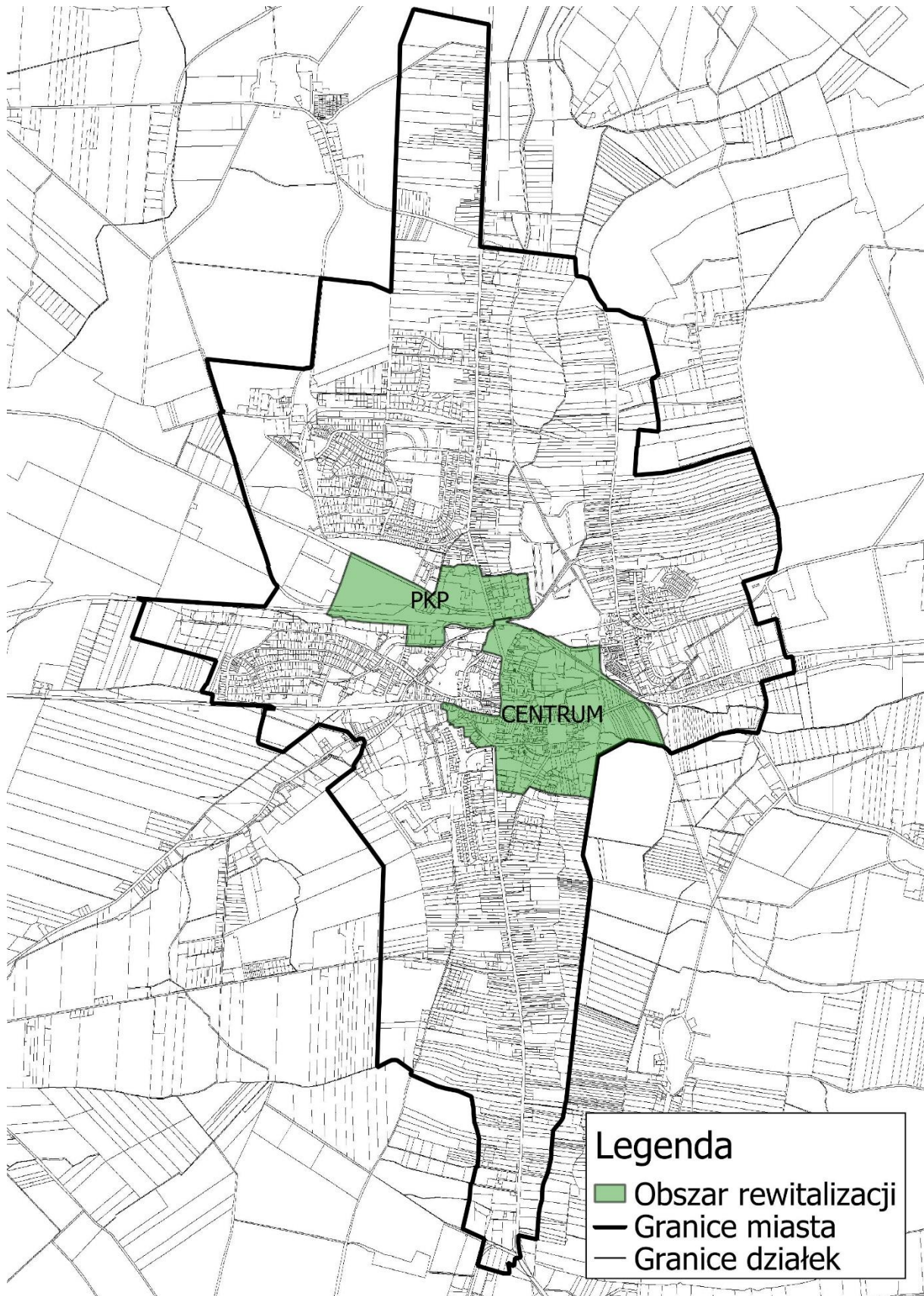
Warunek III - szczególna koncentracją negatywnych zjawisk – analizy statystyczne przeprowadzone w celu delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji wskazują, że na terenie miasta w 77% występuje wyższa koncentracja zjawisk negatywnych, niż w porównaniu z terenem całej gminy (wyższa niż w 17 jednostkach pomocniczych z 22);

Warunek IV - istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – przez swoje położenie oraz specyfikę są obszarami kluczowymi dla rozwoju całego miasta. Istotny zdaje się być fakt, iż obszary te położone są centralnie oraz kumulują się tutaj usługi i miejsca spędzania czasu wolnego. Interesariuszami na tych terenach nie są wyłącznie mieszkańcy, ale także osoby prowadzące tam swoje przedsiębiorstwa, klienci sklepów czy w końcu osoby chcące spędzić czas wolny. Centrum swoją specyfiką generuje bardzo dużą liczbę interesariuszy procesów rewitalizacyjnych. Prawidłowo rozwinięte centrum miasta może służyć zatem nie tylko samo sobie, ale generować także pożądane oddziaływanie na obszary peryferyjne;

Warunek V - powierzchnia nie większa niż 20 % powierzchni gminy – zachowany (0,71%);

Warunek VI - liczba mieszkańców nie większa niż 30% mieszkańców gminy – zachowany (8,44%);

Warunek VII (uzupełniający) - głos interesariuszy rewitalizacji – większość osób, które zabrały głos poprzez wypełnienie ankiety dotyczącej procesów rewitalizacji zwróciło uwagę na problemy występujące w centralnej części miasta. Wśród wymienianych problemów najczęściej pojawiały się te związane ze złym stanem technicznym budynków czy brakiem wystarczającej liczby miejsc oraz oferty na spędzanie wolnego czasu, a także problemy komunikacyjne. Zdecydowana większość odpowiedziała, że miastu potrzebny jest kompleksowy plan działania dotyczący rewitalizacji oraz że kwestie związane z rewitalizacją są dla nich istotne.

Rysunek 6. Podział obszaru rewitalizacji na podobszary i ich położenie na tle Miasta Gostynia.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

4.1 I podobszar rewitalizacji - CENTRUM

Podobszar CENTRUM zamieszkują 1694 osoby (6,13% mieszkańców gminy), a jego powierzchnia wynosi 0,66 km² (0,48% powierzchni gminy).

Podobszar znajduje się w środkowej części miasta. Granice podobszaru wyznaczają następujące ulice:

- od południa: Nowe Wrota, Ogrodowa,
- od wschodu: granica administracyjna miasta oraz linia kolejowa, Lipowa,
- od północy: Fabryczna,
- od zachodu: plac Marcinkowskiego, Bojanowskiego, Kolejowa, Witosa, Sądowa, Wrocławska.

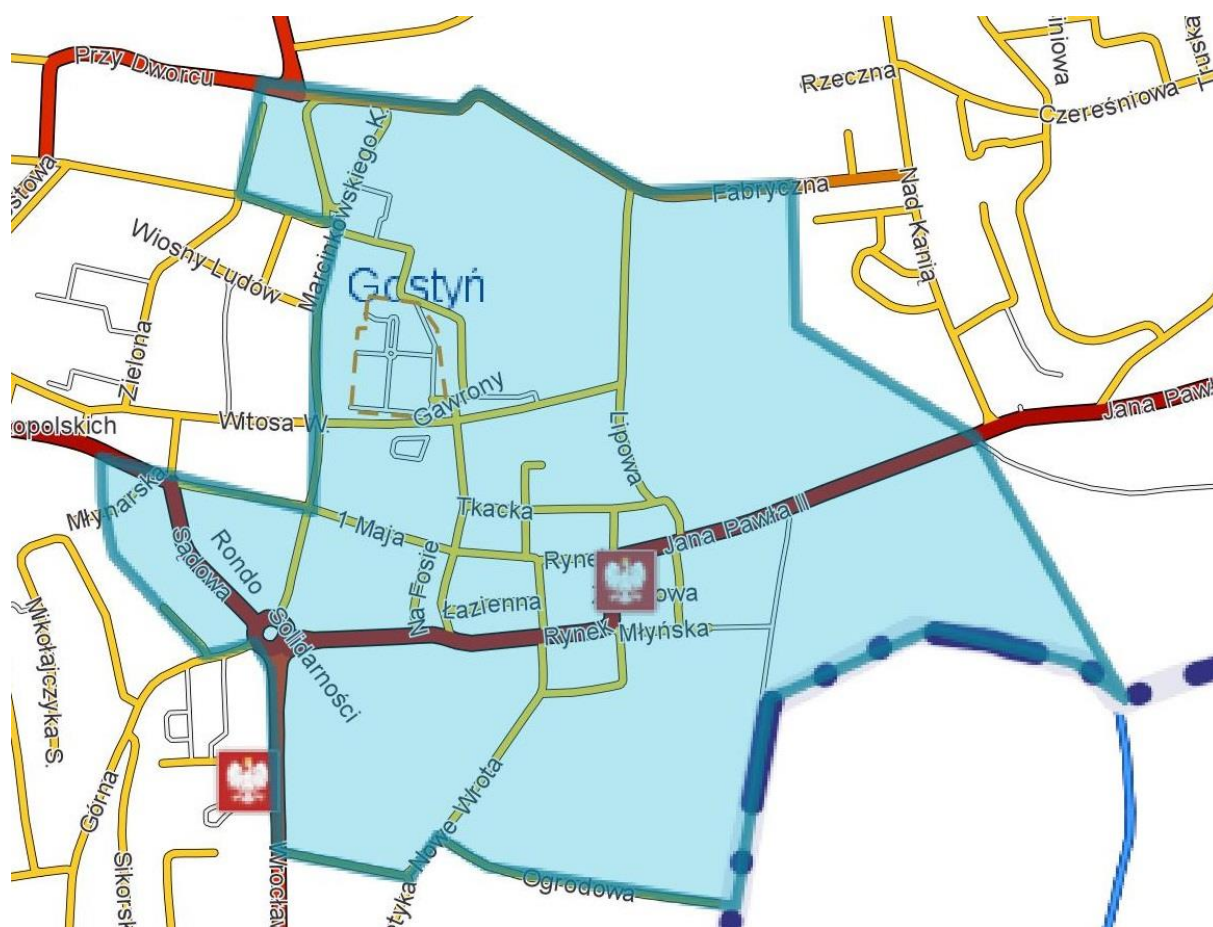
Na wybór podobszaru do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych duży wpływ miał stopień degradacji najbardziej reprezentacyjnego obszaru miasta i możliwość wykreowania swoistej wizytówki, przyciągającej odwiedzających i wpływającej na poziom zadowolenia mieszkańców. Podobszar posiada bardzo duży potencjał rozwojowy, zwłaszcza w przypadku usług. Rewitalizacja podobszaru CENTRUM skupi się na stymulowaniu turystyki i rekreacji oraz gospodarki lokalnej i zwiększaniu konkurencyjności gospodarczej miasta.

Podobszar obejmuje tereny mieszczące się w ścisłym centrum miasta, skupione wokół rynku. Na podobszarze zlokalizowane są strefy usług publicznych (Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Urząd Skarbowy, ZUS, NZOZ), oświaty (ZSO, Szkoła Podstawowa nr 2, Gimnazjum nr 1), sakralnych (Kościół Farny, Kościół p.w. Ducha Św.), przemysłowe, mieszkalne, oraz rekreacyjne (Góra Zamkowa). Podobszar ma duży potencjał turystyczny i rekreacyjny, dzięki zlokalizowanym na jego terenie zabytkom i terenom zielonym. Przez podobszar przechodzą najważniejsze dla miasta ciągi komunikacyjne: droga krajowa nr 12, droga wojewódzka nr 434, linia kolejowa.

Podobszar CENTRUM w przyszłości stanowić będzie wizytówkę Gostynia i ulubione miejsce spotkań i spędzania czasu wolnego mieszkańców. Obecnie jednak podobszar w większości stanowi zdegradowaną przestrzeń publiczną, na którą wpływ mają zarówno degradacja majątku trwałego (infrastruktury) jak i degradacja społeczna (bezrobocie, patologie).

Podobszar spełnia następujące funkcje:

- administracyjna,
- usługowa,
- mieszkalna,
- edukacyjna,
- rekreacyjna.

Rysunek 7. Zasięg przestrzenny I podobszaru rewitalizacji – CENTRUM.

Źródło: System Informacji Przestrzennej Miasta i Gminy Gostyń

4.2 II podobszar rewitalizacji - PKP

Podobszar PKP zamieszkuje 667 osób (2,31% mieszkańców gminy), a jego powierzchnia wynosi 0,31 km² (0,23% powierzchni gminy).

Podobszar znajduje się w środkowej części miasta. Granice podobszaru wyznaczają następujące ulice:

- od południa: Przy Dworcu, Bojanowskiego,
- od wschodu: Cukrownicza,
- od północy: teren ograniczony ulicami Poznańską i Graniczną, Starogostyńska,
- od zachodu: teren ograniczony ulicami Starogostyńską i Przy Dworcu.

Na wybór podobszaru do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych zdecydowało zagęszczenie terenów usług i działalności gospodarczej, które są niewaligiczne dla funkcjonowania miasta. Podobszar PKP jest terenem poprzemysłowym, w dużej części zabudowanym infrastrukturą kolejową,

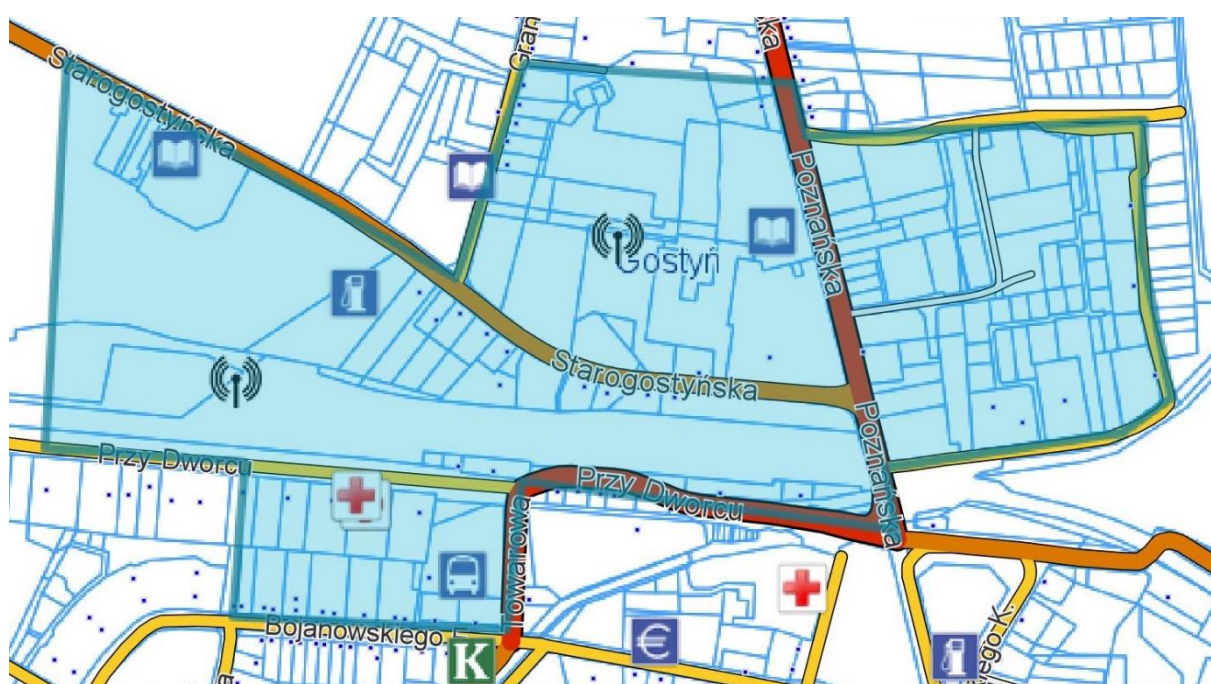
o zróżnicowanej zabudowie. Centralnym punktem podobszaru jest wymagający odnowienia dworzec kolejowy. Wokół dworca znajduje się używana tylko w pewnym stopniu infrastruktura kolejowa (magazyny, budynki spedycji, wieża ciśnień). Nieużytkowane tereny infrastruktury kolejowej stanowią znaczną powierzchnię podobszaru. Przez podobszar przechodzą ważne arterie komunikacyjne miasta: droga wojewódzka nr 434 oraz tory kolejowe.

Rewitalizacja podobszaru PKP skupi się na stymulowaniu gospodarki lokalnej poprzez zagospodarowanie niezagospodarowanych obiektów zlokalizowanych na terenie podobszaru.

Obecnie podobszar w większości stanowi dysfunkcyjny i niezagospodarowany teren przemysłowy, na który wpływ mają zarówno degradacja majątku trwałego (infrastruktury) jak i degradacja społeczna (problem osób bezdomnych).

Podobszar spełnia następujące funkcje:

- gospodarcza,
- usługowa.

Rysunek 8. Zasięg przestrzenny II podobszaru rewitalizacji – PKP.

Źródło: System Informacji Przestrzennej Miasta i Gminy Gostyń

5. POGŁĘBIONA DIAGNOZA ZJAWISK NEGATYWNYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA I OBSZARU REWITALIZACJI

5.1 Pogłębiona diagnoza terenu miasta

Z uwagi na to, że Gostyń jest gminą miejsko-wiejską, a jej najbardziej reprezentacyjną częścią jest Miasto Gostyń, uznano, że to właśnie na obszarze miasta skupią się działania rewitalizacyjne. Miasto zamieszkuje ponad 70% mieszkańców całej gminy. Jest to obszar gminy cechujący się największą dynamiką zmian i posiadający największy potencjał rozwojowy. Funkcjami wiodącymi miasta, biorąc pod uwagę strukturę funkcjonalną sieci osadniczej miasta i gminy Gostyń są: mieszkalnictwo, usługi lokalne i ponadlokalne (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna), natomiast funkcje uzupełniające to: działalność gospodarcza o profilu drobnej wytwórczości, turystyka i wypoczynek.

Ze względu na podział przestrzeni gminy na strefy funkcjonalno-krajobrazowe, miasto Gostyń wraz z przylegającą strefą podmiejską należy do strefy wielofunkcyjnej miejskiej, wraz z terenami aktywizacji gospodarczej. Są to tereny leżące wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, o wyższej aktywizacji gospodarczej, przewidziane do dalszego rozwoju. W strefie wielofunkcyjnej miejskiej głównym kierunkiem zagospodarowania przestrzennego jest przygotowanie różnorodnej oferty terenów mieszkaniowych, usług podstawowych i ponadpodstawowych oraz terenów działalności gospodarczej, w taki sposób, aby harmonijnie wpisywały się w krajobraz i nie były uciążliwe dla środowiska. Ponadto istotnymi aspektami są: dynamiczny rozwój jakościowy i przestrzenny Gostynia oraz ochrona środowiska kulturowego i przyrodniczego.

Obszar miasta był już poddawany zabiegom rewitalizacyjnym, poprzez realizowanie m.in. „Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011-2020” (dokument ten straci ważność z dniem uchwalenia niniejszego opracowania). W owym dokumencie diagnoza sytuacji w sferze zagospodarowania przestrzennego, społecznej i gospodarki wskazała, że największa liczba problemów dotyczy centrum miasta i tam właśnie realizowano rewitalizację. Działania programu obejmowały m.in. zagospodarowanie terenów zielonych, budowę miejsc parkingowych, monitoring w celu poprawy bezpieczeństwa, przebudowę kanalizacji deszczowej.

W wyniku szczegółowych analiz uwzględniających uwarunkowania środowiskowe, stan infrastruktury komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej, uwarunkowania gospodarczo-ekonomiczne oraz poziom problemów społecznych, zidentyfikowano następujące problemy występujące na terenie miasta Gostynia:

W zakresie zagospodarowania przestrzennego:

- uciążliwy ruch tranzytowy na głównych drogach miejskich poprowadzonych przez centrum miasta i zatory drogowe powstające w wyniku wzrostu natężenia ruchu,
- zły stan techniczny dróg,
- zły stan części terenów przestrzeni publicznej,
- niewykorzystane lub słabo wykorzystane tereny zielone,
- mała liczba mieszkań;

W zakresie środowiskowym:

- duże natężenie spalin, hałasu i wibracji,
- wysokie zanieczyszczenie wód powierzchniowych i rosnące zanieczyszczenie wód gruntowych,
- eksploatacja przestarzałych instalacji grzewczych,
- spalanie odpadów w domowych paleniskach,
- występowanie nielegalnego zrzutu ścieków do wód lub ziemi;

W zakresie gospodarki i przedsiębiorczości:

- duże rozdrobnienie przedsiębiorstw,
- znaczącą przewagę małych firm, które nie posiadają kapitału pozwalającego na rozwój, ani rezerw finansowych umożliwiających przetrwanie ewentualnych spadków koniunktury, co powoduje załamania na lokalnym rynku pracy i hamuje inwestycje oraz wzrost zatrudnienia,
- ogólny spadek zatrudnienia w przeliczeniu na liczbę podmiotów gospodarczych,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- słabo rozwiniętą bazę hotelowo-gastronomiczną hamującą rozwój turystyki;

W zakresie społecznym:

- dominujący udział ludzi młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- rosnące bezrobocie wśród osób powyżej 55 roku życia,
- ujemny bilans migracji,
- wysoki udział niezarobkowych źródeł utrzymania wśród gospodarstw domowych (zasiłki z pomocy społecznej),
- rosnącą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym i malejącą w wieku przedprodukcyjnym,
- duży udział osób długotrwale pozostających bez pracy i osób z niskim wykształceniem wśród bezrobotnych,
- dużą liczbę osób pobierających świadczenia pomocy społecznej.

5.2 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

W wyniku analizy stanu miasta wyznaczone zostały dwa obszary dysfunkcyjne: CENTRUM i PKP. W celu nadania przejrzystości zaprezentowanym wnioskom, porównano zdobyte dla nich wskaźniki ze wskaźnikami dla całego miasta przedstawione poniżej.

Liczba budynków mieszkalnych na terenie całego miasta wynosi 2323. Wśród nich zdecydowana większość to budynki wybudowane przed 1989 r., stanowiące 80% całości. Podobszar CENTRUM charakteryzuje się jeszcze większym odsetkiem tych budynków, sięgającym aż 86%, co wskazuje na dużą potrzebę modernizacji wiekowych już obiektów.

Na terenie miasta, największym poziomem popełnianych przestępstw i wykroczeń charakteryzuje się podobszar PKP (30 odnotowań na 1000 mieszkańców), gdzie zanotowano ponad dwukrotnie większe natężenie tego zjawiska w porównaniu z sytuacją w całym mieście (13 odnotowań na 1000 mieszkańców). Na podobszarze CENTRUM również można zaobserwować niekorzystną sytuację, wskaźnik przestępczości jest tu prawie dwukrotnie wyższy (25 odnotowań na 1000 mieszkańców) od wskaźnika dla miasta. Konieczne zatem jest wprowadzenie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo na terenie obszaru rewitalizacji.

Na terenie miasta 25% zarejestrowanych bezrobotnych posiada bardzo niskie wykształcenie (podstawowe, gimnazjalne i poniżej). Sytuacja jest jeszcze gorsza, biorąc pod uwagę badane podobszary rewitalizacji, gdzie odsetek bezrobotnych z niskim wykształceniem wynosi 29% dla podobszaru PKP i 36% dla podobszaru CENTRUM. Nasilenie tego zjawiska wpływa zdecydowanie negatywnie na poziom życia mieszkańców. Niskie wykształcenie powoduje również zjawisko długotrwałego bezrobocia. Kompleksowy program szkoleń dla bezrobotnych i możliwość przekwalifikowania bezrobotnych są zatem wskazane do prowadzenia na obszarze rewitalizacji.

Istotnym problemem na podobszarze PKP jest niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców. W przeliczeniu na tysiąc mieszkańców, na terenie miasta zarejestrowanych jest 120 podmiotów gospodarczych, natomiast na podobszarze PKP wskaźnik ten wynosi zaledwie 42, czyli jest prawie trzykrotnie niższy w porównaniu z obszarem całego miasta. Przystosowanie tych przemysłowych terenów do pełnienia nowych funkcji powinno ożywić lokalną gospodarkę.

Obszar rewitalizacji pokrywa się znacznie z zabytkowym założeniem urbanistycznym miasta z XIII w., co powoduje, że na terenie obszaru rewitalizacji znajduje się ok. 25 różnego rodzaju obiektów i zespołów zabytkowych. W konsekwencji obszar rewitalizacji posiada znaczny potencjał turystyczny skierowany na kulturę lokalną, przybierając w przeliczeniu na powierzchnię o 20% wyższy wskaźnik zagęszczenia zabytków i wielokrotnie wyższy wskaźnik ich wartości i różnicowania w porównaniu z terenem całego miasta.

Analiza jakościowa wykazała dodatkowo następujące problemy na obszarze rewitalizacji:

CENTRUM:

- niska funkcjonalność systemu komunikacji drogowej,
- degradacja przestrzeni publicznych,
- degradacja obiektów zabytkowych,
- niewystarczające zagospodarowanie terenów zielonych,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, spowodowany niskim wykształceniem dużej części z nich,
- bezrobocie,
- niewystarczająco rozwinięta baza kulturalno-rozrywkowa i gastronomiczna,
- małe zróżnicowanie sektora handlowo-usługowego.
- wysoki poziom przestępczości.

PKP:

- zły stan i niezagospodarowanie dworca kolejowego,
- niezagospodarowane obiekty infrastruktury kolejowej,
- mała funkcjonalność komunikacyjna na obszarze,
- niewystarczająca liczba miejsc parkingowych,
- niska aktywność gospodarcza, której rozwój hamuje niewystarczające zagospodarowanie infrastruktury kolejowej,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, spowodowany niskim wykształceniem dużej części z nich,
- dużo wyższy wskaźnik przestępczości w porównaniu z obszarem całego miasta,
- bezrobocie.

5.3 Analiza SWOT

Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- STRENGTHS (mocne strony miasta, które należycie wykorzystane będą sprzyjać jego rozwojowi, a w chwili obecnej pozytywnie wyróżniająca miasto w otoczeniu);
- WEAKNESSES (słabe strony miasta, których niewyeliminowanie bądź niezniwelowanie siły ich oddziaływania będzie hamować rozwój miasta);
- OPPORTUNITIES (szanse – uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój miasta);

- THREATS (zagrożenia – czynniki obecnie nie paraliżujące funkcjonowania miasta, ale mogące być zagrożeniem w przyszłości dla sprawności miasta).

Tabela 33. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Znaczna liczba nieruchomości objętych selektywną zbiórką odpadów, • Prawie pełne skanalizowanie i zwodociągowanie, • Lokalizacja głównych obiektów użyteczności publicznej, • Duża dostępność placówek oświatowych, • Diagnozowanie w mieście problemów społecznych (alkoholizm, narkomania), • Duża liczba podmiotów gospodarczych, • Wykształcone i gotowe do aktywności młode pokolenie, • Duży potencjał turystyczny skierowany na miejscowe zabytki, • Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo duża część mieszkańców korzystająca z pomocy społecznej, • Zależność NGO od środków publicznych, • Niska partycypacja społeczna (frekwencja wyborcza), • Niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych i wysokie bezrobocie wśród absolwentów, • Stosunkowo wysoka przestępczość, • Mała mobilność zawodowa i przestrzenna społeczności lokalnej, • Brak spójnej strategii kultury i turystyki, • Zły stan techniczny dróg i brak przepustowości, • Dekapitalizacja infrastruktury drogowej i kolejowej. • Występowanie wyrobów azbestowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Dostępność funduszy zewnętrznych na działania rewitalizacyjne w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020, • Wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój lokalny, • Wzrost partycypacji szerokiego grona interesariuszy i współpraca między nimi na rzecz rozwoju miasta, • Modernizacja istniejącej infrastruktury oraz realizacja nowych przedsięwzięć, • Wzrost zainteresowania mieszkańców aktywnym spędzaniem wolnego czasu, • Turystyka sakralna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja zarobkowa młodych i wykształconych mieszkańców miasta, • Wysoka konkurencyjność pobliskich aglomeracji w zakresie ofert pracy i zamieszkania ludzi młodych, • Trudne warunki dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w kraju – niekorzystna polityka podatkowa państwa i duże obciążenia dla podmiotów gospodarczych, • Wzrost zamożności części społeczeństwa – pojawiające się rozwarstwienie społeczne, • Starzenie się społeczeństwa, • Rosnące koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Lokalny potencjał obszaru rewitalizacji

Miasto silnie umocowane w sieci przepływów wiedzy, towarów, usług, informacji i symboli będzie kształtowało swój potencjał odpowiedni do wyzwań i potrzeb. Przyjmuje się, że wszyscy Interesariusze procesów rozwojowych wykorzystają szanse jakie stwarza położenie obszaru rewitalizacji. Na obszarze rewitalizacji Miasto Gostyń będzie partnerem instytucji i organizacji, które swoim działaniem mogą przyczynić się do podniesienia poziomu jakości życia społeczności lokalnych. Promocja gospodarcza powinna promować otwartość i gotowość najważniejszych procesów rozwojowych do przyjmowania inwestorów czy specjalistów wysokiej klasy wzmacniających potencjał lokalnej gospodarki.

Różnorodność typów historycznej zabudowy oraz ich wymieszanie w strukturze miasta znacznie zwiększa atrakcyjność inwestowania na obszarze objętym Programem Rewitalizacji. Przy znacznym zasobie zabudowy umożliwia to adaptowanie obiektów historycznych na potrzeby zróżnicowanych funkcji, co może wpływać korzystnie na jakość życia w centrum. Jednocześnie, zabytkowe budynki mieszkalne, ze względu na swoją specyfikę, pozwalają na stworzenie wyjątkowych mieszkań, o niedostępnym poza Centrum Miasta standardzie.

Ludzie młodzi wchodzący na rynek pracy wymagają szczególnej uwagi, gdyż posiadają najwyższy potencjał rozwoju osobistego jak i cało-społecznego. Miasto Gostyń będzie aktywnie wpisywało się w programy wsparcia dla ludzi młodych rozpoczynających życie zawodowe. Będzie współpracowało ze służbami zatrudnienia, instytucjami rynku pracy, instytucjami otoczenia biznesu i pracodawcami dla efektywnego wykorzystania dostępnych i planowanych instrumentów wsparcia.

Na terenie Gostynia działa kilka instytucji i związków z otoczenia biznesu, które zajmują się wspieraniem przedsięwzięć gospodarczych stymulujących lokalny rozwój. Organizacje te wspierają przedsiębiorców i pomagają osobom bezrobotnym poprzez rozwijanie i propagowanie wszelkich form działalności gospodarczej, a także uczestniczą w inicjatywach służących tworzeniu nowych miejsc pracy.

6. WIZJA, CELE, DZIAŁANIA

6.1 Wizja

Wizja realizacji Programu Rewitalizacji dla Gostynia to obraz oczekiwanego stanu miasta w tym obszarów rewitalizacji, jaki społeczność lokalna chciałaby osiągnąć po wdrożeniu Programu.

Obszar objęty Programem po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych jest obszarem, który został uzdrowiony zarówno społecznie, przestrzennie, jak i gospodarczo. Została odtworzona i wzmocniona spójność społeczna, przede wszystkim przez odbudowanie więzi sąsiedzkich i mnogość oddolnych mikro-inicjatyw. Odnowiona, zabytkowa zabudowa, wyposażona w niezbędną infrastrukturę oraz zadbane, przyjazne i zróżnicowane przestrzenie publiczne zachęcają mieszkańców do wyboru Centrum Miasta na miejsce zamieszkania, jak również przyciągają inwestorów chcących realizować swoje zamierzenia uzupełniając tkankę zabudowy. Zjawisko wykluczenia społecznego będzie coraz mniej zauważalne. Radykalnie wzmocniła się zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców. Stale rośnie liczba przedsięwzięć indywidualnych i wspólnych. Społeczeństwo powoli bogaci się. Odtworzył się patriotyzm miejski. Sieć instytucji publicznych i obywatelskich sprzyja każdej oddolnej inicjatywie wspierającej proces odnowy miasta. Otoczenie pięknieje nie tylko dzięki wielkim inwestycjom publicznym, ale także dzięki odbudowanej zaradności i inicjatywie mieszkańców. Odrodziło się poczucie, że małe sukcesy też się liczą i są doceniane.

Ożywia się przestrzeń publiczna, partery budynków zapełniają się restauracjami, sklepami i lokalami usługowymi, miejscami kultury i przestrzeniami aktywności obywatelskiej, zaspokajającymi potrzeby mieszkańców. Na poddaszach działają pracownie artystów, świetlice dla dzieci, młodzieżowe kluby i sąsiedzkie miejsca spotkań. W odnowionych i nowych powierzchniach biurowych powstają i lokują się nowe firmy tworzące nowe miejsca pracy. Władze miejskie czuwają, aby nowe inwestycje w Centrum Miasta wzbogacały jej świeżo odbudowane funkcje, a nie konkurowały z nimi. Wszystkie te czynniki wpływają pozytywnie na zmianę wizerunku: Gostyń jest powszechnie postrzegany jako miasto rozwijające się integralnie, planujące swój rozwój dla mieszkańców i z mieszkańcami.

Dzięki analizie wewnętrznych potencjałów, zewnętrznych uwarunkowań oraz wyzwań i potrzeb rozwojowych, które zidentyfikowane zostały na podstawie analizy sytuacji miasta i obszarów rewitalizacji oraz partycypacji społecznej możliwe było sformułowanie **wizji rewitalizacji**:

*Centrum Gostynia miejscem bezpiecznym i atrakcyjnym
pod względem turystycznym, zamieszkania i inwestowania, rozwijającym się wraz
z miastem całościowo w sposób intensywny i zrównoważony*

6.2 Cele

Odpowiedzią na zidentyfikowane podczas delimitacji oraz pogłębionej diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej podobszarów rewitalizacji problemy, są cele operacyjne oraz szczegółowe. Mają one służyć eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w poprzednich rozdziałach. Wyznaczone cele odpowiadają wcześniej sformułowanej wizji.

Tabela 34. Cele operacyjne i szczegółowe Programu Rewitalizacji.

CELE OPERACYJNE					
I. Zwiększenie bezpieczeństwa obszaru rewitalizacji	II. Wykorzystanie potencjału turystycznego miasta	III. Podniesienie walorów estetycznych najbardziej reprezentacyjnych obszarów miasta	IV. Poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej	V. Stymulacja rozwoju gospodarczego i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw	VI. Aktywizacja społeczna mieszkańców
CELE SZCZEGÓŁOWE					
1. Uzupełnienie systemów monitoringu miejskiego	1. Poszerzenie funkcji społecznych i rekreacyjnych obszaru	1. Poprawa historycznej zabudowy układu urbanistycznego centrum miasta	1. Usprawnienie systemu komunikacji drogowej	1. Zagospodarowanie nieużytkowanych budynków wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji	1. Zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego
2. Modernizacja i uzupełnienie oświetlenia miejskiego	2. Rewitalizacja ścieżek turystycznych oraz obiektów zabytkowych	2. Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznych i terenów zielonych	2. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych	2. Zwiększenie zróżnicowania usług na terenie centrum	2. Podnoszenie kwalifikacji bezrobotnych i wzrost zatrudnienia
		3. Stworzenie z centrum „wizytówki miasta”		3. Przystosowanie przestrzeni publicznej do prowadzenia działalności gospodarczej	3. Zwiększenie dostępu do kultury

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

6.3 Działania

Przedstawione działania winny łączyć cele społeczne z ekonomicznymi, inwestycyjne z zadaniami socjalnymi lub gospodarczymi, umożliwiając bardziej skuteczne pokonywanie zjawisk kryzysowych. Powyższe, zasadnicze założenia koncepcyjne tworzą warunki ramowe dla całej operacji poprawy funkcjonowania gminy. Ujęcie koncepcji rewitalizacji w kategoriach rekonstrukcji i integracji przestrzenno-funkcjonalnej struktury Gostynia wynika z potrzeby wzmocnienia i dowartościowania istniejących na obszarze potencjałów oraz usuwania (lub przynajmniej łagodzenia) deficytów rozwojowych.

Gmina dla swoich potrzeb posiada opracowane dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą. Zapisy zawarte w Programie Rewitalizacji spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy, powiatu i województwa. Cele i zadania określone w Programie są wewnętrznie zgodne a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie Gostynia posłużono się przede wszystkim wskaźnikami i diagnozą zjawisk występujących na terenie gminy, sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Dla osiągnięcia zarysowanej wizji, a także celów rewitalizacji, w oparciu o identyfikację potrzeb społecznych, gospodarczych, technicznych, środowiskowych i funkcjonalno-przestrzennych, a także możliwości inwestycyjnych, wyznaczono zbiór 17 przedsięwzięć wdrożeniowych w postaci harmonogramu rzeczowo-finansowego. Pozycje 1-13 to działania twarde, pozycje 14-17 to działania miękkie.

Harmonogram składa się z listy działań podstawowych i uzupełniających. W przypadku niniejszego opracowania pozostałymi dopuszczalnymi (uzupełniającymi) działaniami rewitalizacyjnymi są działania o numerach: 4, 7, 8, 9.

Projekty zintegrowane zostały uwidocznione w rozdziale opisującym mechanizmy integrowania działań.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 35. Komplementarność i logika powiązań pomiędzy działaniami a celami Programu Rewitalizacji.

Liczba porządkowa działania	Cele operacyjne i szczegółowe														
	I		II		III			IV		V			VI		
	1	2	1	2	1	2	3	1	2	1	2	3	1	2	3
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

 Wpisywanie się działania w cel

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Tabela 36. Harmonogram rzeczowo-finansowy.

L.p.	Podmiot realizujący	Nazwa działania	Miejsce realizacji	Opis/zakres działania	Cel/rezultat działania	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	Sposób finansowania	Wskaźnik rezultatu/ produktu
1	Gmina Gostyń	Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej centrum miasta	Podobszar "Centrum"	Remont dróg i chodników, nowa nawierzchnia, likwidacja barier architektonicznych.	Zwiększenie bezpieczeństwa przemieszczania się, zwiększenie przepływow ruchu komunikacyjnego, polepszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.	2019-2020	5 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Długość zmodernizowanych dróg [m]; Spadek liczby wypadków i incydentów drogowych [%]
2	Gmina Gostyń	Remont „deptaka” Gostyńskiego	ul.1 Maja	Modernizacja infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociągi, kanalizacja deszczowa), wymiana nawierzchni dróg, remont chodników.	Stworzenie wizytówki miasta i miejsca spotkań mieszkańców. Podniesienie estetyki przestrzeni publicznych.	2018-2020	2 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Długość zmodernizowanych dróg [m]; Długość zmodernizowanej sieci wodno-kanalizacyjnej [m]
3	Gmina Gostyń	Zagospodarowanie budynku przy ul. 1 Maja 1	ul. 1 Maja 1	Utworzenie powierzchni pod inkubator przedsiębiorczości, powierzchnie pod gastronomię (piwnica), powierzchnie dla firm i organizacji pożytku publicznego (piętro), zagospodarowanie podwórza.	Przywrócenie i poszerzenie funkcji jaką spełnia obiekt. Zwiększenie potencjału gospodarczego. Wzrost miejsc pracy.	2017-2019	5 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Powierzchnia dla przedsiębiorczości [m ²]; Liczba utworzonych przedsiębiorstw [szt.]

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

4	Parafia p.w. św. Małgorzaty	Utworzenie punktu widokowego wraz z renowacją kościoła p.w. św. Małgorzaty	ul. Przy Farze 2	<p>W ramach projektu planuje się wykonanie remontu kościoła, a w szczególności przeprowadzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renowacji wieży i utworzenie punktu widokowego, - renowacji wnętrza kościoła, - rekonstrukcji witraży, - modernizacji dachu, - renowacji elementów drewnianych, podłogi i stolarki drzwiowej, - odnowienia elewacji, - montaż monitoringu. 	<p>Zwiększenie i uatrakcyjnienie oferty turystycznej miasta.</p> <p>Zwiększenie bezpieczeństwa i estetyki obiektu.</p>	2019-2023	1 000 000,00 zł	<p>Budżet własny (min. 15%);</p> <p>WRPO 2014-2020 (max. 85%);</p> <p>Inne źródła</p>	Wzrost liczby osób odwiedzających obiekt [osoby]
5	Gmina Gostyń, wspólnoty mieszkaniowe	Remont części wspólnych kamienic na obszarze „CENTRUM”	Podobszar "Centrum"	<p>Remont elementów konstrukcji budynków: dachu, klatki schodowej, stropów, korytarzy, modernizacja instalacji wewnętrznych, elewacji.</p>	<p>Podniesienie jakości przestrzeni obszaru zabytkowego układu urbanistycznego.</p> <p>Zwiększenie komfortu życia mieszkańców.</p>	2017-2023	5 000 000,00 zł	<p>Budżet własny (min. 15%);</p> <p>WRPO 2014-2020 (max. 85%);</p> <p>Inne źródła</p>	<p>Powierzchnia zmodernizowana obiektu [m²];</p> <p>Wzrost liczby osób zamieszkujących obiekt [osoby]</p>

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

6	Gmina Gostyń	Zagospodarowanie terenu przy torze kartingowym i wzdłuż rzeki Kani	Teren przy ul. Ogrodowej	<p>Utworzenie alejki spacerowej z oświetleniem, zagospodarowanie terenów zielonych i elementów małej architektury wzdłuż rzeki Kani. W ramach zagospodarowania terenu przy torze kartingowym :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie elementów małej architektury (ławki, kwietniki, pergole, kosze na śmieci, toalety), - oświetlenie i monitoring terenu, - wytyczenie i utwardzenie tras spacerowych i rowerowych, <ul style="list-style-type: none"> - likwidację barier architektonicznych, - uzupełnienie istniejącego drzewostanu i zakrzewień, - uzupełnienie i pielęgnację trawników, - przygotowanie infrastruktury umożliwiającej powstanie małej gastronomii, - stworzenie infrastruktury campingowej/miejsc noclegowych, wyznaczenie miejsc parkingowych. 	<p>Poszerzenie oferty sportowo-rekreacyjnej. Udostępnienie miejsca mieszkańcom do aktywnego spędzania czasu, odpoczynku. Podniesienie estetyki przestrzeni publicznych.</p>	2018-2023	1 000 000,00 zł	<p>Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła</p>	<p>Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Wzrost liczby osób odwiedzających obiekt [%]</p>
7	Gmina Gostyń	Zagospodarowanie terenu parku	pl. Marcinkowskiego	<p>Remont chodników, wymiana oświetlenia, monitoring, zagospodarowanie miejsca spotkań, doposażenie parku w małą architekturę.</p>	<p>Udostępnienie miejsca mieszkańcom do aktywnego spędzania czasu i odpoczynku. Podniesienie estetyki przestrzeni publicznych. Zwiększenie bezpieczeństwa i zmniejszenie przestępczości.</p>	2018-2023	100 000,00 zł	<p>Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła</p>	<p>Długość zmodernizowanych chodników [m]; Liczba wymienionych lamp [szt.]; Liczba zainstalowanych kamer [szt.]; Spadek przestępczości [%]</p>

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

8	Spółka Berlin Partner sp. z o.o.	Zagospodarowanie terenu i budynku byłej Gostyńskiej Fabryki Mebli	Teren między ul. Olejniczaka a ul. Nowe Wrota	Całkowita rewitalizacja obiektu. Modernizacja budynku i terenu. Budowa i przebudowa instalacji technicznych.	Zagospodarowanie terenu przemysłowego i jego adaptacja na cele handlowe, usługowe i kulturalne. Stworzenie nowych miejsc pracy i miejsc dla organizacji pozarządowych. Korzystny wpływ na rozwój i atrakcyjność okolicy.	2017-2020	5 000 000,00 zł	Budżet własny (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Powierzchnia zmodernizowana obiektu [m ²]; Liczba utworzonych lokali usługowych [szt.]
9	Właściciel Dawnego Młyna	Zagospodarowanie terenu i budynku Dawnego Młyna	ul. Krótka	Całkowita rewitalizacja obiektu. Modernizacja budynku i terenu. Budowa i przebudowa instalacji technicznych.	Adaptacja budynku na cele społeczne (udostępnienie pomieszczeń, z których będą mogły korzystać organizacje pożytku publicznego). Przywrócenie funkcjonowania nieużytkowanego budynku.	2019-2023	5 000 000,00 zł	Budżet własny (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Powierzchnia zmodernizowana obiektu [m ²]; Liczba pomieszczeń stworzonych na cele społeczne [szt.]
10	Gmina Gostyń	Rewitalizacja Targowiska Miejskiego	ul. Nowe Wrota i ul. Łąkowa	Zadaszenie powierzchni Targowiska, wymiana nawierzchni, wybudowanie boksów na handel.	Przywrócenie i poszerzenie funkcji jaką spełnia obiekt. Zwiększenie potencjału gospodarczego. Wzrost miejsc pracy.	2018-2020	9 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Liczba utworzonych boksów handlowych [szt.]

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

11	Gmina Gostyń, przedsiębiorcy	Przystosowanie terenów przemysłowych do pełnienia nowych funkcji	ul. Przy Dworcu	Modernizacja i adaptacja budynków do pełnienia nowych funkcji. Modernizacja i budowa infrastruktury technicznej. Zagospodarowanie terenów przyległych.	Udostępnienie niezagospodarowanych obiektów PKP inwestorom prywatnym. Poprawa estetycznej atrakcyjności miejsca, zwiększenie potencjału gospodarczego. Nadanie terenom funkcji usługowej i społeczno-gospodarczej.	2018-2023	2 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Powierzchnia zmodernizowana obiektu [m ²]; Liczba utworzonych lokali usługowych [szt.]
12	Gmina Gostyń	Rewitalizacja i zagospodarowanie budynku dworca PKP	ul. Przy Dworcu	Rewitalizacja i zagospodarowanie budynku dworca kolejowego pod potrzeby organizacji społecznych. Modernizacja pomieszczeń, elewacji, zagospodarowanie terenu.	Przypisanie budynkowi wymiaru społecznego. Integracja społeczna mieszkańców. Poszerzenie działalności organizacji społecznych.	2018-2023	3 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją [ha]; Powierzchnia zmodernizowana obiektu [m ²]; Liczba organizacji społecznych korzystających z budynku [szt.]
13	Gmina Gostyń	Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej na obszarze „PKP”	Podobszar "PKP"	Realizacja projektu zakłada usprawnienie komunikacji (remont dróg i chodników) oraz budowę miejsc parkingowych, co jest niezbędne biorąc pod uwagę nową funkcje handlowo-usługową obszaru. Bez sprawnego dojazdu i miejsc parkingowych dla klientów obszar nie będzie mógł rozwijać się gospodarczo. Dodatkowo zostanie zainstalowany system oświetlenia i monitoringu z uwagi na bardzo wysoki poziom przestępczości na tym obszarze.	Uregulowanie ruchu drogowego w zakresie koordynacji przestrzeni publicznej. Zwiększenie bezpieczeństwa i zmniejszenie przestępczości.	2018-2023	1 000 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła; Niskooprocentowane pożyczki JESSICA 2	Długość zmodernizowanych dróg [m]; Liczba utworzonych miejsc parkingowych [szt.]; Liczba zainstalowanych kamer [szt.]; Spadek przestępczości [%]

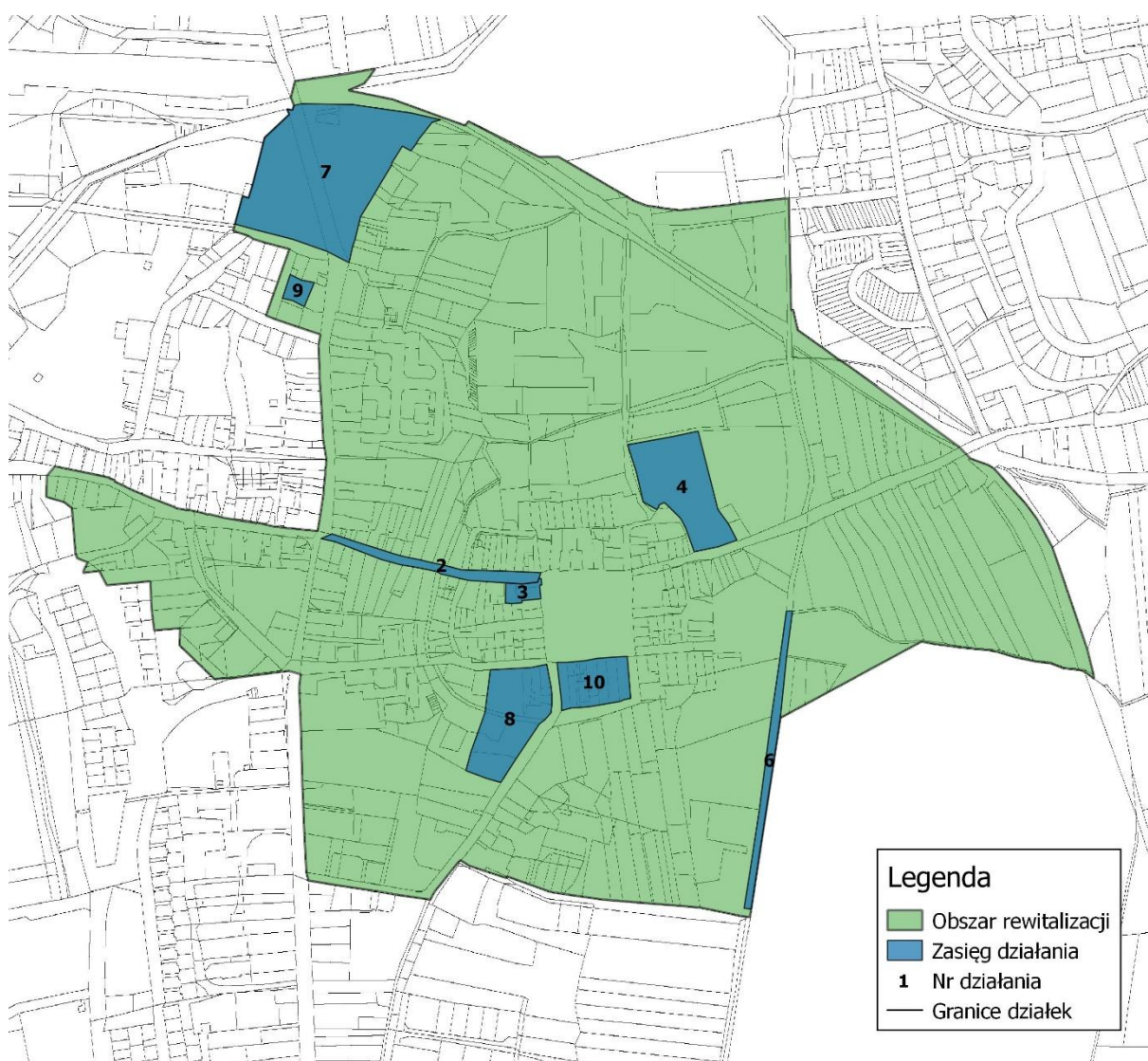
PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

14	Gmina Gostyń, MGOPS	Program przeciwdziałania problemom społecznym	Obszar rewitalizacji	Organizacja szkoleń dla osób z niskimi kwalifikacjami zawodowymi. Pomoc przy zmianie kwalifikacji. Wsparcie psychologa. Organizacja czasu wolnego dla dzieci.	Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych (bezrobocia, przestępczości, wykluczenia społecznego).	2017-2023	300 000,00 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Liczba osób objętych wsparciem [osoby]; Liczba osób, które znalazły zatrudnienie [osoby]
15	Gmina Gostyń, Gostyński Ośrodek Kultury	Promocja dziedzictwa kulturowego i regionalnego	Obszar rewitalizacji	Organizacja cyklicznych imprez kulturalno-rozrywkowych.	Poszerzenie oferty kulturalnej kierowanej do mieszkańców miasta. Wzrost zainteresowania kulturą.	2018-2023	50 000 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Liczba przeprowadzonych imprez [szt.]; Liczba uczestników imprez [osoby]
16	Gmina Gostyń, Uniwersytet Trzeciego Wieku	Centrum Integracji Międzypokoleniowej	Obszar rewitalizacji	Spotkania mające na celu wymianę doświadczeń osób starszych i młodszych.	Integracja osób starszych i młodzieży poprzez wspólne aktywności i projekty - przełamywanie barier wiekowych.	2018-2020	25 000 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Liczba przeprowadzonych spotkań [szt.]; Liczba uczestników spotkań [osoby]
17	Gmina Gostyń, Straż Miejska	Kurator Obszaru Rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	Projekt ma na celu skierowanie do osób psychologa i doradcę zawodowego wraz z osobą umundurowaną celem niwelowania śladów degradacji.	Wsparcie dodatkową opieką i kontrolą osób w obszarze rewitalizacji, które szczególnie przyczyniają się do degradacji społecznej. Umożliwienie osobom wyjścia z trudnej sytuacji życiowej.	2018-2020	25 000 zł	Budżet Gminy (min. 15%); WRPO 2014-2020 (max. 85%); Inne źródła	Liczba osób objętych wsparciem [osoby]; Liczba osób, które poradziły sobie z problemami społecznymi [osoby]

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

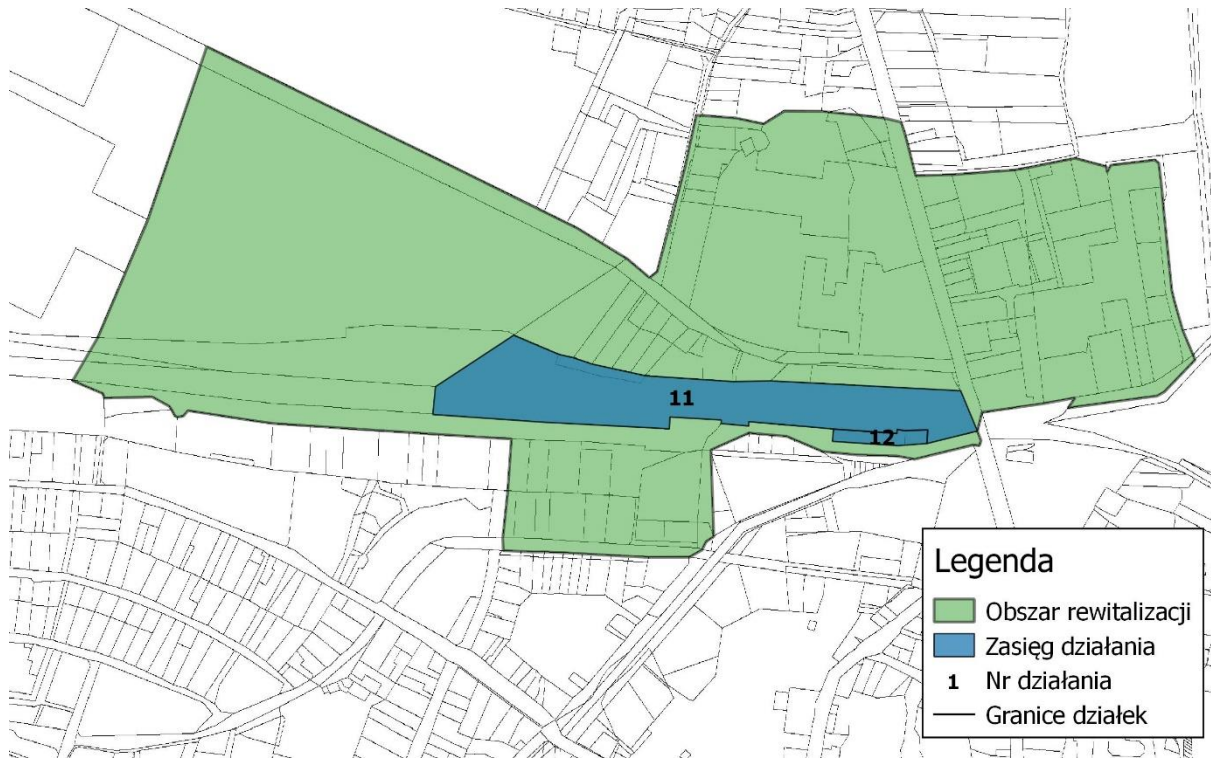
6.4 Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Na poniższych mapach podobszarów rewitalizacji zaprezentowano zasięg przestrzenny działań twardych oraz zasięg funkcjonalny działań miękkich, dla których zostały wyznaczone szczegółowe miejsca ich przeprowadzania. Dla przeprowadzania niektórych działań nie wyznaczono jeszcze konkretnych miejsc lub są to działania, które swoim zakresem będą obejmowały cały obszar rewitalizacji, dlatego ich zasięg nie został oznaczony na mapach. Główna mapa w skali 1:5000 przedstawiająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych całego obszaru rewitalizacji stanowi **ZAŁĄCZNIK 1** do niniejszego opracowania.

Rysunek 9. Zasięg funkcjonalno-przestrzenny działań – Podobszar CENTRUM.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 10. Zasięg funkcjonalno-przestrzenny działów – Podobszar PKP.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Realizacja Programu Rewitalizacji dla Gostynia (w tym projektów rewitalizacyjnych) nie przewiduje wprowadzania zmian w obecnie obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

7. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

7.1 Komplementarność przestrzenna

Wyznaczone projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są one odpowiedzią na główne problemy dla wyznaczonego obszaru, które zostały wskazane dzięki przeprowadzonej diagnozie i konsultacjom społecznym oraz analizie SWOT. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze rewitalizacji, ponieważ kilka z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej (PKP), przez co korzystac z nich będą mogli mieszkańcy całego miasta jak i regionu.

Obszarem realizacji wszystkich projektów rewitalizacyjnych jest obszar rewitalizacji wskazany w delimitacji, przy czym działania 1-10 zlokalizowane są na podobszarze CENTRUM, działania 11-13 na podobszarze PKP, natomiast działania społeczne (14-17) z zamierzenia będą swoim zasięgiem realizacji obejmować cały obszar rewitalizacji. Zgodnie z charakterem działań większość projektów rewitalizacyjnych realizowana będzie punktowo w różnych rejonach obszaru, ale ich oddziaływanie będzie obejmowało całość obszaru rewitalizacji.

Zasięg działań może wykraczać poza obszar rewitalizacji tak, aby zapewnić rzeczywiste i trwałe rozwiązanie problemów, dopełnianie się przestrzennie oraz mechanizm synergii efektów oddziaływania. Zapewnienie komplementarności przestrzennej przedsięwzięć rewitalizacyjnych służyć ma efektywnemu oddziaływaniu programu rewitalizacji na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach). Zaplanowane działania rewitalizacyjne mają więc wzajemnie się dopełniać przestrzennie, aby zachodził między nimi efekt synergii. W ramach obszaru rewitalizacji, przedsięwzięcia będą prowadzone w wielu różnych miejscach w ramach wszystkich sfer objętych programem rewitalizacji, co pozwoli na realizację kompleksowych a nie punktowych projektów i działań. Projekty realizowane będą w wielu różnych lokalizacjach obszaru kryzysowego, co powinno zapewnić dyfuzję efektów oddziaływania.

Uzupełnianie się przestrzenne działań na podobszarze CENTRUM:

Centrum miasta powinno pełnić rolę jego wizytówki i być miejscem często i chętnie odwiedzanym zarówno przez mieszkańców Gostynia jak i przyjezdnych. Większość działań inwestycyjnych kumuluje się wokół płyty Rynku. Jego obecny wygląd i stan techniczny okalających go kamienic negatywnie wpływają na poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców i obniżają możliwość promocji zewnętrznej miasta. Z uwagi na niskie walory estetyczne centrum Gostynia, małe zróżnicowanie sektora usług i niedostateczną ilość punktów gastronomicznych i handlowych, trudno jest zachęcić turystów do odwiedzania miasta i poznawania jego historii. Proponowane zmiany stanowiąc będą zachętę dla

wszystkich przedsiębiorców zainteresowanych prowadzeniem działalności w centrum. Powinny spowodować utworzenie nowych punktów gastronomiczno-usługowych oraz podmiotów świadczących wszelkiego rodzaju usługi turystyczne. Realizacja działań przekształci centrum miasta w atrakcyjne i popularne wśród mieszkańców miejsce spędzania czasu wolnego. Aktywizacja tego obszaru przyciągnie turystów i przede wszystkim mieszkańców, którzy mają obecnie niewiele miejsc umożliwiających integrację na świeżym powietrzu. Wpłynie również na poprawę bezpieczeństwa i zmniejszenie problemu patologii społecznych na obszarze miasta. Promocja połączona z kulturalną ofertą programową pomoże przyciągnąć turystów, potencjalnych inwestorów, a także pozytywnie wpłynie na rozwój sektora usług oraz infrastruktury noclegowo-gastronomicznej.

Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej centrum miasta (działanie nr 1) zakłada modernizację ulic wokół Rynku. Działanie w znacznym stopniu polepszy warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz komfort przemieszczania się pieszych i rowerzystów. Działanie to jest bezpośrednio powiązane z remontem deptaka gostyńskiego (działanie nr 2), który jako wizytówka centrum miasta również wymaga usprawnienia jego przepustowości dla poruszających się osób. Będzie głównym miejscem spotkań mieszkańców na zrewitalizowanej przestrzeni publicznej.

Bezpośrednio przy deptaku znajduje się budynek przy ul. 1 Maja 1 (działanie nr 3), który jest jedną z największych, zabytkowych kamienic w okolicy. Obecnie pełni funkcję usługowo-mieszkalną, mieszkania są jednak w złym stanie technicznym, część pomieszczeń to pustostany oraz przestrzenie nieużytkowe. Parter i piwnica zostaną zaadaptowane do pełnienia funkcji handlowo-usługowych. Pomieszczenia na pierwszym i drugim piętrze zostaną zaadaptowane do pełnienia funkcji biurowo-konferencyjnej, z których będą mogły korzystać również organizacje pożytku publicznego. Adaptacja budynku ma jednak przede wszystkim stworzyć miejsca pracy. Tak kompleksowe gospodarowanie przestrzenią ułatwi realizację projektów społecznych, w tym działania nr 14.

Trójnawowy, późnogotycki kościół św. Małgorzaty jest najstarszym zabytkiem Gostynia. Utworzenie punktu widokowego na wieży kościelnej (działanie nr 4) wpłynie pozytywnie na ofertę turystyczną miasta, rozszerzając ją i czyniąc bardziej atrakcyjną. Z uwagi na bliskość płyty Rynku, realizacja działania będzie miała duże znaczenie przy tworzeniu atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców, przyjezdnych i przedsiębiorców centrum miasta.

Działanie nr 5 - remont części wspólnych kamienic jest komplementarne do wyżej opisanych projektów. Poprawi ono estetykę okolicy, umożliwiając jej skuteczną promocję oraz zwiększy komfort życia mieszkańców miasta. Ułatwi przekształcenie tych obszarów centrum miasta w miejsce spotkań oraz wydarzeń kulturalno-społecznych.

Aby zachęcić mieszkańców do spotkań w centrum miasta, ważne jest zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa. Zdegradowane i nieatrakcyjne przestrzenie publiczne odstraszały mieszkańców. Zapobiegać takiemu zjawisku ma działanie nr 7 – czyli takie zagospodarowanie parku miejskiego, aby zapewniał bezpieczny spacer zarówno w dzień jak i w nocy.

Na poprawienie przestrzeni centrum miasta duży wpływ będzie również miała rewitalizacja targowiska miejskiego (działanie nr 10) jako obiektu znajdującego się bezpośrednio przy płycie Rynku. Rewitalizacja poza uatrakcyjnieniem zaniedbanej przestrzeni, także znacząco zwiększy potencjał gospodarczy miasta.

Podstawowym celem zagospodarowania terenu przy torze kartingowym (działanie nr 6) jest poprawa funkcjonalności i estetyki terenu przylegającego do toru kartingowego oraz Góry Zamkowej. Poprzez rewitalizację tego terenu, mieszkańcy Gostynia zyskają atrakcyjną przestrzeń spotkań i aktywnego wypoczynku. Właściwe zagospodarowanie terenu zwiększy poczucie bezpieczeństwa oraz atrakcyjność miasta dla turystów. Wzdłuż rzeki Kani planuje się utworzenie alejki spacerowej, z oświetleniem, dobrze zagospodarowanymi terenami zielonymi i elementami małej architektury.

Celem zagospodarowania terenu i budynku po byłej Gostyńskiej Fabryce Mebli (działanie nr 8), obszaru przemysłowego, jest jego adaptacja do nowych funkcji użytkowych, co wpłynie korzystnie na rozwój i atrakcyjność okolicy oraz przyczyni się do poprawy jakości życia społeczności lokalnej (nowe miejsca pracy, lepsza jakość usług, działalność organizacji pozarządowych). Podobne rezultaty mają zostać osiągnięte również poprzez zagospodarowanie terenu i budynku dawnego Młyna (działanie nr 9).

Od realizacji działań nr 3, 8, 9 będzie zależała również realizacja kompleksowego programu przeciwdziałania problemom społecznym (działanie nr 14). Program ma za zadanie likwidację zjawisk negatywnych, takich jak bezrobocie, niski poziom edukacji osób bezrobotnych, wysoki poziom przestępczości i zagrożenie wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji. Poza organizacją wszelakiego rodzaju szkoleń i wsparcia, program zakłada udostępnienie pomieszczeń podmiotom i organizacjom odpowiadającym za przeciwdziałanie problemom społecznym właśnie w budynku po byłej Gostyńskiej Fabryce Mebli i byłym Młynie. Dodatkowo osoby biorące udział w szkoleniach i kursach będą namawiane do zmiany kwalifikacji zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w miejscach utworzonych dzięki realizacji działania nr 3.

Uzupełnianie się przestrzenne działań na podobszarze PKP:

Kompleksowa realizacja działań na podobszarze PKP, które będą nakładały się przestrzennie ma na celu jedno – ożywienie gospodarcze.

Przystosowanie terenów przemysłowych do pełnienia nowych funkcji (działanie nr 11) zakłada udostępnienie niezagospodarowanych budynków PKP inwestorom prywatnym, którzy wpłyną na jakość życia mieszkańców remontując niszczące obiekty i tworząc nowe miejsca pracy. Wpłynie to na zwiększenie atrakcyjności obszaru i wyprowadzenie go ze stanu kryzysowego. Obszar już dawno przestał pełnić funkcje związane z transportem zbiorowym, wymagane jest więc nadanie nowych funkcji, bardziej odpowiadającym potrzebom mieszkańców miasta.

Aby przystosowanie terenów PKP było możliwe, konieczne jest usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej (działanie nr 13). Realizacja projektu zakłada usprawnienie komunikacji (remont dróg i chodników) oraz budowę miejsc parkingowych, co jest niezbędne biorąc pod uwagę nową funkcję handlowo-usługową obszaru. Bez sprawnego dojazdu i miejsc parkingowych dla klientów obszar nie będzie mógł rozwijać się gospodarczo. Dodatkowo zostanie zainstalowany system oświetlenia i monitoringu z uwagi na bardzo wysoki poziom przestępczości na tym obszarze.

Dwa powyższe działania dotyczą inwestorów i sfery gospodarczej, lecz nie zapomniano o sferze społecznej i mieszkańcach. Działaniem mającym na celu integrację społeczną mieszkańców i poszerzenie działalności organizacji społecznych jest rewitalizacja i zagospodarowanie budynku dworca PKP (działanie nr 12). Modernizacja i zagospodarowanie budynku dworca kolejowego przypisze mu wymiar społeczny.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej interwencji to także konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych w taki sposób, aby ich realizacja nie skutkowałą przesuwaniem (wypychaniem) problemów na inne obszary lub nie prowadziła do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Działania zaplanowane w Programie Rewitalizacji zostały tak przygotowane, aby rozwiązywać problemy zidentyfikowane w obszarze rewitalizacji i eliminować czynniki powodujące zjawiska kryzysowe. Zadbano zatem o to, aby nie następowało przenoszenie problemów na inne obszary miasta. Przy potencjalnym przenoszeniu/wywołaniu problemów, miasto będzie dokładać wszelkich starań, aby zminimalizować ten wpływ.

Ważne jest również zweryfikowanie czy zbiór działań będzie odpowiadał na potrzeby rewitalizacyjne w każdej z analizowanych sfer miasta. Poniżej przedstawiono w jakiej sferze mieści się oddziaływanie danego przedsięwzięcia.

Tabela 37. Dopełnienie tematyczne działań rewitalizacyjnych na oddziaływanie w danej sferze.

Nr działania	Sfera				
	Spoleczna	Gospodarcza	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna	Środowiskowa
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

	Oddziaływanie w sferze
--	------------------------

7.2 Komplementarność problemowa

Odpowiedzią na zidentyfikowane w ramach diagnozy i konsultacji społecznych potrzeby rewitalizacji jest układ celów, wyznaczających kierunki podejmowanych działań. Jest on zaplanowany w sposób umożliwiający kompleksową i komplementarną realizację potrzeb oraz rozwiązań problemów na obszarze rewitalizowanym. Wskazane cele i działania mają charakter zintegrowany (wielowymiarowy), tworzą spójną i komplementarną logikę interwencji. Każdy z wyznaczonych celów przyczynia się do realizacji wielu potrzeb rewitalizacyjnych, łącząc w sobie różne wymiary problemów i potrzeb rewitalizacji.

Współgranie projektów pod względem komplementarności problemowo-kompleksowej sprowadza się do analizy pod kątem ich wzajemnego dopełniania. W Programie zasada ta jest realizowana poprzez organizowanie działań zarówno o charakterze techniczno-przestrzennym jak i społecznym. Szczegółowe powiązania i synergia działań oraz synchronizacja efektów oddziaływania przedsięwzięć rewitalizacyjnych na sytuację kryzysową została przedstawiona podczas identyfikacji działań. Działania społeczne będą dotyczyły rozwijania aktywnych form integracji społecznej czy prowadzenia działań, edukacyjnych i kulturalnych w zmodernizowanych obiektach. Modernizacja obiektów wpisze się w aspekty infrastrukturalne, ale także przestrzenne (np. uporządkowanie otoczenia). W aspekcie komplementarności ważne jest precyzyjne określenie pożądanych efektów rewitalizacji. Każdy projekt posiada zatem wskazane rezultaty wynikające z jego realizacji.

Tabela 38. Wzajemne powiązania oraz synergia działań rewitalizacyjnych.

Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	■	■	■			■							■				
2	■	■		■		■							■				
3	■		■					■		■	■		■	■			
4		■		■	■	■									■		
5				■	■												■
6	■	■		■	■	■	■										
7						■	■										
8			■					■						■	■		
9								■	■					■		■	
10			■							■							
11			■								■	■	■	■			
12											■	■		■		■	
13	■	■	■								■		■	■			
14			■					■	■		■	■		■	■		■
15				■				■							■		
16									■			■				■	
17					■									■			■

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

■ Występowanie efektu uzupełniania się działań

Dla zapewnienia kompleksowości i komplementarności procesów rewitalizacji realizowanych w Gostyniu konieczne było uzupełnienie działań podejmowanych w ramach projektów twardych (inwestycyjnych) przedsięwzięciami miękkimi (społecznymi). Ich realizacja wzmocni (poprzez efekt synergii) rezultaty uzyskane podczas realizacji projektów i przyczyni się do realizacji celów wskazanych w Programie Rewitalizacji.

Generalnie realizacja działań przyczyni się do rozwiązania następujących problemów, poprzez efektywne powiązanie działań (oznaczonych odpowiadającym im numerem) twardych (zaznaczonych na niebiesko) z miękkimi (zaznaczonymi na pomarańczowo):

- niska integracja społeczna – udostępnienie budynków i przestrzeni do integracji (2, 12), organizacja spotkań osób z różnych klas społecznych i wiekowych, tworzenie klubów integracyjnych (14, 16);
- niewystarczająca oferta kulturalno-turystyczna – modernizacja i ułatwienie dostępu do obiektów promujących kulturę (4) oraz zwiększenie wydarzeń kulturalnych (15);
- pogorsząca się koordynacja ruchu drogowego – remonty dróg i chodników oraz zwiększenie liczby buforowych miejsc parkingowych (1, 2, 13);
- wykluczenie społeczne osób starszych – modernizacja obiektów (2, 12) i organizacja szkoleń celem spotkań i aktywizacji osób starszych (16);
- zaniedbane przestrzenie publiczne – rewitalizacja, udostępnianie i urozmaicanie przestrzeni (2, 6, 7, 10, 12), akcje nakłaniające mieszkańców do dbania o wspólne przestrzenie (14);
- niski poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego – rozwijanie systemu monitoringu, doświetlanie miejsc niebezpiecznych (1, 4, 6, 13), współpracy ze strażą miejską (17);
- niestabilny rynek pracy i bezrobocie – zwiększenie potencjału gospodarczego (1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 13), organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe mieszkańców (14);
- zły stan techniczny budynków pełniących ważne funkcje usługowo-społeczne – modernizacja i przywrócenie właściwego wizerunku architektonicznego i funkcji budynkom (3, 8, 9, 12);
- brak miejsc do odpoczynku i rekreacji – udostępnianie terenów do rekreacji poprzez ich właściwe zagospodarowanie (2, 6, 7);
- patologie społeczne – zwiększenie doraźnej pomocy bezpośredniej i pośredniej osobom poszkodowanym i potrzebującym wyjścia z trudnej sytuacji życiowej (14, 17).

Analizując komplementarność problemową należy wyjść od głównego postulatu wizji obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Brzmi on następująco „Centrum Gostynia miejscem bezpiecznym i atrakcyjnym pod względem turystycznym, zamieszkania i inwestowania, rozwijającym się wraz z miastem całościowo w sposób intensywny i zrównoważony.” Zaplanowane działania rewitalizacyjne „wypełniają” tak spisany postulat, wzajemnie się uzupełniając.

Wśród projektów rewitalizacyjnych znaczną liczbę stanowią te, dla których kluczową dziedziną jest turystyka, rekreacja i kultura. Sektor kreatywny wraz z usługami turystycznymi stanowić ma pierwszy główny filar rozwojowy obszaru rewitalizacji. Do projektów z tych dziedzin zaliczyć należy następujące:

- Remont „deptaka” Gostyńskiego,
- Utworzenie punktu widokowego wraz z renowacją kościoła p.w. św. Małgorzaty,
- Zagospodarowanie terenu przy torze kartingowym i wzdłuż rzeki Kani,
- Zagospodarowanie terenu parku,
- Zagospodarowanie terenu i budynku byłej Gostyńskiej Fabryki Mebli,
- Promocja dziedzictwa kulturowego i regionalnego.

Realizacja tych projektów znacząco wpłynie na wzmocnienie potencjału turystycznego śródmieścia i przyczyni się do wsparcia rozwoju sektora kreatywnego i przemysłu rozrywki.

Drugi filar rozwojowy obszaru rewitalizacji stanowić będzie sektor gospodarczy. Na atrakcyjność terenów rewitalizacji do inwestowania mają wpływać działania bezpośrednio przyczyniające się do polepszenia warunków prowadzenia działalności gospodarczej, ożywienia gospodarczego i odpowiadające za podniesienie kwalifikacji potencjalnych pracowników. Zgodnie z podstawowymi założeniami rewitalizacji, kluczowa dla sukcesu jej przeprowadzenia jest koncentracja na potrzebach społecznych i rozwiązywaniu problemów związanych z niską aktywnością społeczną i zawodową mieszkańców obszaru. Działaniami w tym zakresie są:

- Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej centrum miasta,
- Zagospodarowanie budynku przy ul. 1 Maja 1,
- Rewitalizacja Targowiska Miejskiego,
- Przystosowanie terenów poprzemysłowych do pełnienia nowych funkcji,
- Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej na obszarze „PKP”,
- Program przeciwdziałania problemom społecznym.

7.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Wśród struktur, które biorą udział w realizacji Programu można wyróżnić podmioty wykonawcze - jednostki realizujące poszczególne działania oraz podmioty zarządzające - jednostki nadzorujące oraz koordynujące wdrożenie Programu, a przy tym prowadzące monitoring i ocenę Programu. Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony przez Wydział Rozwoju i Inwestycji Urzędu Miejskiego w Gostyniu w zakresie realizacji poszczególnych projektów natomiast monitoring całości procesu będzie należał do powołanego Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Gostynia. Działaniami społecznymi mogą zajmować się ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe czy odpowiednie wydziały Urzędu Miejskiego. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania, wdrażania i monitoringu Programu jest konieczne do pełnego wykorzystania narzędzi finansowych i instytucjonalnych. Zagadnienia te zostały opisane szczegółowo w dalszych rozdziałach dotyczących systemu realizacji i systemu monitoringu Programu Rewitalizacji.

7.4 Komplementarność międzyokresowa

Analizując projekty pod kątem okresu finansowania, należy zwrócić uwagę na ciągłość programową. Program budowano z myślą o spełnieniu wymogów komplementarności międzyokresowej i spójności jego przedsięwzięć rewitalizacyjnych z działaniami finansowanymi w poprzednim okresie programowania. Rozwój Miasta, który był realizowany od roku 2008 poprzez „Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Gostyń na lata 2008-2013” oraz „Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011-2020”, ma swoją kontynuację. Przy obecnie realizowanych przedsięwzięciach są wzięte pod uwagę doświadczenia z projektów zrealizowanych w poprzednim okresie. Zadania przewidziane w niniejszym opracowaniu są kontynuacją wieloletniej polityki samorządu, która skoncentrowała się na procesach rewitalizacyjnych w najważniejszych dla miasta aspektach. Przy czym działania inwestycyjne zostały wsparte odpowiednimi działaniami społecznymi.

Projekty, które wpisują się w cele niniejszego opracowania, a które były prowadzone w poprzednim okresie rozwoju miasta, to m.in.:

- Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej centrum miasta;
- Zagospodarowanie budynku przy ul. 1 Maja 1;
- Utworzenie punktu widokowego wraz z renowacją kościoła p.w. św. Małgorzaty;
- Remont części wspólnych kamienic na obszarze „CENTRUM”;
- Zagospodarowanie terenu przy torze kartingowym i wzdłuż rzeki Kani;
- Zagospodarowanie terenu i budynku byłej Gostyńskiej Fabryki Mebli;
- Przystosowanie terenów poprzemysłowych do pełnienia nowych funkcji;
- Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej na obszarze „PKP”;

- Program przeciwdziałania problemom społecznym.

7.5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty zawarte w Programie mają zapewnione finansowanie z różnych instrumentów wsparcia. Uwzględniają zaangażowanie środków prywatnych i publicznych. Program zawiera indykatywne ramy finansowe dla wszystkich przedsięwzięć, w tym kwoty finansowania dla każdego z nich. W Programie zostały wskazane możliwości finansowania projektów rewitalizacyjnych z innych źródeł, w tym z środków programów operacyjnych na lata 2014-2020, z środków polityk i instrumentów krajowych, prywatnych i publicznych źródeł finansowania. Umiejętne wykorzystanie środków finansowania pozwoli uzyskać korzystne i optymalne efekty na obszarze rewitalizacji.

Ważnym, zewnętrznym źródłem finansowania większości ujętych w Programie działań rewitalizacyjnych będzie WRPO 2014-2020, w ramach którego wskazano działania służące wsparciu rewitalizacji, na których sfinansowanie wyodrębniono odrębną pulę alokacji i zastosowano zróżnicowane mechanizmy preferencji. Należy podkreślić powiązanie finansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy EFRR oraz EFS. Realizacja projektów finansowanych w ramach EFRR (projekty rewitalizacyjne „twarde o charakterze technicznym) jest uzależniona od realizacji projektu z zakresu usług społecznych, finansowanych w ramach EFS, a dotyczących określonej grupy społecznej, dotkniętej dysfunkcją lub wykluczeniem. Tak więc projekty muszą wykazywać charakter przedsięwzięć kompleksowych, koordynujących interwencję infrastrukturalną z wsparciem społecznym.

W Programie Rewitalizacji dla Gostynia przyjęto, że działania rewitalizacyjne 1-13 będą realizowane w ramach EFRR, natomiast działania 14-17 w ramach EFS.

W Harmonogramie rzeczowo-finansowym przedstawione zostały szacowane wartości działań, a także potencjalne źródła ich finansowania. Z uwagi na brak szczegółowych informacji dotyczących projektów niemożliwe jest precyzyjne określenie wkładu własnego jak i źródła oraz poziomu dofinansowania zewnętrznego, stąd w harmonogramie pojawiają się jedynie szacowane wartości ogólne projektów oraz ich wstępne dopasowanie do źródeł finansowania. Ostateczne kwoty kosztów całkowitych i kosztów kwalifikowalnych zostaną dookreślone we wnioskach aplikacyjnych na etapie naboru wniosków o dofinansowanie w ramach poszczególnych działań, funduszy lub programów, do których dany projekt zostanie skierowany. Przyjmuje się, iż w przypadku braku środków zewnętrznych przedsięwzięcia będą realizowane z następujących źródeł: budżetu gminy, kredytów, środków interesariuszy procesu rewitalizacji (m. in. przedsiębiorców).

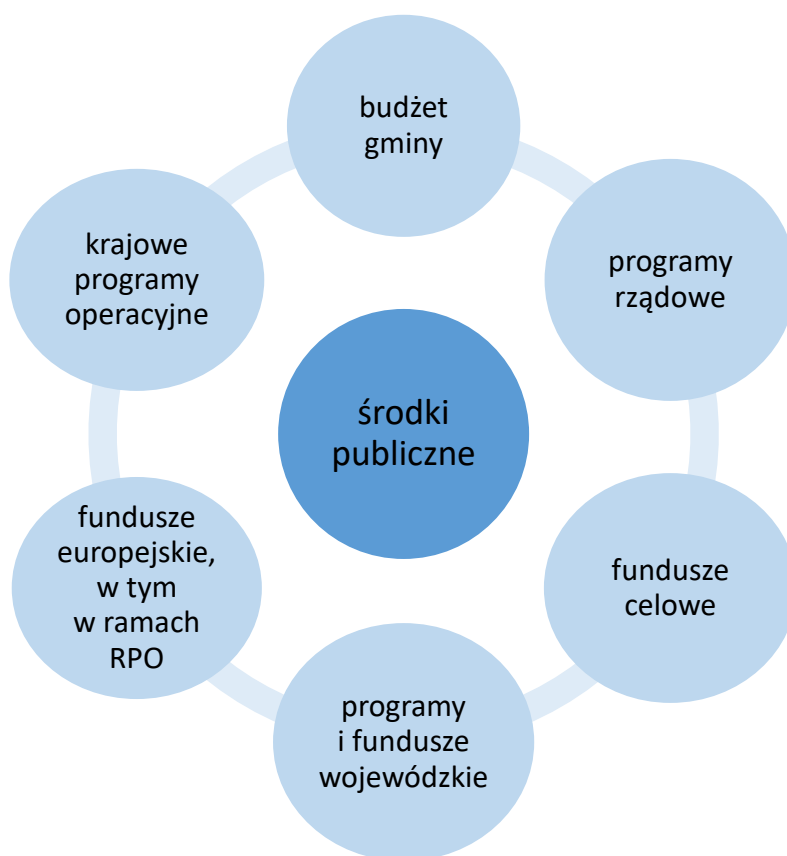
8. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

8.1 Instrumenty finansowania

Realizacja oraz powodzenie zamierzeń zawartych w Programie Rewitalizacji dla Gostynia jest uzależnione od wielu czynników, m.in. zaangażowania i sprawności administracji samorządowej czy aktywności społeczności rewitalizowanego obszaru.

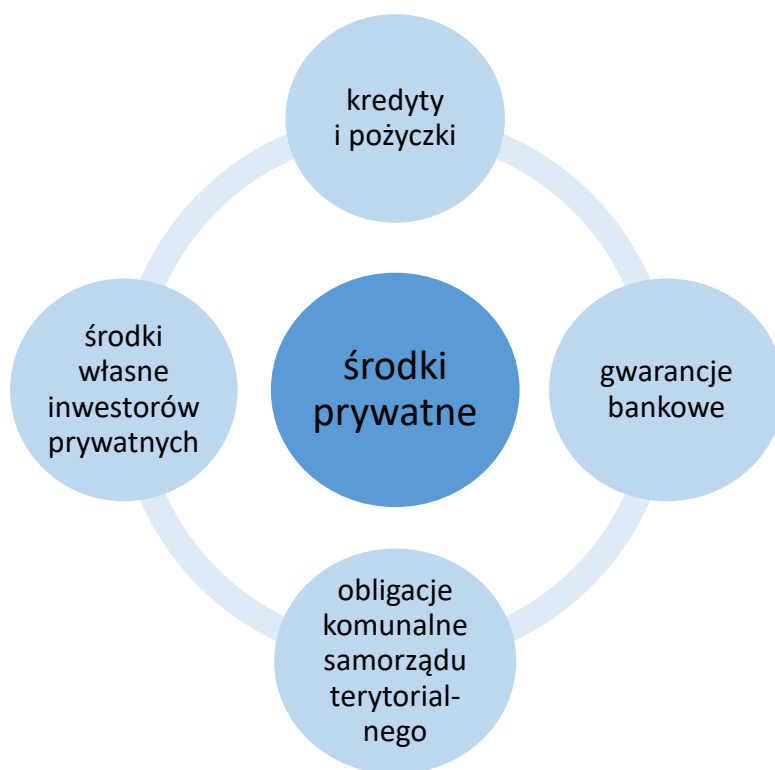
Bardzo ważnym i kluczowym elementem jest wysokość środków przeznaczonych na realizację projektów rewitalizacyjnych. Realizacja Programu uzależniona jest zatem w dużej mierze od wysokości pozyskanych środków, zarówno krajowych publicznych i prywatnych oraz z funduszy strukturalnych.

Poniższe schematy przedstawiają źródła finansowania działań rewitalizacyjnych.

Rysunek 11. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych ze środków publicznych.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Rysunek 12. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych ze środków prywatnych.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Finansowanie ze środków UE – Wytyczne w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Perspektywa finansowa 2014-2020:

Umowa Partnerstwa, przyjęta przez Komisję Europejską 23 maja 2014 r. zidentyfikowała gminy oraz miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji jako jedne z pięciu obszarów strategicznej interwencji wymagające kompleksowych, zintegrowanych działań społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Tym samym, fundusze unijne (zwłaszcza EFS i EFRR) będą stanowiły jedno z podstawowych źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych w kwocie nie mniejszej niż 25 mld zł. Środki te przewidziane są głównie ramach regionalnych programów operacyjnych, a dodatkowo także w ramach programów krajowych: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, Program Operacyjny Polska Cyfrowa.

Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych:

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 możliwe będzie wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji w regionalnych i krajowych programach operacyjnych. Wsparcie procesu przygotowania i wdrażania rewitalizacji może mieć następujący charakter:

- a. wsparcia procesu programowania rewitalizacji poprzez wsparcie procesu przygotowania programów rewitalizacji jako podstawy prowadzenia rewitalizacji, w tym identyfikacji projektów rewitalizacyjnych, które po spełnieniu warunków nałożonych przez programy operacyjne mogą starać się o dofinansowanie lub preferencje w dofinansowaniu środkami UE;
- b. wsparcia procesu przygotowywania do realizacji niektórych projektów rewitalizacyjnych ze względu na ich znaczenie lub charakter.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 jest instrumentem realizującym zadania zmierzające do osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. WRPO 2014+ jest programem regionalnym i dzieli się na 10 osi priorytetowych.

OŚ PRIORYTETOWA 1. INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA

- Działanie 1.1. Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki
- Działanie 1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski
- Działanie 1.3. Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego
- Działanie 1.4. Internacjonalizacja gospodarki regionalnej
- Działanie 1.5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw

OŚ PRIORYTETOWA 2. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

- Działanie 2.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych

OŚ PRIORYTETOWA 3. ENERGIA

- Działanie 3.1. Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych
- Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym
- Działanie 3.3. Wspieranie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska

OŚ PRIORYTETOWA 4 ŚRODOWISKO

- Działanie 4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych
- Działanie 4.2. Gospodarka odpadami
- Działanie 4.3. Gospodarka wodno-ściekowa
- Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
- Działanie 4.5 Ochrona przyrody

OŚ PRIORYTETOWA 5. TRANSPORT

- Działanie 5.1. Infrastruktura drogowa regionu
- Działanie 5.2. Transport kolejowy

OŚ PRIORYTETOWA 6. RYNEK PRACY

- Działanie 6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty realizowane przez PSZ
- Działanie 6.2. Aktywizacja zawodowa
- Działanie 6.3. Samozatrudnienie i przedsiębiorczość
- Działanie 6.4. Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi

Działanie 6.5. Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych
Działanie 6.6. Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne

OŚ PRIORYTETOWA 7. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

Działanie 7.1. Aktywna integracja
Działanie 7.2. Usługi społeczne i zdrowotne
Działanie 7.3. Ekonomia społeczna

OŚ PRIORYTETOWA 8. EDUKACJA

Działanie 8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej

Działanie 8.2. Uczenie się przez całe życie

Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku

OŚ PRIORYTETOWA 9. INFRASTRUKTURA DLA KAPITAŁU LUDZKIEGO

Działanie 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną

Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojaskowych

Działanie 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

OŚ PRIORYTETOWA 10. POMOC TECHNICZNA

Działanie 10.1. Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO 2014+

8.2 Szacunkowe ramy finansowe

Szacunkowe ramy finansowe Programu Rewitalizacji zostały zaplanowane na okres 2017-2023.

Przedstawiają się one następująco:

1. Całkowita wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych Programu wyniesie 44 500 000 zł.
2. Wkład budżetu Gminy przy 85% dofinansowaniu z UE wyniesie 6 525 000 zł.
3. Jeśli dojdzie do realizacji wszystkich przedsięwzięć z max. 85% dofinansowaniem z UE, szacuje się, że na realizację przedsięwzięć ze środków UE zostanie przeznaczony 37 825 000 zł.
4. Szacuje się, że wkład inwestorów prywatnych przy możliwości realizacji projektów bez dofinansowania z UE wyniesie 11 000 000 zł.
5. Oszacowanie wkładu finansowego z innych źródeł jest na tym etapie niemożliwe, ze względu na możliwość pojawienia się dodatkowego wsparcia finansowego dopiero po uchwaleniu Programu.

9. MECHANIZMY WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI

Istotnym aspektem rewitalizacji jest partycypacja społeczna. Aktywowanie i udział mieszkańców oraz włączenie, organizacja i formowanie miejscowej sieci interesariuszy w danym obszarze są warunkami koniecznymi powodzenia długofalowego rozwoju obszarów kryzysowych oraz wyprowadzenia ich z tego stanu. Partycypacja społeczna prowadzona w ramach niniejszego Programu Rewitalizacji obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób, który zapewni aktywny udział mieszkańców Gostynia i interesariuszy, w tym prowadzenie konsultacji społecznych oraz powołanie Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Gostynia.

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Gostynia będzie odpowiedzialny za koordynowanie i zarządzanie rewitalizacją, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza. Członkowie Zespołu reprezentować będą różne grupy interesariuszy (mieszkańców obszaru rewitalizacji, mieszkańców miasta zamieszkujących tereny poza obszarem rewitalizacji, przedsiębiorców, organizacje społeczne) i będą związani z różnymi sferami rewitalizacji (społeczną, techniczną, gospodarczą, środowiskową).

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji miasta Gostynia będzie pełnił następujące funkcje:

- doradczą,
- opiniodawczą,
- monitorującą,
- ewaluacyjną.

Działania partycypacyjne, które mają za zadanie włączyć społeczność lokalną w tworzenie Programu, w szczególności polegają na:

- poznaniu oczekiwań i potrzeb interesariuszy, a także dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy, w tym o celach, zasadach i procesie przebiegu rewitalizacji – obejmuje działania informacyjne Urzędu Miejskiego za pośrednictwem m.in. strony internetowej;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań, których zadaniem jest rozwijanie dialogu pomiędzy interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji – m.in. powołanie Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Gostynia;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji – poprzez konsultację diagnozy, zadań i całego dokumentu;

- wspieraniu inicjatyw mających na celu zwiększanie udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji Programu Rewitalizacji – poprzez konsultację diagnozy, zadań i całego dokumentu, a także okresowe konsultacje nowych zadań;
- zapewnieniu w przygotowaniu, prowadzeniu i ocenie rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy – poprzez okresowe konsultacje nowych zadań.

Formy konsultacji społecznych, przewidziane dla niniejszego Programu to w szczególności:

1) zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej (w szczególności poczty elektronicznej), a także formularzy zgłaszania uwag zamieszczonych na stronie Urzędu Miejskiego oraz BIP;

2) spotkania z mieszkańcami połączone ze zbieraniem uwag ustnych.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach dotyczących Programu Rewitalizacji dla Gostynia wraz ze stosownymi załącznikami (projekt dokumentu, ankieta, formularz zgłaszania działań) umieszczono i dystrybuowano następującymi kanałami informacyjnymi:

- strona internetowa gminy: www.gostyn.pl,
- strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej: www.biuletyn.gostyn.pl,
- tablica ogłoszeń zlokalizowana w Urzędzie Miejskim (sposób zwyczajowo przyjęty).

Dodatkowo o konsultacjach społecznych informowano w ogłoszeniach w prasie i na porozmieszczanych plakatach promujących.

Konsultacje społeczne przeprowadzono w następujących formach:

- zbieranie opinii i uwag dostarczonych osobiście w formie papierowej (w siedzibie Urzędu Miejskiego),
- zbieranie wypełnionych formularzy w formie elektronicznej (email),
- zbieranie wypełnionych formularzy drogą korespondencyjną (adresowane do Urzędu Miejskiego),
- otwarte spotkania konsultacyjne, które odbyły się 16 maja 2017 r. (w siedzibie Urzędu Miejskiego).

Spotkania konsultacyjne z 16 maja 2017 r. przeprowadzono:

- o godz. 12.00 dla pracowników Urzędu Miejskiego oraz jednostek podległych,
- o godz. 16.00 dla mieszkańców i pozostałych interesariuszy (przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, itp.).

Pierwsze spotkanie konsultacyjne z godziny 12.00 odbyło się z pracownikami Urzędu Miejskiego. Podczas spotkania przedstawiono pracownikom Urzędu Miejskiego m.in. wszystkie informacje nt. powoływania Zespołu Rewitalizacji (jego funkcji, działania), włączania grup interesariuszy (dla kogo i dlaczego ten proces jest ważny). Zostały przedstawione postępy prac na dokumentem oraz wysłuchano opinii na jego temat i propozycji jego modyfikowania. Pracownicy wskazali lokalizacje i sfery gminy, które ich zdaniem wymagają rewitalizacji.

Między pierwszym a drugim spotkaniem konsultacyjnym odbył się przejazd studyjny (badawczy), mający na celu udanie się w miejsca wskazanych obszarów problemowych oraz uzyskanie opinii i sugestii interesariuszy w tym zakresie na drugim spotkaniu.

Na drugie spotkanie konsultacyjne o godzinie 16.00 zaproszono mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych zainteresowanych, w szczególności liderów społecznych, przedstawicieli organizacji społecznych i OPS w Gostyniu oraz pedagogów szkolnych.

Celem spotkania było umożliwienie bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami władz Gminy Gostyń oraz przedstawicielami Urzędu Miejskiego i zainicjowanie rozmów na temat rewitalizacji Miasta i Gminy Gostyń. Była to doskonała okazja do wyrażenia swojej opinii i przedstawienia swoich pomysłów. Udział w konsultacjach umożliwił obywatelom realne włączenie się w proces rewitalizacji miasta i gminy, kreowania ich rozwoju oraz wspólnej przyszłości. Spotkanie było prowadzone w formie forum rewitalizacji (czyli „po co przeprowadzać rewitalizację”), warsztatów przyszłościowych (czyli „jaki efekt ma dać rewitalizacja”) oraz wywiadów zogniskowanych (czyli „co i w jaki sposób rewitalizować”).

Podczas spotkania poproszono interesariuszy o wskazanie występowania negatywnych zjawisk w różnych sferach funkcjonowania gminy. Materiał (ankiety, spisane uwagi ustne), który został wypracowany podczas spotkania konsultacyjnego, został wykorzystany i posłużył do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Obszary wskazane przez mieszkańców, zweryfikowano później z analizą wskaźnikową i zauważono, iż dane jakościowe pokrywały się z danymi ilościowymi.

Projekty zaproponowane przez interesariuszy zostały poddane weryfikacji (tzn. sprawdzone zostały pod kątem zgodności z procesem rewitalizacji). Dzięki konsultacjom wypracowano kilka projektów we współpracy Gminy Gostyń i miejscowych jednostek oraz parę samodzielnych projektów od projektodawców innych niż gmina.

Po stworzeniu wstępnej listy działań rewitalizacyjnych, przeprowadzono badanie ankietowe opinii mieszkańców na temat planowanych działań rewitalizacyjnych oraz ich hierarchizacji. Mieszkańcy nie wnieśli uwag do proponowanych projektów, zatem uznano, że spotkały się one z akceptacją społeczną.

Na każdym z etapów tworzenia Programu Rewitalizacji dla Gostynia (diagnozowanie, programowanie) zapewniono udział interesariuszy. Poprzez uczestnictwo zróżnicowanych grup społecznych możliwe było skonfrontowanie różnych punktów widzenia oraz wypracowanie wspólnej wizji.

Poza propozycjami działań i ewentualnymi sugestiami (w postaci ustnej i ankiet) na samych spotkaniach konsultacyjnych, w trakcie trwania całości konsultacji społecznych nie zgłoszono drogą oficjalną żadnych uwag elektronicznych jak również papierowych w Urzędzie Miejskim odnośnie projektu Programu Rewitalizacji dla Gostynia.

Wszelkie wzory dokumentów użytych do promowania konsultacji społecznych (plakat) i zbierania opinii interesariuszy (ankieta, formularz zgłaszania działań) stanowią **ZAŁĄCZNIK 2** do niniejszego opracowania.

10.SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji jest dokumentem, który określa cele i plany działań na kilka lat, dlatego ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji jego założeń jest skuteczny i zintegrowany system wdrażania. Pierwszym etapem wdrożenia Programu Rewitalizacji dla Gostynia będzie przyjęcie Programu stosowną uchwałą Rady Miejskiej. Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, projekt niniejszego dokumentu powinien zostać skonsultowany z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wśród struktur organizacyjnych, które biorą udział w realizacji Programu Rewitalizacji, wymienić należy dwa typy podmiotów:

- podmioty wykonawcze - jednostki realizujące poszczególne zadania,
- podmioty zarządzające - jednostki nadzorujące oraz koordynujące wdrożenie programu, a przy tym prowadzące monitoring i ocenę programu (Urząd Miejski - Wydział Rozwoju i Inwestycji).

Rysunek 13. System wdrażania Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Koszty zarządzania i harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji

Koszty zarządzania programem zostały uwzględnione w ramach Urzędu Miejskiego i etatów już istniejących wraz z udziałem Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Gostynia. Środki przeznaczone na koszty ich funkcjonowania są zabezpieczone w budżecie gminy.

Niezwłocznie po uchwaleniu Programu Rewitalizacji, Rada Miejska powinna wprowadzić przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Poniżej przedstawiony został harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji. Etapy jego realizacji będą odbywały się w oznaczonych latach.

Tabela 39. Harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji.

Lp.	Nazwa działania	Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Opracowanie i uchwalenie Programu Rewitalizacji								
2.	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych								
3.	Monitoring wdrażania Programu Rewitalizacji								
4.	Ewaluacja końcowa wdrażania Programu Rewitalizacji								

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Tabela 40. Zasady wdrażania i modyfikacji Programu Rewitalizacji.

Lp.	Zasada	Odpowiedzialność
1	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zawartych w Programie Rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu, do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej miasta. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miejska wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Miejska, Burmistrz
2	Przekazanie zadań dotyczących wdrażania programu Zespołowi zadaniowemu ds. Rewitalizacji. Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty Programu Rewitalizacji. Zespół pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.	Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji, Burmistrz

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

3	Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do Programu Rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń. Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników. Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.	Podmioty realizujące zadania ujęte w Programie Rewitalizacji
4	Ocena aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji co najmniej raz na dwa lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię. Zmiana Programu Rewitalizacji nie wymaga uzyskania opinii ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli: 1) nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, 2) nie wymaga zmiany uchwały.	Burmistrz
5	Uzupełnienie i rozszerzanie Programu Rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym Programem Rewitalizacji, w tym także o zadania miasta.	Burmistrz, Podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany Program Rewitalizacji
6	Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami miasta nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów. Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność miasta uwag, opinii, wniosków. Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych miasta, lokalnych mediów, Zespołu zadaniowego ds. Rewitalizacji oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Burmistrz, Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji, Podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do Programu Rewitalizacji stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

1. Podmioty zainteresowane realizacją projektów (które realizują cele Programu) zlokalizowanych na obszarze wskazanym do rewitalizacji w ramach przedmiotowego Programu zgłaszają swoje propozycje do Burmistrza,
2. Kierownik właściwej komórki organizacyjnej (wyznaczonej przez Burmistrza), po przeprowadzeniu konsultacji z odpowiednimi wydziałami Urzędu Miejskiego, dokonuje weryfikacji zgłoszonych propozycji i wydaje opinię odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego przedsięwzięcia do Programu,
3. Burmistrz na wniosek kierownika właściwej komórki organizacyjnej zwołuje posiedzenie Zespołu zadaniowego ds. Rewitalizacji i przedkłada zgłoszoną propozycję przedsięwzięcia pod obrady Zespołu zadaniowego ds. Rewitalizacji,
4. Po rozpatrzeniu złożonej propozycji wniosku Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji wydaje opinię w zakresie jej włączenia do Programu lub odrzucenia,

5. Burmistrz podejmuje decyzję o wprowadzeniu zmian do Programu,
6. Po sporządzeniu projektu aneksu do Programu, Burmistrz przedkłada dokument Radzie Miejskiej w celu podjęcia stosownej uchwały.

Wdrażanie Programu wiąże się z obowiązkiem zapewnienia odpowiednich mechanizmów oraz procedur umożliwiających współpracę wszystkich partnerów zaangażowanych w jego realizację (efektywne działanie na rzecz różnych instytucji).

Podstawowym elementem tego systemu jest powołanie jednostki odpowiedzialnej za kwestie związane z koordynacją działań wewnątrz struktury Urzędu Miejskiego lub też przyporządkowanie zadań związanych z koordynacją konkretnemu pracownikowi. Wspomniana jednostka lub pracownik odpowiedzialne będą za harmonizowanie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Programu, tj.:

- poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego,
- jednostki organizacyjne Miasta (instytucje oświatowe, M-GOPS, MOK, OSiR, GOK, ŚDS, itp.),
- pozostałe podmioty publiczne zaangażowane w realizację Programu (m.in. Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, itp.);
- organizacje pozarządowe,
- pozostałe podmioty prywatne, w tym pracodawcy, przedsiębiorcy.

11. SYSTEM MONITORINGU PROGRAMU REWITALIZACJI

Proces monitorowania jest jednym z kluczowych elementów procesu zarządzania Programem Rewitalizacji dla Gostynia. Celem monitoringu jest prawidłowa i efektywna realizacja założeń Programu, dostarczenie informacji na temat rzeczowego i finansowego stopnia zrealizowania projektów rewitalizacyjnych oraz ocenę tego procesu, a także określenie występujących trudności lub niezgodności.

Monitoring realizacji Programu Rewitalizacji dla Gostynia będzie prowadzony przez Urząd Miejski (w tym Wydział Rozwoju i Inwestycji) w zakresie realizacji poszczególnych projektów natomiast monitoring całości procesu będzie należał do powołanego Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji miasta Gostynia. Jego zadaniem będzie bieżący monitoring, polegający na systematycznym zbieraniu oraz analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów oraz realizacji całego Programu, a także sprawdzanie czy wdrażane projekty są zgodne z wcześniejszymi celami i założeniami Programu. Ponadto jednostka ta będzie również odpowiedzialna za:

- sporządzanie co najmniej dwóch raportów z realizacji dokumentu, a następnie przedstawienie ich do zatwierdzenia Radzie Miejskiej,
- opublikowanie opracowanych wyników sprawozdań na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Efektywne przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych w Gostyniu będzie polegało na monitorowaniu wydatków oraz efektów rzeczowych przedsięwzięć. Monitorowanie powinno obejmować następujące etapy: zbieranie, raportowanie i interpretowanie danych, opisując postęp i efekty realizowanego dokumentu. Monitoring rzeczowy będzie polegał na pozyskiwaniu informacji o postępach w realizacji zaplanowanych działań, przedstawi nam efekty realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także zapewni zgodność z założeniami Programu. Monitoring finansowy umożliwi kontrolę nad finansowymi aspektami inwestycji, będzie podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków. Ponadto monitoring finansowy będzie oferował pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji dotyczących możliwych do pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji. Zakłada się, że przynajmniej raz w roku powinien być dokonywany monitoring społeczny nad przebiegiem działań rewitalizacyjnych. Równoległe, monitoringiem objęte będą także uwarunkowania i zmiany jakie zachodzą w całym mieście i otoczeniu. Zmiany te wpływają na przebieg procesów rewitalizacyjnych, tj. uwarunkowania w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, w obszarze subregionalnym i regionalnym.

Monitoring procesu rewitalizacji będzie prowadzony na dwóch głównych poziomach: strategicznym – całego Programu i operacyjnym - poszczególnych przedsięwzięć. Ważnym elementem raportu monitoringowego będzie zestawienie wskaźników produktu, które pozwolą na określenie efektów rzeczowych realizacji projektów. Wszystkie wskaźniki mierzone będą cyklicznie. Częstotliwość pomiaru wskaźników jest uzależniona od kategorii wskaźnika. Wskaźniki te są określone w odniesieniu do problemów, które zostały zaplanowane do rozwiązania w ramach Programu w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Wskaźniki dotyczą generalnie następujących zagadnień:

- zatrudnienia,
- bezpieczeństwa publicznego,
- ochrony dziedzictwa kulturowego,
- edukacji, kształcenia zawodowego,
- infrastruktury społecznej,
- transportu i środowiska,
- aktywności kulturalnej,
- sportu i rekreacji,
- integracji różnych grup społecznych,
- środowiska zamieszkania i przestrzeni publicznej,
- poprawy wizerunku miasta,
- jakości i komfortu życia społeczności lokalnej.

Monitorowanie finansowe obejmować będzie dane finansowe z realizacji przedsięwzięć, będących podstawą do oceny efektywności wydatkowania przeznaczonych na nie środków, w oparciu o raporty okresowe uwzględniające wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych i prywatnych.

Stopień wdrażania oraz postępy w realizacji konkretnych projektów powinny być monitorowane za pomocą karty monitoringowej projektu. Przedstawiony poniżej wzór karty oceny projektów powinien zostać wypełniony przez poszczególne podmioty wykonawcze w trakcie i po zakończeniu realizacji projektu. Dzięki takim kartom możliwe będzie monitorowanie rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób przejrzysty i jednoznaczny. Posiadając karty monitoringu projektów już zrealizowanych inwestycji, będzie możliwa ocena ich skuteczności. Ponadto będzie możliwe oszacowanie zagrożeń oraz szans inwestycji o podobnym charakterze. Wszystko to w następnych latach procesu rewitalizacji będzie stanowić doskonały punkt odniesienia do przeprowadzenia monitoringu.

Tabela 41. Wzór karty monitoringu projektu Programu Rewitalizacji.

Nazwa projektu	
Opis realizowanych zadań w roku sprawozdawczym	
Podmiot realizujący projekt	
Partnerzy realizacji projektu uczestniczący w zadaniach w danym roku	
Data rozpoczęcia realizacji	
Data zakończenia realizacji	
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu w trakcie roku	własne
	zewnętrzne
Całkowite poniesione nakłady finansowe na realizację projektu	
Możliwe ryzyka dalszej realizacji projektu	
Propozycje działań minimalizujących ryzyka	

Źródło: opracowanie Grupa CDE Sp. z o.o.

Proponuje się, aby w roku 2020 po zakończeniu etapu dofinansowań, przeprowadzić raport podsumowujący działania, aby ustalić, które z nich przynoszą oczekiwane rezultaty oraz czy nie jest konieczna zmiana działań lub wprowadzenie nowych, a co za tym idzie aktualizacja programu.

Po zakończeniu obowiązywania niniejszego Programu wykonana zostanie ewaluacja, która pozwoli na ocenę stopnia realizacji zakładanych celów rewitalizacji, stopień, zakres oraz trwałość zmian jakie zaszły na obszarze objętym rewitalizacją na skutek wdrażania Programu, a także sprawność i skuteczność zarządzania tym procesem. Przewiduje się, iż raport ewaluacyjny zostanie opracowany po zakończeniu okresu programowania niniejszego Programu i zakończeniu wdrażania większości ujętych w nim projektów, tak aby możliwe było dokonanie obiektywnej oceny ich efektów.

Za wykonanie lub zlecenie wykonania badań ewaluacyjnych i opracowania raportu ewaluacyjnego podmiotowi zewnętrznemu odpowiadać będzie Wydział Rozwoju i Inwestycji Urzędu Miejskiego w Gostyniu. Ewaluacja jest badaniem społeczno-ekonomicznym, realizowanym w celu oceny jakości i efektów prowadzonych działań, w oparciu o odpowiednie kryteria i wykorzystanie źródeł wtórnych i źródeł pierwotnych. Raport ewaluacyjny opracowany zostanie według metodologii określonej przez podmiot (lub Wydział) wykonujący ewaluację.

Przewiduje się, iż mierząc stopień zmian zachodzących na terenie objętym działaniami rewitalizacyjnymi, przy opracowywaniu raportu ewaluacyjnego Programu Rewitalizacji dla Gostynia wykorzystany zostanie zestaw wskaźników rezultatu przypisanych do projektów. Użycie wskaźników w odniesieniu do ich pierwotnych wartości pozwoli ocenić wpływ działań rewitalizacyjnych na stan społeczno-gospodarczy obszaru wskazanego do rewitalizacji, a także ocenić dynamikę tych zmian w relacji do innych obszarów miasta.

Przeprowadzona ewaluacja stanowić będzie cenny materiał analityczny umożliwiający wskazanie działań naprawczych w procesie rewitalizacji (o ile taka potrzeba zostanie zdiagnozowana) oraz zaprogramowanie kolejnych działań rewitalizacyjnych, które powinny zostać ujęte w zaktualizowanym Programie lub innym, równoważnym dokumencie, którego przedmiotem będzie polityka rewitalizacyjna miasta.

Ocena wszystkich projektów rewitalizacyjnych zostanie dokonana przy współudziale wszystkich interesariuszy rewitalizacji, a także w oparciu o przygotowanie końcowej, kompleksowej oceny efektów realizacji, która będzie brała pod uwagę 5 kryteriów ewaluacyjnych:

1. SKUTECZNOŚĆ – kryterium, które pozwala ocenić w jakim stopniu zostały osiągnięte cele dokumentu opracowane na etapie planowania,
2. EFEKTYWNOŚĆ – kryterium, które pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów, czyli określić poziom „ekonomiczności” zrealizowanych projektów,
3. UŻYTECZNOŚĆ – kryterium, które pozwala ocenić do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada zdiagnozowanym potrzebom grupy docelowej,
4. TRAFNOŚĆ – kryterium, które pozwala ocenić do jakiego stopnia cele określone w Programie odpowiadają potrzebom wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego,
5. TRWAŁOŚĆ – kryterium, które pozwala ocenić w jakim stopniu pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą nadal widoczne po zakończeniu jego realizacji.

Zarządzanie, monitoring i ewaluacja przy uwzględnieniu wzajemnych zależności oddziaływania i transparentności działań podejmowanych zarówno przez Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji, jak i wszystkich pozostałych beneficjentów Programu winno przyczynić się do osiągnięcia wszystkich celów założonych w rewitalizacji, co sumarycznie winno doprowadzić do cywilizacyjnego wzrostu Gostynia oraz podniesienia jakości i komfortu życia mieszkańców.

Program Rewitalizacji dla Gostynia służyć winien władzom gminy jako nawigacja służąca realizacji zadań i pozyskiwania niezbędnych środków finansowych a mieszkańcom, aby czuli, iż realizowana jest „z ludźmi i dla ludzi”.

12. POWIĄZANIA PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Poniżej opisano najważniejsze dokumenty wspólnoty, kraju, województwa, powiatu i miasta wraz z zaznaczeniem **kolorem niebieskim** celów, priorytetów, kierunków lub kwestii owych dokumentów, w które najlepiej wpisują się cele (**oznaczone odpowiadającym im numerem**) i działania Programu Rewitalizacji dla Gostynia.

12.1 Dokumenty strategiczne na szczeblu międzynarodowym oraz Unii Europejskiej

Agenda 21

Globalna Agenda 21 jest programem działań uchwalonym w czerwcu 1992 podczas Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi. Dokument określa ramy wspólnych działań w skali globalnej w kwestii ochrony i kształtowania środowiska zwracając przede wszystkim uwagę na ochronę zasobów naturalnych oraz zrównoważony rozwój.

Agenda 21 składa się z czterech części, które poruszają następujące kwestie:

- zagadnienia społeczne i ekonomiczne, (Cel VI)
- gospodarowanie zasobami naturalnymi Ziemi,
- wzmocnienie roli głównych grup społecznych, (Cel VI)
- środki wdrażania zaleceń.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest długookresową strategią rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej w latach 2010-2020. Dokument zastąpił realizowaną od 2000 r. Strategię Lizbońską. Celem nowej strategii jest współpraca państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu, wdrażania reform, które pozwolą na zmaganie się z problemem globalizacji współczesnego świata, starzenia się społeczeństwa oraz racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.

Realizacja strategii wymaga skupienia się na trzech priorytetach:

- wzrost inteligentny, czyli rozwój opierający się na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,

- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. (Cel V, VI)

Strategia koncentruje się na pięciu dalekosiężnych celach w dziedzinie edukacji, zatrudnienia, innowacyjności, klimatu i energii oraz w zakresie walki z ubóstwem.

12.2 Dokumenty strategiczne na szczeblu krajowym

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Głównym celem, który został przedstawiony w dokumencie jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu powinno być mierzone, z jednej strony, wzrostem produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, a z drugiej zwiększeniem spójności społecznej oraz zmniejszeniem nierówności o charakterze terytorialnym, jak również skalą skoku cywilizacyjnego społeczeństwa oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów.

Osiągnięcie strategicznego celu kluczowego będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych:

- konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji):

Cel 1 - Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji,

Cel 2 - Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym,

Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,

Cel 4 - Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki, (Cel V)

Cel 5 - Stworzenie Polski Cyfrowej,

Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, (Cel V, VI)

Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,

- równoważenia potencjału rozwojowego regionów (dyfuzji):

Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,

Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego, (Cel IV)

- efektywności i sprawności państwa (efektywności):

Cel 10 - stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej,

Cel 11 - wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest główną strategią rozwojową kraju, która obejmuje średni horyzont czasowy. Dokument wskazuje najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju, a także poprawy jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych.

Wizja Polski przedstawia się następująco: Polska w roku 2020 to: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo.

Celem głównym strategii średniookresowej staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

Cel 1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem,

Cel 2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe,

Cel 3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela. (Cel VI)

Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

Cel 1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej,

Cel 2. Wzrost wydajności gospodarki, (Cel V)

Cel 3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki,

Cel 4. Rozwój kapitału ludzkiego,

Cel 5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych,

Cel 6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko,

Cel 7. Zwiększenie efektywności transportu. (Cel IV)

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel 1. Integracja społeczna, (Cel VI)

Cel 2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych,

Cel 3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych. (Cel II, III)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju to najważniejszy dokument strategiczny w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania przestrzeni kraju. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, które pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Dokument wyznacza następujące cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności;

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów;

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;

Cel 5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;

Cel 6. Przywrócenie i utwalenie ładu przestrzennego. (Cel II, III)

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie to średniookresowy dokument strategiczny, który odnosi się do zasad prowadzenia polityki społeczno-gospodarczej kraju w ujęciu wojewódzkim. Określa on cele i główne kierunki rozwoju kraju w wymiarze terytorialnym, wprowadza zmiany w zakresie planowania i prowadzenia polityki regionalnej w Polsce oraz nakreśla zadania podejmowane przez poszczególne resorty.

Krajowa strategia wyznacza następujące cele polityki regionalnej do 2020 roku:

- wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- **budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych, (Cel I, II, III, IV, V, VI)**
- tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Kapitał społeczny to, wynikająca z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów.

Działania Strategii mają wspierać zaangażowanie obywatelskie, zachęcać do współpracy oraz wzmacniać kreatywność Polaków, poprzez realizację wyznaczonych celów:

Cel 1. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji. (Cel VI)

Cel 2. Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne. (Cel VI)

Cel 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy.

Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego. (Cel II)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. W Strategii zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów) oraz weryfikacji pozostałych instrumentów wdrożeniowych.

Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Strategia jest ukierunkowana na inkluzywny rozwój społeczno-gospodarczy. Przyjęto, że główną siłą napędową rozwoju i priorytetem publicznym jest spójność społeczna. Strategia podporządkowuje działania w sferze gospodarczej osiągnięciu celów związanych z poziomem i jakością życia obywateli Polski. Kładzie nacisk, aby beneficjentem rozwoju gospodarczego, w większym niż dotychczas stopniu, byli zwykli obywatele oraz obszary do tej pory pomijane w polityce rozwoju.

SOR wyznacza następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;
- **Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; (Cel I, II, III, IV, V, VI)**
- **Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. (Cel V, VI)**

12.3 Dokumenty strategiczne na szczeblu regionalnym

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020

Zgodnie z uwarunkowaniami instytucjonalno-prawnymi, strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym kierunki polityki rozwoju, prowadzonej przez samorząd w średnim okresie programowania. Strategia wskazuje główne wyzwania i cele rozwojowe regionu do zrealizowania przez samorząd województwa, jak również przez inne podmioty. Stanowi również ważny punkt odniesienia dla pozostałych dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym, jak również lokalnym. Strategia przedstawia następujący cel generalny wraz z celami strategicznymi.

Cel generalny: Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju.

- **Cel strategiczny 1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu; (Cel IV)**
- Cel strategiczny 2 Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami;
- Cel strategiczny 3 Lepsze zarządzanie energią;
- Cel strategiczny 4 Zwiększanie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie;
- **Cel strategiczny 5 Zwiększenie spójności województwa, w tym:**
  - **Cel operacyjny 5.4 Wsparcie terenów wymagających restrukturyzacji, odnowy i rewitalizacji** - cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez m.in. kompleksowe, zintegrowane

programy rewitalizacji obejmujące instrumenty stosowane w ramach innych celów, ukierunkowane na specyficzną sytuację na tych obszarach; (Cel I, II, III, IV, V, VI)

- **Cel strategiczny 6 Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu; (Cel V)**
- **Cel strategiczny 7 Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia; (Cel VI)**
- Cel strategiczny 8 Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa;
- **Cel strategiczny 9 Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem. (Cel I)**

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Plan pełni rolę ogniwa łączącego krajowe planowanie przestrzenne z planowaniem miejscowym. Dokument ten określa uwarunkowania oraz kierunki rozwoju przestrzennego województwa. Celem głównym planu jest: zrównoważony rozwój przestrzenny regionu jako jedna z podstaw wzrostu poziomu życia mieszkańców, osiągany przez realizację następujących celów szczegółowych.

Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku przez:

- Poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi.
- **Wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem. (Cel IV)**
- **Wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego. (Cel II)**
- Poprawę jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- **Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych. (Cel V)**
- Wzmocnienie regionotwórczych funkcji Poznania – miasta o charakterze europola o znaczeniu krajowym oraz Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego, jako dwubiegunowego układu miejskiego o znaczeniu ponadregionalnym.
- Wielofunkcyjny rozwój ośrodków regionalnych i lokalnych.
- **Restrukturyzację obszarów o ograniczonym potencjale rozwojowym. (Cel V)**

Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa przez:

- Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw.
- Wzrost udziału nauki i badań w rozwoju regionu.
- Wzmocnienie gospodarstw rolnych oraz gospodarki żywnościowej.
- **Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu. (Cel II, III)**

W świetle zapisów Planu dla stref zróżnicowanej polityki przestrzennej województwa, gmina Gostyń zlokalizowana jest w:

- systemie obszarów chronionych i powiązań przyrodniczych,

- strefie intensywnej gospodarki rolnej.

Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Zgodnie z tym dokumentem polityka społeczna województwa wielkopolskiego stanowi integralną część rozwoju, czemu mają sprzyjać i dawać gwarancję poniższe ustalenia.

Realizacja strategii i polityki społecznej województwa wielkopolskiego sprzyjać ma:

- **Zrównoważonemu rozwojowi. (Cel I, II, III, IV, V, VI)**
- **Budowaniu spójnych i funkcjonalnych społeczności. (Cel VI)**
- Ochronie podmiotowości i promocji zaradności obywateli.
- Ustaleniu pewnego minimum i hierarchii chronionych zasad i priorytetów.
- Realnemu udziałowi podmiotów niepublicznych w tworzeniu i realizacji programów społecznych.

W celu realizacji tej strategii sformułowano następujące priorytety:

- **Priorytet I: Wielkopolska równych szans i możliwości. (Cel VI)**
- Priorytet II: Zdrowi Wielkopolanie.
- **Priorytet III: Bezpieczna Wielkopolska (bezpieczeństwo publiczne i socjalne). (Cel I, VI)**
- Priorytet IV: Wielkopolska obywatelska.
- Priorytet V: Samorząd Województwa Wielkopolskiego partnerem, doradcą i konsultantem lokalnych podmiotów polityki społecznej.

Priorytety strategiczne rozpisane zostały na cele operacyjne i zadania adresowane do:

- Dzieci i młodzieży.
- Seniorów.
- Osób z ograniczeniem sprawności.
- Osób z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego.

Ustalenia tego dokumentu mają duże znaczenie ze względu na konieczność uwzględnienia i realizacji jednego z trzech celów strategii Europa 2020, jakim jest rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

12.4 Dokumenty strategiczne na szczeblu lokalnym

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gostyńskiego na lata 2009-2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Dokument przedstawia następującą misję: *POWIAT GOSTYŃSKI WSPIERA RODZINY ORAZ DĄŻY DO ROZWOJU LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI POPRZEZ AKTYWIZACJĘ GRUP ZAGROŻONYCH MARGINALIZACJĄ OPARTĄ O WSPÓŁPRACĘ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.*

Misja ma się powieść poprzez realizację następujących celów strategicznych:

- **Sprawny system wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dzieci i młodzieży, (Cel VI)**
- **Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, (Cel VI)**
- **Rozwój aktywności obywatelskiej. (Cel VI)**

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Gostyńskiego na lata 2015-2022

Plan Rozwoju Lokalnego jest instrumentem realizacji polityki rozwojowej, która w konsekwencji doprowadzi do podniesienia standardów i jakości życia mieszkańców.

Celem głównym dokumentu jest: **PODNISZENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO POWIATU.**

Realizacja zadań odbywać się będzie w ramach 5 osi:

- **Gospodarka i środowisko (Cel V)**
- **Zdrowie i spójność społeczna (Cel VI)**
- Edukacja
- **Komunikacja (Cel IV)**
- **Spółeczeństwo (Cel VI)**

Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Gostyńskiego

Strategia ma zdiagnozować obecną sytuację w powiecie we wszystkich możliwych do określenia dziedzinach życia. Na tej podstawie określone zostaną kierunki działań podejmowanych przez samorząd powiatowy na rzecz przyśpieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego, zahamowania niewłaściwych tendencji oraz stworzenia podstaw do godnego bytu mieszkańców powiatu. W strategii

nie określa się terminu jej ważności. Powinna ona być dokumentem trwałym, ale jednocześnie na tyle uniwersalnym by odpowiadać zmieniającym się realiom.

Strategia przedstawia następującą wizję rozwoju powiatu gostyńskiego: *Powiat gostyński obszarem:*

- *zarządzany z uwzględnieniem interesów mieszkańców, mądrze i gospodarnie,*
- *ze zdrowymi i wykształconymi mieszkańcami korzystającymi z bogatej oferty kulturalno-rekreacyjnej,*
- *zapewniającym bardzo dobre warunki bytowe,*
- *o czystym i zadbanym środowisku przyrodniczym,*
- *z nowoczesną, przyjazną dla środowiska i prężnie rozwijającą się gospodarką.*

Celem nadrzędnym jest *wysoka jakość życia mieszkańców powiatu gostyńskiego*, natomiast celem głównym jest *zrównoważony rozwój powiatu gostyńskiego*. Cele szczegółowe dotyczą programów:

- *ochrony środowiska,*
- *rozwoju społecznego, (Cel VI)*
- *rozwoju gospodarczego, (Cel V)*
- *działań z zakresu zagospodarowania przestrzennego, (Cel II, III, IV, V)*
- *usprawniania zarządzania powiatem.*

Wieloletni program współpracy gminy Gostyń z organizacjami pozarządowymi (...) na lata 2016-2018

Program został stworzony z udziałem partnerów społecznych i samorządu w sposób partycypacyjny, z uwzględnieniem doświadczeń, wynikających z dotychczasowej współpracy i analizy potrzeb organizacji pozarządowych. Wyznacza on kierunki i nadaje ramy współpracy oraz tworzy warunki dla realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Celem głównym programu jest budowanie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami i innymi podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

Celami szczegółowymi współpracy są:

- 1) **poprawa jakości życia poprzez zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy; (Cel VI)**
- 2) racjonalne wykorzystywanie publicznych środków finansowych;
- 3) otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych;
- 4) integracja organizacji i innych podmiotów działających na rzecz gminy i jej mieszkańców;
- 5) wzmocnienie potencjału organizacji i innych podmiotów oraz rozwój wolontariatu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Gostyń na lata 2015-2020

Strategia w zakresie polityki społecznej ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań pomocowych, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wskazuje też nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej, konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego. Celem niniejszej Strategii jest zaplanowanie działań, których realizacja przyczyni się do minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych oraz do integracji społecznej i zawodowej grup i osób wykluczonych lub dyskryminowanych.

Głównym celem pomocy społecznej w szerokim wymiarze jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne siły, uprawnienia, zasoby i możliwości.

Dokument wyznacza następujące cele strategiczne:

- 1) **Poprawa sytuacji rodzin oraz wsparcie w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, poprawa jakości ich życia, (Cel VI)**
- 2) **Wspieranie aktywności i zapobieganie wykluczeniu osób starszych, poprawa jakości ich życia, (Cel VI)**
- 3) Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnością.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gostyń

Studium określa politykę przestrzenną miasta i gminy Gostyń. Wizją stanu miasta i gminy Gostyń jaki powinny osiągnąć w wyniku rozwoju przestrzennego jest:

„Osiągnięcie zrównoważonego, zharmonizowanego ze środowiskiem naturalnym rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy Gostyń, który umożliwi zarówno osiągnięcie standardów europejskich w działalności gospodarczej jak i wysokiej jakości życia społeczności lokalnej poprzez optymalne wykorzystanie uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych miasta i gminy”.

Polityka przestrzenna zmierzająca do podniesienia jakości życia w mieście i gminie Gostyń odnosi się do czterech podstawowych płaszczyzn zrównoważonego rozwoju, tworzących główne elementy struktury przestrzennej miasta i gminy:

- 1) **środowiska mieszkaniowego i wizerunku jednostek osadniczych (środowiska kulturowego); (Cel II, III)**
- 2) **bazy miejsc pracy; (Cel V, VI)**
- 3) środowiska przyrodniczego;
- 4) **sfery wypoczynku i rekreacji w tym sportu. (Cel II, III)**

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2014-2020

Dokument określa strategię społeczno-gospodarczą gminy i wyznacza podstawowe cele i kierunki zaangażowania środków finansowych na najbliższe lata oraz potencjalne inwestycje zaplanowane w ramach realizacji tych celów. Celem opracowania jest skoordynowanie działań zapewniających długotrwały rozwój gminy i podnoszących jej konkurencyjność w skali krajowej i międzynarodowej.

Celem głównym jest przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców gminy Gostyń, a realizacja założeń nastąpi w oparciu o trzy główne osie rozwoju i ich cele strategiczne:

Oś I. Gospodarka

- Gostyń prężnym ośrodkiem gospodarczym o znaczeniu regionalnym
- **Gmina Gostyń – miejsce przyjazne dla inwestorów i atrakcyjne dla wypoczynku (Cel II, III, V)**

Oś II. Infrastruktura i środowisko

- **Wysoka jakość infrastruktury w gminie (Cel IV)**
- Dobry stan środowiska naturalnego

Oś III. Społeczeństwo

- **Wysoka jakość życia w gminie (Cel I, II, VI)**

Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011-2020

Nadrzędnym celem dokumentu jest – w oparciu o analizę stanu miasta – określenie konkretnych zadań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia przypisanych im celów rewitalizacji. Realizacja celów ma ostatecznie doprowadzić do zwiększenia bezpieczeństwa społecznego, przełamania impasu gospodarczego oraz stworzenia warunków ekonomicznych dla potencjalnych inwestorów.

Dla obszarów rewitalizacji zostały wymienione następujące cele:

CENTRUM:

- **zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze, (Cel I)**
- **promocja dziedzictwa kulturowego i regionalnego, (Cel II, VI)**
- **wykorzystanie potencjału turystycznego miasta, (Cel II)**
- **podniesienie walorów estetycznych najbardziej reprezentacyjnych obszarów miasta, (Cel II, III)**
- **poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej, (Cel IV)**
- **stymulacja rozwoju gospodarczego i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, (Cel V)**
- **zmniejszenie bezrobocia, (Cel VI)**

- aktywizacja społeczna mieszkańców Gostynia; (Cel VI)

PKP:

- poprawa bezpieczeństwa na obszarze, (Cel I)
- stymulacja rozwoju gospodarczego, (Cel V)
- zmniejszenie bezrobocia. (Cel VI)

13. NIETECHNICZNE STRESZCZENIE OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt niniejszego dokumentu został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Poznaniu w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w piśmie nr **WOO-III.410.469.2017.PW.1** poinformował projekt Programu Rewitalizacji dla Gostynia nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu w piśmie nr **DN-NS.9012.938.2017** uzgodnił pozytywnie możliwość odstąpienia od procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rewitalizacji dla Gostynia.

Spis tabel

Tabela 1. Etapy procesu diagnostycznego.	8
Tabela 2. Wykaz wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.	9
Tabela 3. Powierzchnia i liczba mieszkańców jednostek pomocniczych gminy Gostyń – stan na rok 2015.	14
Tabela 4. Obciążenie demograficzne w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	17
Tabela 5. Stopa bezrobocia w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	18
Tabela 6. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.	19
Tabela 7. Liczba świadczeń pomocy społecznej w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	20
Tabela 8. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną ze względu na powód świadczenia na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.	21
Tabela 9. Liczba rodzin objęta pomocą społeczną ze względu na rodzaj świadczenia na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.	22
Tabela 10. Uczestnictwo mieszkańców w wyborach parlamentarnych w 2015 r.	23
Tabela 11. Frekwencja wyborcza w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	24
Tabela 12. Liczba organizacji pozarządowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	25
Tabela 13. Wydarzenia zanotowane przez policję na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.	28
Tabela 14. Wydarzenia zanotowane przez straż pożarną na terenie gminy Gostyń w latach 2013-2015.	29
Tabela 15. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w 2015 r. w gminie Gostyń.	30
Tabela 16. Podmioty gospodarcze na terenie jednostek administracyjnych gminy Gostyń – stan na rok 2017.	31
Tabela 17. Liczba podmiotów gospodarczych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	32
Tabela 18. Współczynnik skolaryzacji w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	34
Tabela 19. Czytelnicy bibliotek w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	36
Tabela 20. Powierzchnia terenów zieleni w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	37
Tabela 21. Charakterystyka infrastruktury technicznej na terenie gminy – stan na 2015 r.	37
Tabela 22. Stan korzystania z urządzeń sieciowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	38
Tabela 23. Charakterystyka i długość [km] dróg na terenie gminy – stan na 2012 r.	39
Tabela 24. Wyroby azbestowe [kg] na terenie gminy Gostyń.	40
Tabela 25. Wyroby azbestowe [kg] usunięte z terenu gminy Gostyń.	40
Tabela 26. Wyroby azbestowe [m ²] pozostałe do usunięcia z terenu gminy Gostyń.	40
Tabela 27. Masa wyrobów azbestowych w porównaniu lokalnym – stan na rok 2015.	41
Tabela 28. Wskaźniki rzeczywiste sfery społecznej.	46
Tabela 29. Wskaźniki cząstkowe sfery społecznej.	47

Tabela 30. Wskaźniki rzeczywiste sfery gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.....	50
Tabela 31. Wskaźniki cząstkowe sfery gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.....	51
Tabela 32. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego z nałożenia się zdiagnozowanej koncentracji zjawisk negatywnych.....	54
Tabela 33. Analiza SWOT.	66
Tabela 34. Cele operacyjne i szczegółowe Programu Rewitalizacji.....	69
Tabela 35. Komplementarność i logika powiązań pomiędzy działaniami a celami Programu Rewitalizacji.	71
Tabela 36. Harmonogram rzeczowo-finansowy.....	72
Tabela 37. Dopelnienie tematyczne działań rewitalizacyjnych na oddziaływanie w danej sferze.....	84
Tabela 38. Wzajemne powiązania oraz synergia działań rewitalizacyjnych.	85
Tabela 39. Harmonogram realizacji Programu Rewitalizacji.	99
Tabela 40. Zasady wdrażania i modyfikacji Programu Rewitalizacji.	99
Tabela 41. Wzór karty monitoringu projektu Programu Rewitalizacji.....	104

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Gostyń na tle województwa wielkopolskiego i powiatu gostyńskiego.....	13
Rysunek 2. Jednostki pomocnicze gminy Gostyń.	15
Rysunek 3. Jednostki pomocnicze z koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej.	48
Rysunek 4. Jednostki pomocnicze z koncentracją negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.	52
Rysunek 5. Obszar zdegradowany wyznaczony na terenie gminy Gostyń.	55
Rysunek 6. Podział obszaru rewitalizacji na podobszary i ich położenie na tle Miasta Gostynia.	58
Rysunek 7. Zasięg przestrzenny I podobszaru rewitalizacji – CENTRUM.....	60
Rysunek 8. Zasięg przestrzenny II podobszaru rewitalizacji – PKP.	61
Rysunek 9. Zasięg funkcjonalno-przestrzenny działań – Podobszar CENTRUM.	78
Rysunek 10. Zasięg funkcjonalno-przestrzenny działań – Podobszar PKP.....	79
Rysunek 11. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych ze środków publicznych.	90
Rysunek 12. Źródła finansowania działań rewitalizacyjnych ze środków prywatnych.	91
Rysunek 13. System wdrażania Programu Rewitalizacji.....	98

Spis załączników

Załącznik 1 - Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – mapa w skali 1:5000

Załącznik 2 - Wzory dokumentów użytych do promowania konsultacji społecznych (plakat) i zbierania opinii interesariuszy (ankieta, formularz zgłaszania działań)

Spotkania konsultacyjne w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji

godz. 12:00

pracownicy Urzędu Miejskiego oraz jednostek podległych

godz. 16:00

mieszkańcy

16. 05. 2017
w Urzędzie Miejskim przy Rynek 2
63-800 Gostyń

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI dla Miasta Gostyń

Serdecznie zapraszamy!!

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Ankieta

<p>1. W Gminie Gostyń:</p> <p>☐ mieszkam</p> <p>☐ jestem zatrudniony</p> <p>☐ prowadzę działalność gospodarczą</p> <p>☐ uczę się</p> <p>☐ jestem emerytem/rencistą</p> <p><i>Proszę zaznaczyć <u>wszystkie</u> odpowiedzi, które odnoszą się do Pani/Pana sytuacji.</i></p>	<p>2. Proszę wskazać jednostkę administracyjną, w której Pani/Pan mieszka:</p> <p>☐ Miasto Gostyń</p> <p>☐ Sołectwo .....</p>				
<p>3. Jak ocenia Pani/Pan poniższe aspekty funkcjonowania Gminy Gostyń, wpływające na warunki życia mieszkańców?</p> <p>Sformułowanie "bardzo źle" odnosi się do największej kumulacji niekorzystnych zjawisk, natomiast pojęcie "bardzo dobrze" dotyczy braku zjawisk negatywnych w danej sferze</p>					
Aspekty i problemy	Ocena				
	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
☐ integracja lokalnej społeczności					
☐ aktywność społeczna mieszkańców					
☐ zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne					
☐ patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie)					
☐ ubóstwo					
☐ oferta placówek kulturalnych					
☐ bezpieczeństwo publiczne					
☐ opieka przedszkolna i żłobkowa					
☐ oferta edukacyjna szkół podstawowych i ponadpodstawowych					
☐ baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa					
☐ kompetencje zawodowe mieszkańców					
☐ sytuacja na rynku pracy					
☐ poziom rozwoju sektora usług i handlu					
☐ wsparcie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw					
☐ poziom inwestycji gospodarczych realizowanych w mieście					
☐ przedsiębiorczość mieszkańców					
☐ dostęp do nowoczesnych technologii					
☐ dostępność terenów inwestycyjnych					
☐ wykorzystanie potencjału turystycznego miasta					

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

☐ promocja miasta					
☐ stan infrastruktury technicznej (wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa itp.)					
☐ dostępność komunalnych zasobów mieszkaniowych					
☐ stan techniczny zabudowy mieszkaniowej					
☐ stan infrastruktury komunikacyjnej: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie, połączenia komunikacyjne					
☐ stan techniczny zabytków					
☐ gospodarka komunalna (odpadami i ściekami)					
☐ zanieczyszczenie środowiska naturalnego					
☐ estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych					
☐ świadomość ekologiczna mieszkańców					

4. Jakie, według Pani/Pana, efekty powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji w Gminie Gostyń?

Proszę wskazać maksymalnie 5 odpowiedzi.

- Wzrost wykształcenia i umiejętności mieszkańców
  - Zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej
  - Redukcja poziomu ubóstwa i występujących patologii społecznych
  - Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług publicznych
  - Poprawa bezpieczeństwa publicznego
  - Pozyskanie dużych inwestorów
  - Rozwój mikro- i małej przedsiębiorczości
  - Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych
  - Poprawa stanu infrastruktury technicznej
  - Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej
  - Rozszerzenie bazy sportowej i rekreacyjnej
  - Rozszerzenie bazy turystycznej
  - Poprawa jakości środowiska naturalnego, w tym ograniczenie emisji zanieczyszczeń
  - Odnowa i zachowanie zabytków
  - Inne (jakie?)
- .....

5. Inne uwagi lub sugestie:

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GOSTYNIA

Formularz zgłaszania działań

Nazwa działania			
Opis zadania			
Miejsce realizacji zadania			
Szacunkowa wartość zadania			
Przewidywane rezultaty uzyskane w wyniku realizacji zadania			
Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna i przestrzenna
Okres realizacji zadania			
Podmiot zgłaszający zadanie			
Nazwa podmiotu			
Imię i nazwisko			
Adres e-mail			
Numer telefonu			